

Univerzitet “Mediteran” Podgorica

Bilten

---

br. 41

Podgorica, jul 2013

BILTEN

Univerzitet "Mediteran" Podgorica

Univerzitet „Mediteran” Podgorica Vaka Đurovića bb	Broj: 41 Godina: 2013 Podgorica 23.07.2013	Broj primjeraka: 50 jul 2013

www.unimediteran.net

UNIVERZITET

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: ANALIZA DISKURSA I SEMANTIKA – DR DŽONA RODŽERSA

1.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Igora Lakića

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” Podgorica, broj 892 – 13/3 od 30. 05. 2013. godine imenovan sam za člana komisije za izbor u zvanje dr Johna Rogersa za predmete: **Analiza diskursa i Semantika.**

Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 20. 03. 2013. godine, javio se kandidat, **dr John Rogers.** Na osnovu priloženih bio-bibliografskih podataka, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Osnovni bibliografski podaci

Kandidat dr Džon Rodžers (John Rogers) rođen je u gradu Šarleroa u Belgiji u dvojezičnoj porodici. Završio je osnovne studije i magistrirao na Université Libre de Bruxelles, jednom od najprestižnijih univerziteta u Belgiji iz oblasti engleskog i njemačkog jezika i književnosti, stekavši diplomu za nastavnika ovih jezika. Nakon toga vratio se u Englesku, gdje je stekao kvalifikaciju za nastavu RSA Cambridge TEFL. Titulu magistra stekao je i 1993. godine na Univerzitetu u Edinburgu, u oblasti primijenjene lingvistike.

Doktorirao je 2011. godine na Univerzitetu u Beogradu, odbranivši rad pod naslovom Proučavanje leksičke kohezije i njene upotrebe u argumentativnim esejima studenata (“An Investigation into Lexical Cohesion and its Use in Students’ Argumentative Essay Writing”) i time stekao titulu doktora lingvističkih nauka.

Pored formalnog obrazovanja, dr Džon Rodžers je pohađao kurseve iz oblasti kojima se bavi: metodika nastave stranih jezika, primijenjene lingvistike i testiranja.

II PREGLED RADOVA I VERIFIKACIJA BODOVA

Kvantitativno ocjenjivanje bibliografije

1.	NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Prije izbora	Poslije izbora
1.1.2	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača:		

MEDITERAN

	“Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education” – (pp. 45-55) Paper published in: “TESOL Case Studies - Action Research” (Julian Edge, ed), TESOL Quarterly (Alexandria, Virginia – USA), 2001/ISBN 0 – 939791 – 92 – 7	10	
1.2.4.	Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta		
	“Asking Questions” – (pp. 259 – 264) Paper published in: “Reading Across Borders: Papers in Language and Literary Studies” (Marija Knežević and Aleksandra Nikčević-Batrićević), Filozofski fakultet, Nikšić 2005	0,5	
1.3.	RADOVI NA SIMPOZIJUMIMA, KONGRESIMA I SEMINARIMA		
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
	August 2002: Course Director on British Council/Hornby Summer School for Teachers of English in Tashkent, Uzbekistan	2	
	August 1998 & August 1999: Course Director, Bled Summer Schools for Teachers of English (organised by the Slovenian Ministry of Education and British Council)	2	
	2000 – 2005: Teacher Trainer on the Winter Seminars and Summer Schools for Teachers of English, organized by the Serbian Ministry of Education	2	
	June – July 1993: Moray House Institute of Education (Edinburgh): Participant Tutor at the British Council Summer School: “Teacher training for ELT, approaches and techniques”	2	
	Dec. 1992 – March 1993, Napier University (Edinburgh): In-Service Teacher Training and Development workshops for university teachers of modern languages	2	
3.	PEDAGOŠKA DJELATNOST		
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		
	“Reading: Texts – Tasks – Ideas” - supplementary skills handbook for secondary schools, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999/ISBN 963 19 0076 2	4	
	Market Leader Elementary Practice File published by Pearson Education 2004/ISBN 0 582 77330 X + Second edition 2008/ISBN 978 – 1 – 4058 – 1286 – 3 + Third edition 2012/ISBN 978 1 4082 3706 9	4	
	Market Leader Pre-intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 50723 5 + Second edition 2007/ISBN 978 1 4058 1304 4 + Third edition/ISBN 978 0 528 50722 7	4	
	Market Leader Intermediate Practice File published by Pearson Education 2005/ISBN 0 582 83813 4 + Third edition 2010/ISBN 978 1 4082 3696 3	4	

UNIVERZITET

	Market Leader Upper-Intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 43525 0 + Second edition 2006/ISBN 978 - 0 - 582 - 85464 - 2 + Third edition 2011/ISBN 978 1 4082 3710 6	4	
	Market Leader Advanced Practice File published by Pearson Education + Second edition 2006/ISBN 978 - 1 - 4058 - 1286 - 3 + Third edition 2012/ ISBN 978 1 4082 3704 5	4	
	Skyline 1, Business Resource Book, published by Macmillan 2004/ISBN 1 -405 - 06911 - 2	4	
	Lifestyle Elementary – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2011/ISBN 978 - 1 - 4082 - 37113	2	
	Lifestyle Upper-Intermediate – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2012/ISBN 978 - 1 - 4082 - 9778 - 0	2	
	Business Connections: Network, co-authored with Nina O’Driscoll, Christine Johnson and Rosi Jillett, published by Longman/Pearson Education 2004/ISBN 0582825784 (0 - 582 - 82578 - 4)	2	
	Language Leader Pre-intermediate for MyEnglishLab, [in preparation] co-authored with Louis Harrison, to be released by Pearson Education	2	
3.4.	MENTORSTVO		
3.4.3.	Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
	Na Filozofskom fakultetu – 11 diplomskih radova	5,5	
4.	STRUČNA DJELATNOST		
4.6	Sept 1994 – Aug 1998:Seconded by British Council, at the request of the Hungarian Ministry of Education, to the Budapest Municipal Pedagogical Institute, as ELT/INSET Adviser.	5	
	June 2004: Consultancy for the Directorate of Curricula (MoE), Bahrain		
	Nov. 2004 – Feb. 2005: Consultancy for British Council/Montenegrin Ministry of Education (training secondary school teachers to become teacher trainers)		

MEDITERAN

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
1. Naučno-istraživačka		20,5		20,5
2. Umjetnički rad				
3. Pedagoška		41,5		41,5
4. Stručna		5,0		5,0
UKUPNO		67,0		67,0

III ANALIZA RADOVA

1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U okviru svoje doktorske disertacije pod naslovom *Proučavanje leksičke kohezije i njene upotrebe u argumentativnim esejima studenata*, dr Rodžers je prvensteno proučavao da li leksička kohezija doprinosi kompletnoj konerenciji argumentativnih eseja studenata. Takođe, kolega Rogers je proučio upotrebu leksičke kohezije u esejima koje su studenti našeg jezika pisali na engleskom, poredeći ih sa esejima studenata kojima je engleski maternji jezik.

U radu je posvećena pažnja izračunavanju korelacije između dužine rečenice i stepena leksičke kohezije, pošto ovaj aspekt može predstavljati potencijalnu slabost primijenjenog analitičkog metoda.

Polazna tačka u analizi je okvir koji je postavio Hoi (Hoey) u knjizi *Patterns of Lexis in Text*. Hoijeva metoda za analizu ne-narativnog teksta pomoću leksičkih obrazaca u tekstu primijenjena je na korpusu od 60 argumentativnih sastava napisanih na engleskom jeziku, od kojih su 30 napisali studenti sa srpskog govornog područja, a 30 studenti iz Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije. Sve sastave su zatim zasebno ocijenila četiri iskusna ispitivača primjenom iste skale holističke koherencije.

Ustanovljeno je da se sastavi čiji su autori studenti kojima je engleski maternji jezik i studenti kojima engleski jezik to nije ne razlikuju znatnije ni u pogledu stepena leksičke kohezije, niti u pogledu ocjena koje su im date za koherentnost. Međutim, značajne razlike u stepenu leksičke kohezije ustanovljene su između sastava ocijenjenh nižim i višim ocjenama. Takođe je utvrđeno da se sastavi koji se razlikuju u visini dobijene ocjene znatno razlikuju i u pogledu vrste korišćenih leksičkih kohezivnih veza, pri čemu su se studenti čiji su sastavi ocijenjeni nižim ocjenama u velikoj mjeri oslanjali na prosto ponavljanje.

Drugi rezultat ove studije je nalaz da su dužina rečenice i stepen leksičke kohezije u znatnoj korelaciji. Dok ovo može biti problematično za neke druge primjene analitičkog okvira (na primjer, za automatsko rezimiranje teksta), to ipak ne umanjuje vrijednost uvida u pisanje sastava koji pruža ovaj tip analize.

Nalazi imaju nekoliko pedagoških implikacija za razvijanje vještine pisanja. S jedne strane, nalazi govore u prilog kontinuiranog razvijanja vokabulara koji dovodi do otvaranja niza leksičkih izbora koje studenti mogu napraviti u fazi planiranja, sastavljanja i is-

UNIVERZITET

pravke. S druge strane, organizirajuća funkcija leksike treba da bude naglašena gdje god je to prikladno, na primjer na časovima čitanja, kao i pri radu na relevantnim odlomcima iz studentskih radova na časovima pisanja.

Kroz ovaj rad, dr Rodžers je pokazao da odlično poznaje ne samo oblast lingvistike kojom se bavi (leksička semantika), već i druge lingvističke oblasti poput analize diskursa i sintakse itd. Uz to, Džon Rodžers odlično vlada naučnom metodologijom, koju izuzetno uspješno primjenjuje u radu.

Rad *Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education* iznosi glavnu ideju da je cilj zadataka koji doprinose razvoju sposobnosti učenja isti kao i kod onih zadataka koji se tiču konkretnih jezičkih aktivnosti koje doprinose razvoju jezičkih vještina. Kroz ovaj rad se pokazalo da nastavnici, kroz svoja vlastita istraživanja (posmatranje, upitnici itd.) mogu da izvuku mnogo informacija vezano za osobine dobrog učenika i nastavnika, karakteristike dobrog časa vezane za sticanje jezičkih vještina itd. Takođe, moguće je dobiti odgovore vezano za motivaciju učenika, kao neophodnog elementa u nastavi. Povratne informacije koje nastavnici dobijaju odnose se i na vrijednosne stavove vezane za proces nastave i aktivnosti u učionici.

Rad *Asking Questions* vezan je za oblast analize diskursa i njene primjene u učionici. Zasnovan je na istraživanju koje pokazuje da je postavljanje pitanja jedna od glavnih tehnika koju koriste nastavnici. U nekim učionicama, polovina vremena se provede na razmjenama tipa postavljanje pitanja-davanje odgovora, što je u skladu sa nalazima Maklolda Kultarda (Malcolm Coulthard) i Džona Sinklera (John Sinclair) o diskursu u učionici. Radi se o autorima koji se smatraju rodonačelnicima analize diskursa. Problem vezan za postavljanje pitanja javlja se zbog činjenice što nastavnici smatraju da postavljanje pitanja automatski pomaže procesu učenja, iako to može imati sasvim suprotan efekat. U radu se stoga govori o cilju postavljanja pitanja, a zatim se prelazi na taksonomiju pitanja. Takođe, u radu se ispituju tri faktora koja svaki nastavnik mora da uzme u obzir kako bi omogućio da aktivnosti koje uključuju postavljanje pitanja, spektar tipova pitanja, učešće studenata i drugi faktori daju što djelotvornije rezultate. Kad je pitanju taksonomija pitanja, navode se proceduralna, konvergentna i divergentna pitanja. Istraživanje pokazuje da se većina vremena provodi na proceduralnim i konvergentnim pitanjima, a premalo na divergentnim pitanjima, tj. onim kojima se traže određene konkretne činjenice. Ovo istraživanje pomaže nastavnicima da variraju tipove pitanja koja postavljaju, da omogućće svim učenicima da imaju iste mogućnosti da odgovore na pitanja i da daju učenicima vremena da razmisle o pitanju prije nego što dobiju odgovor.

Treba napomenuti i da je Džon Rodžers održao na desetine predavanja na seminarima za profesore engleskog jezika, od kojih su najznačajnija predavanja navedena u klasifikacionoj biografiji. Ova izlaganja su u velikoj mjeri orijentisana na obuku nastavnika, posebno nakon završenog studija, kako bi se dalje razvile njihove pedagoške sposobnosti. Često se radilo o intenzivnih dvonedjeljnim ili tronedjeljnim kursevima za iskusne nastavnike engleskog u srednjim školama. Teme su uključivale razvoj jezičkih vještina (razumijevanje govora, govor, čitanje, pisanje), kao i testiranje i ocjenjivanje, ali i sadržinu samih programa i načine prilagođavanja tim programima. Na ovim seminarima, dr Rodžers je bio jedan od predavača, kreatora programa i organizatora.

MEDITERAN

2. STRUČNI RAD

Na osnovu svojih istraživanja, dr Džon Rodžers je svoje lingvističko znanje uspješno primijenio u pisanju knjiga “*Market Leader Practice Files i Lifestyle*”, uglednog britanskog izdavača Longman.

Seriya *Market Leader* predstavlja udžebnike iz oblasti poslovnog engleskog jezika i napravljena je u saradnji sa dnevnim listom Financial Times. Zbog toga serija sadrži autentične tekstove, uz veliki broj situacija vezanih za poslovne vještine, kao i vježbi vokabulara i gramatike, u čijem kreiranju je učestvovao dr Rodžers.

Seriya *Lifestyle* namijenjena je ljudima kojima je engleski potreban za potrebe posla, putovanja i druženja. Ona pomaže da učenici komuniciraju uspješno i van radnog okruženja, a napravljena je uz primjenu najsavremenijih trendova u oblasti izdavaštva. Svoj puni doprinos dao je i kolega Rodžers.

Uspješnost njegovog rada proizilazi iz činjenice da su ga izdavači pozvali da, pored prvog, uradi još dva izdanja izuzetno uspješne serije *Market Leader*, a kasnije i da radi na seriji *Lifestyle*. U ovim knjigama dr Rodžers je uspio da primijeni svoje dvadesetogodišnje iskustvo u nastavi engleskog jezika kao stranog, ali i svoje znanje u oblastima analize diskursa i semantike. Vježbanja koja je ponudio u ovim knjigama iz oblasti gramatike, vokabulara, pisanja i izgovora u potpunosti odražavaju njegovo akademsko i praktično iskustvo.

Vježbanja u ovim knjigama su dokaz ne samo ogromnog iskustva u nastavi jezika, već i interesovanja kolege Rodžersa za analizu diskursa i leksičku semantiku. Dijalozi u ovim materijalima odražavaju diskursne karakteristike razgovora u realnim situacijama, a vježbanja vokabulara često su usmjerena na kolokacije i druge aspekte leksičke semantike.

Stručni rad kolege Rodžersa sastoji se od materijala vezanih za poslovni engleski za studente univerziteta i zaposlene u firmama.

U okviru stručne djelatnosti, Džon Rodžers je radio u Opštinskom pedagoškom institutu Budimpešte, na zahtjev Ministarstva obrazovanja Mađarske, a po preporuci Britanskog savjeta. Takođe je bio konsultant u Direktoratu za nastavne planove pri Ministarstvu obrazovanja Bahreina. Uz to, bio je konsultant Britanskog savjeta u crnogorskom Ministarstvu prosvjete vezano za obuku srednjoškolskih nastavnika.

3. PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Džon Rodžers skoro već dugo radi kao predavač za engleski jezik. Na početku karijere radio je kao nastavnik engleskog jezika u međunarodnoj privatnoj školi u Briselu. Nakon što je stekao značajno iskustvo u predavanju engleskog kao stranog jezika, radio je na intenzivnim kursevima (CELTA) za studente engleskog jezika u Engleskoj, Škotskoj, Mađarskoj, Srbiji i Crnoj Gori, prije nego što se u potpunosti opredijelio za obuku nastavnika tokom i nakon završenih studija, kao i za pravljenje kurseva i seminara, gdje uspješno radi kao kreator materijala i predavač. Dok je radio za Britanski savjet u Mađarskoj, bio je jedan od osam savjetnika na četvorogodišnjem projektu čiji je cilj bio da stvori neophodni kadar u ovoj zemlji za nastavu engleskog i drugih stranih jezika.

Nakon dolaska u Crnu Goru, dr Džon Rodžers je od 2002. do 2010. godine izvodio nastavu na predmetima Semantika i Analiza diskursa na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a bio je i mentor za 11 diplomskih radova iz ovih disciplina.

UNIVERZITET

Od 2013. godine radi kao predavač na Univerzitetu „Mediteran“.

IV Mišljenje za izbor u zvanje

Imajući na umu navedene činjenice, odnosno izrečene ocjene o naučnoj, stručnoj i pedagoškoj osposobljenosti dr Džona Rodžersa, smatram da on ispunjava predviđene uslove Zakona o Visokom obrazovanju Crne Gore i Statuta i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta „Mediteran“ Podgorica za izbor u naučno zvanje, pa sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta „Mediteran“ da **dr Johna Rogersa** izabere u zvanje **docenta** za predmete Semantika i Analiza diskursa.

U Podgorici, 07. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

Prof. dr Igor Lakić
vanredni profesor
Institut za jezike
Univerzitet Crne Gore

MEDITERAN

1.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Vesne Polovine

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” Podgorica, broj 89213/3 od 30. 05. 2013. godine imenovana sam za člana komisije za izbor u zvanje dr Johna Rogersa za predmete: *Analiza diskursa i Semantika*.

Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 20. 03. 2013. godine, javio se kandidat, *dr John Rogers*. Na osnovu priloženih bio-bibliografskih podataka, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Biografski podaci

Džon Rodžers je rođen u Charleroi (Belgija), od majke Belgijanke i oca Engleza. Odrastao u dvojezičnom okruženju, nastavio je i kasnije da usavršava svoje znanje jezika i znanje o jezicima, prvo kroz studije jezika i književnosti, od 1973. godine kada je upisao Univerzite Libre de Bruxelles, jedan od glavnih belgijskih univerziteta, gde je stekao diplomu profesora nemačkog i engleskog jezika i književnosti 1977. godine. Godinu dana kasnije, počeo je svoju karijeru kao nastavnik engleskog jezika na međunarodnoj privatnoj školi u Briselu, karijeru nastavnika koju je u narednih dvadeset godina gradio u Mađarskoj, Engleskoj, Škotskoj, Srbiji i Crnoj Gori.

Ubrzo je razvio interesovanje za obuku i razvoj nastavnika, pa se 1988. godine vratio u Englesku da radi na sticanju još jedne kvalifikacije vezane za nastavu RSA/Cambridge diplome TEFLA, a četiri godine kasnije u Škotsku gde je stekao titulu magistra iz primenjene lingvistike. Radio za Britanski Savet kao savetnik za obuku i stručno usavršavanje nastavnika u Mađarskoj, Srbiji i Crnoj Gori, radeći na zajedničkim projektima s ministarstvom obrazovanja i držao prezentacije na nacionalnim i međunarodnim konferencijama.

Osam godina radio je kao samostalni predavač iz predmeta Semantika i Analiza diskursa na Univerzitetu u Crnoj Gori (Filozofski fakultet, Nikšić) gdje je radio sa studentima četvrte godina studija i bio mentor za izradu BA disertacija na ta dva predmeta.

2011. godine odbranio je doktorat iz oblasti lingvistike na Univerzitetu u Beogradu za disertaciju pod naslovom: *Istraživanje leksičke kohezije i njenog korišćenja u studentskim radovima*

2013. godine počeo je da radi kao predavač na Univerzitetu „Mediteran“.

Paralelno s naučnim i akademskim dužnostima, on je takođe od 2002. godine pisac materijala za učenje engleskog jezika za Longman/Pearson Education (Harlow, Engleska), autor je radnih sveski za seriju najprodavanijeg udžbenika *Market Leader*, ko-autor je dva

UNIVERZITET

udžbenika iz serije *Lifestyle* i takođe stvar materijale za razne online publikacije.

II PREGLED RADOVA I VERIFIKACIJA BODOVA

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

1.	NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Prije izbora	Poslije izbora
1.1.2	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača:		
	“Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education” – (pp. 45-55) Paper published in: “TESOL Case Studies - Action Research” (Julian Edge, ed), TESOL Quarterly (Alexandria, Virginia – USA), 2001/ISBN 0 – 939791 – 92 – 7	10	
1.2.4.	Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta		
	“Asking Questions” – (pp. 259 – 264) Paper published in: “Reading Across Borders: Papers in Language and Literary Studies” (Marija Knežević and Aleksandra Nikčević-Batrićević), Filozofski fakultet, Nikšić 2005	0,5	
1.3.	RADOVI NA SIMPOZIJUMIMA, KONGRESIMA I SEMINARIMA		
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
	August 2002: Course Director on British Council/Hornby Summer School for Teachers of English in Tashkent, Uzbekistan	2	
	August 1998 & August 1999: Course Director, Bled Summer Schools for Teachers of English (organised by the Slovenian Ministry of Education and British Council)	2	
	2000 – 2005: Teacher Trainer on the Winter Seminars and Summer Schools for Teachers of English, organized by the Serbian Ministry of Education	2	
	June – July 1993: Moray House Institute of Education (Edinburgh): Participant Tutor at the British Council Summer School: “Teacher training for ELT, approaches and techniques”	2	
	Dec. 1992 – March 1993, Napier University (Edinburgh): In-Service Teacher Training and Development workshops for university teachers of modern languages	2	
3.	PEDAGOŠKA DJELATNOST		
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		
	“Reading: Texts – Tasks – Ideas” - supplementary skills handbook for secondary schools, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999/ISBN 963 19 0076 2	4	
	Market Leader Elementary Practice File published by Pearson Education 2004/ISBN 0 582 77330 X + Second edition 2008/ISBN 978 – 1 – 4058 – 1286 – 3 + Third edition 2012/ISBN 978 1 4082 3706 9	4	

MEDITERAN

	Market Leader Pre-intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 50723 5 + Second edition 2007/ISBN 978 1 4058 1304 4 + Third edition/ISBN 978 0 528 50722 7	4	
	Market Leader Intermediate Practice File published by Pearson Education 2005/ISBN 0 582 83813 4 + Third edition 2010/ISBN 978 1 4082 3696 3	4	
	Market Leader Upper-Intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 43525 0 + Second edition 2006/ISBN 978 - 0 - 582 - 85464 - 2 + Third edition 2011/ISBN 978 1 4082 3710 6	4	
	Market Leader Advanced Practice File published by Pearson Education + Second edition 2006/ISBN 978 - 1 - 4058 - 1286 - 3 + Third edition 2012/ ISBN 978 1 4082 3704 5	4	
	Skyline 1, Business Resource Book, published by Macmillan 2004/ISBN 1 -405 - 06911 - 2	4	
	Lifestyle Elementary – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2011/ISBN 978 - 1 - 4082 - 37113	2	
	Lifestyle Upper-Intermediate – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2012/ISBN 978 - 1 - 4082 - 9778 - 0	2	
	Business Connections: Network, co-authored with Nina O’Driscoll, Christine Johnson and Rosi Jillett, published by Longman/Pearson Education 2004/ISBN 0582825784 (0 - 582 - 82578 - 4)	2	
	Language Leader Pre-intermediate for MyEnglishLab, [in preparation] co-authored with Louis Harrison, to be released by Pearson Education	2	
3.4.	MENTORSTVO		
3.4.3.	Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
	Na Filozofskom fakultetu – 11 diplomskih radova	5,5	
4.	STRUČNA DJELATNOST		
4.6	Sept 1994 – Aug 1998:Seconded by British Council, at the request of the Hungarian Ministry of Education, to the Budapest Municipal Pedagogical Institute, as ELT/INSET Adviser.	5	
	June 2004: Consultancy for the Directorate of Curricula (MoE), Bahrain		
	Nov. 2004 – Feb. 2005: Consultancy for British Council/Montenegrin Ministry of Education (training secondary school teachers to become teacher trainers)		

III ANALIZA RADOVA

1. Ocjena naučno-istraživačke djelatnosti

U svojoj doktorskoj disertaciji: *Istraživanje leksičke kohezije i njenog korišćenja u studentskim radovima* istražuje pitanje da li dužina rečenice i stepen vezivanja, grupisanje veza i gustina vezivanja koreliraju, te je utvrdio da ovaj tip pisanih tekstova ukazuje na potencijalni nedostatak nekih dotadašnjih modela istraživanja kohezije teksta. Dužina rečenice, naime, može da utiče na stepen leksičke kohezije. I ova mera, kao i dužina teksta, čini se da mogu da ukažu na identifikaciju onih rečenica kojima se otpočinje i okončava jedna tema. Dalje, stepen leksičke kohezije u tekstu nesumnjivo doprinosi percepciji koherencije celine. Ističe da iako koheziju i koherenciju ne izjednačava, ipak različiti pokazatelji kohezije mogu biti veoma važni za utisak o koherenciji teksta, u većoj mjeri nego što se to u dosadašnjoj literaturi navodilo. Drugo, sastavi koje su pisali izvorni i ne-izvorni govornici engleskog jezika ne razlikuju se značajno u proceni ukupne koherencije, kao ni u pogledu leksičke kohezije. S druge strane, kada se uporede sastavi koji su ocenjeni slabije i oni koji su ocenjeni višom ocenom, razlika se između te dve kategorije sastava uočava u tipu vezivnih sredstava, jer slabiji sadrže prostu repeticiju i manje varijacija uz pomoć alternativnih načina ostvarivanja veza. Ono što je uočeno jeste da se razlikuju, kada je u pitanju leksička kohezija, u pogledu upotrebe ličnih zamenica i nominalizacija, neanimatnih agensa i pasiva.

Interesantne su ideje i sugestije koje autor disertacije predlaže kao praktične aktivnosti u nastavi pisanja. Jedna od njih je poboljšanje svesti o leksičkoj koheziji, širenju vokabulara i vežbanja u redigovanju svojih pisanih tekstova kod studenata, a posebno na činjenicu da se odlomci pisanih sastava mogu koristiti kao dobar nastavni materijal kako bi se ukazalo studentima kako mogu jedan tip kohezivnih leksičkih veza zameniti nekim drugim sredstvima, leksičkim i/ili sintaksičkim, kojima se uspješnije ostvaruje ukupna koherencija teksta. Predlaže i tehniku kolaborativnog redigovanja tekstova kao i eksplicitno prezentovanje primedbi od strane nastavnika.

Takođe je interesantan uvid, na osnovu iscrpne analize, da napredni studenti engleskog jezika ne mogu biti izjednačeni sa slabijim piscima sastava kojima je engleski maternji, što je dosta uvreženo popularno shvatnje. Naprotiv, bar u pogledu leksičke kohezije, nema velikih razlika između izvornih govornika i ne-izvornih govornika, već između boljih i lošijih autora pisanih sastava. To se može, u nekim slučajevima u toku nastave vještine pisanja na engleskom jeziku, znatno popraviti. Navodi i dalje mogućnosti za istraživanje, na primer, smatra da bi bilo dobro istraživati i različite tipove sastava i porediti ih, zatim porediti pisanje istih studenata u jednoj longitudinalnoj studiji, itd.

John Rogers prvi put u potpunosti i dosledno primenio jednu relativno preciznu metodu ispitivanja leksičke kohezije u žanru pisanih sastava koji nisu do sada dovoljno ispitani, pogotovo ne na ovakvom korpusu slobodnih sastava argumentativnog tipa sa relativno opštom temom, kakvi se obično i rade sa studentima stranog jezika. Rezultati njegovog istraživanja ukazali su na prednosti takvog pristupa, kao i na probleme s kojima se može istraživač susresti u njegovom okviru. Istraživački rad i analiza predstavljena u ovoj disertaciji predstavlja važan doprinos disciplinama poput semantike, analize diskursa, lingvističkoj retorici, nastavi pisanja na univerzitetskom nivou, u primenjenoj i korpusnoj

MEDITERAN

lingvistici, kao i anglističkoj lingvistici.

U svom radu *Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education* daje argumente kojima potkrepljuje svoje ideje da je cilj zadataka koji doprinose razvoju sposobnosti učenja isti kao i kod onih zadataka koji se tiču konkretnih jezičkih aktivnosti koje doprinose razvoju jezičkih vještina. Kroz ovaj rad se pokazalo da nastavnici, kroz svoja vlastita istraživanja (posmatranje, upitnici itd.) mogu da izvuku mnogo informacija vezano za osobine dobrog učenika i nastavnika, karakteristike dobrog časa vezane za sticanje jezičkih vještina itd. Takođe, moguće je dobiti odgovore vezano za motivaciju učenika, kao neophodnog elementa u nastavi. Povratne informacije koje nastavnici dobijaju odnose se i na vrijednosne stavove vezane za proces nastave i aktivnosti u učionici.

Rad *Asking Questions* vezan je za oblast analize diskursa i njene primjene u učionici. Zasnovan je na istraživanju koje pokazuje da je postavljanje pitanja jedna od glavnih tehnika koju koriste nastavnici. U nekim učionicama, polovina vremena se provede na razmjenama tipa postavljanje pitanja-davanje odgovora, što je u skladu sa nalazima Maklolda Kultarda (Malcolm Coulthard) i Džona Sinklera (John Sinclair) o diskursu u učionici. Radi se o autorima koji se smatraju rodonačelnicima analize diskursa. Problem vezan za postavljanje pitanja javlja se zbog činjenice što nastavnici smatraju da postavljanje pitanja automatski pomaže procesu učenja, iako to može imati sasvim suprotan efekat. U radu se stoga govori o cilju postavljanja pitanja, a zatim se prelazi na taksonomiju pitanja. Takođe, u radu se ispituju tri faktora koja svaki nastavnik mora da uzme u obzir kako bi omogućio da aktivnosti koje uključuju postavljanje pitanja, spektar tipova pitanja, učešće studenata i drugi faktori daju što djelotvornije rezultate. Kad je pitanju taksonomija pitanja, navode se proceduralna, konvergentna i divergentna pitanja. Istraživanje pokazuje da se većina vremena provodi na proceduralnim i konvergentnim pitanjima, a premalo na divergentnim pitanjima, tj. onim kojima se traže određene konkretne činjenice. Ovo istraživanje pomaže nastavnicima da variraju tipove pitanja koja postavljaju, da omoguće svim učenicima da imaju iste mogućnosti da odgovore na pitanja i da daju učenicima vremena da razmisle o pitanju prije nego što dobiju odgovor.

2. Ocjena stručne i pedagoške djelatnosti

Dr John Rogers je držao brojna predavanja i kurseve, seminare za profesore engleskog jezika, od kojih su gore navedena najznačajnija. Ova izlaganja su u usmerena ka obuci nastavnika i daljem razvijanju njihovih pedagoških sposobnosti. Često se radilo o intenzivnih dvonedjeljnim ili tronedjeljnim kursevima za iskusne nastavnike engleskog u srednjim školama. Teme su uključivale razvoj jezičkih vještina (razumijevanje govora, govor, čitanje, pisanje), kao i testiranje i ocjenjivanja, ali i sadržinu samih programa i načine prilagođavanja tim programima. Na ovim seminarima, dr Rodžers je bio jedan od predavača, kreatora programa i organizatora.

UNIVERZITET

IV Mišljenje za izbor u zvanje

S obzirom na gore navedene podatke iz biografije i na osnovu procjene njegovog naučnog, stručnog i pedagoškog rada dr John-a Rogers-a, smatram da on ispunjava predviđene uslove Zakona o Visokom obrazovanju Crne Gore i Statuta i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta „Mediteran“ Podgorica za izbor u naučno zvanje, pa sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta „Mediteran“ da **dr Johna Rogersa** izabere u zvanje **docenta** za predmete Semantika i Analiza diskursa.

U Beogradu, 18. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

Prof. dr Vesna Polovina
redovni profesor
Filološkog fakulteta
Univerziteta u Beogradu

MEDITERAN

1.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Smiljke Stojanović

FAKULTETU ZA STRANE JEZIKE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” Podgorica, broj 892 – 13/3 od 30. 05. 2013. godine imenovana sam za člana komisije za izbor u zvanje dr Džona Rodžersa za predmete: *Analiza diskursa i Semantika*.

Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 20. 03. 2013. godine, javio se kandidat, dr *Džona Rodžersa*. Na osnovu priloženih bio-bibliografskih podataka, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Biografski podaci

Džon Rodžers je rođen u Charleroi (Belgija), od majke Belgijanke i oca Engleza. Odrastao u dvojezičnom okruženju, nastavio je i kasnije da usavršava svoje znanje jezika i znanje o jezicima, prvo kroz studije jezika i književnosti, od 1973. godine kada je upisao Univerzite Libre de Bruxelles, jedan od glavnih belgijskih univerziteta, gde je stekao diplomu profesora nemačkog i engleskog jezika i književnosti 1977. godine. Godinu dana kasnije, počeo je svoju karijeru kao nastavnik engleskog jezika na međunarodnoj privatnoj školi u Briselu, karijeru nastavnika koju je u narednih dvadeset godina gradio u Mađarskoj, Engleskoj, Škotskoj, Srbiji i Crnoj Gori.

Ubrzo je razvio interesovanje za obuku i razvoj nastavnika, pa se 1988. godine vratio u Englesku da radi na sticanju još jedne kvalifikacije vezane za nastavu RSA/Cambridge diplome TEFLA, a četiri godine kasnije u Škotsku gde je stekao titulu magistra iz primenjene lingvistike. Radio za Britanski Savet kao savetnik za obuku i stručno usavršavanje nastavnika u Mađarskoj, Srbiji i Crnoj Gori, radeći na zajedničkim projektima s ministarstvom obrazovanja i držao prezentacije na nacionalnim i međunarodnim konferencijama.

Osam godina radio je kao samostalni predavač iz predmeta Semantika i Analiza diskursa na Univerzitetu u Crnoj Gori (Filozofski fakultet, Nikšić) gdje je radio sa studentima četvrte godina studija i bio mentor za izradu BA disertacija na ta dva predmeta.

2011. godine odbranio je doktorat iz oblasti lingvistike na Univerzitetu u Beogradu za disertaciju pod naslovom: *Istraživanje leksičke kohezije i njenog korišćenja u studentskim radovima*

2013. godine počeo je da radi kao predavač na Univerzitetu „Mediteran“.

Paralelno s naučnim i akademskim dužnostima, on je takođe od 2002. godine pisac materijala za učenje engleskog jezika za Longman/Pearson Education (Harlow, Engleska), autor je radnih sveski za seriju najprodavanijeg udžbenika *Market Leader*, ko-autor je dva udžbenika iz serije *Lifestyle* i takođe, stvara materijale za razne online publikacije.

II PREGLED RADOVA I VERIFIKACIJA BODOVA

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		Prije izbora	Poslije izbora
1.1.2	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača:		
	“Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education” – (pp. 45-55) Paper published in: “TESOL Case Studies - Action Research” (Julian Edge, ed), TESOL Quarterly (Alexandria, Virginia – USA), 2001/ISBN 0 – 939791 – 92 – 7	10	
1.2.4.	Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta		
	“Asking Questions” – (pp. 259 – 264) Paper published in: “Reading Across Borders: Papers in Language and Literary Studies” (Marija Knežević and Aleksandra Nikčević-Batrićević), Filozofski fakultet, Nikšić 2005	0,5	
1.3.	RADOVI NA SIMPOZIJUMIMA, KONGRESIMA I SEMINARIMA		
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
	August 2002: Course Director on British Council/Hornby Summer School for Teachers of English in Tashkent, Uzbekistan	2	
	August 1998 & August 1999: Course Director, Bled Summer Schools for Teachers of English (organised by the Slovenian Ministry of Education and British Council)	2	
	2000 – 2005: Teacher Trainer on the Winter Seminars and Summer Schools for Teachers of English, organized by the Serbian Ministry of Education	2	
	June – July 1993: Moray House Institute of Education (Edinburgh): Participant Tutor at the British Council Summer School: “Teacher training for ELT, approaches and techniques”	2	
	Dec. 1992 – March 1993, Napier University (Edinburgh): In-Service Teacher Training and Development workshops for university teachers of modern languages	2	
3.	PEDAGOŠKA DJELATNOST		
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		
	“Reading: Texts – Tasks – Ideas” - supplementary skills handbook for secondary schools, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999/ ISBN 963 19 0076 2	4	
	Market Leader Elementary Practice File published by Pearson Education 2004/ISBN 0 582 77330 X + Second edition 2008/ISBN 978 – 1 – 4058 – 1286 – 3 + Third edition 2012/ISBN 978 1 4082 3706 9	4	

MEDITERAN

	Market Leader Pre-intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 50723 5 + Second edition 2007/ISBN 978 1 4058 1304 4 + Third edition/ISBN 978 0 528 50722 7	4	
	Market Leader Intermediate Practice File published by Pearson Education 2005/ISBN 0 582 83813 4 + Third edition 2010/ISBN 978 1 4082 3696 3	4	
	Market Leader Upper-Intermediate Practice File published by Pearson Education 2001/ISBN 0582 43525 0 + Second edition 2006/ISBN 978 - 0 - 582 - 85464 - 2 + Third edition 2011/ISBN 978 1 4082 3710 6	4	
	Market Leader Advanced Practice File published by Pearson Education + Second edition 2006/ISBN 978 - 1 - 4058 - 1286 - 3 + Third edition 2012/ ISBN 978 1 4082 3704 5	4	
	Skyline 1, Business Resource Book, published by Macmillan 2004/ISBN 1 -405 - 06911 - 2	4	
	Lifestyle Elementary – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2011/ISBN 978 - 1 - 4082 - 37113	2	
	Lifestyle Upper-Intermediate – English for Work, Socializing and Travel, co-authored with Irene Barrall, published by Pearson Education 2012/ISBN 978 - 1 - 4082 - 9778 - 0	2	
	Business Connections: Network, co-authored with Nina O’Driscoll, Christine Johnson and Rosi Jillett, published by Longman/Pearson Education 2004/ISBN 0582825784 (0 - 582 - 82578 - 4)	2	
	Language Leader Pre-intermediate for MyEnglishLab, [in preparation] co-authored with Louis Harrison, to be released by Pearson Education	2	
3.4.	MENTORSTVO		
3.4.3.	Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
	Na Filozofskom fakultetu – 11 diplomskih radova	5,5	
4.	STRUČNA DJELATNOST		
4.6	Sept 1994 – Aug 1998:Seconded by British Council, at the request of the Hungarian Ministry of Education, to the Budapest Municipal Pedagogical Institute, as ELT/INSET Adviser.	5	
	June 2004: Consultancy for the Directorate of Curricula (MoE), Bahrain		
	Nov. 2004 – Feb. 2005: Consultancy for British Council/Montenegro Ministry of Education (training secondary school teachers to become teacher trainers)		

III ANALIZA RADOVA

1. Ocjena naučno-istraživačke delatnosti

U svojoj doktorskoj disertaciji: *Istraživanje leksičke kohezije i njenog korišćenja u studentskim radovima* istražuje pitanje da li dužina rečenice i stepen vezivanja, grupisanje veza i gustina vezivanja koreliraju, te je utvrdio da ovaj tip pisanih tekstova ukazuje na potencijalni nedostatak nekih dotadašnjih modela istraživanja kohezije teksta. Dužina rečenice, naime, može da utiče na stepen leksičke kohezije. I ova mera, kao i dužina teksta, čini se da mogu da ukažu na identifikaciju onih rečenica kojima se otpočinje i okončava jedna tema. Dalje, stepen leksičke kohezije u tekstu nesumnjivo doprinosi percepciji koherencije celine. Ističe da iako koheziju i koherenciju ne izjednačava, ipak različiti pokazatelji kohezije mogu biti veoma važni za utisak o koherenciji teksta, u većoj meri nego što se to u dosadašnjoj literaturi navodilo. Drugo, sastavi koje su pisali izvorni i ne-izvorni govornici engleskog jezika ne razlikuju se značajno u proceni ukupne koherencije, kao ni u pogledu leksičke kohezije. S druge strane, kada se uporede sastavi koji su ocjenjeni slabije i oni koji su ocjenjeni višom ocjenom, razlika se između te dve kategorije sastava uočava u tipu vezivnih sredstava, jer slabiji sadrže prostu repeticiju i manje varijacija uz pomoć alternativnih načina ostvarivanja veza. Ono što je uočeno jeste da se razlikuju, kada je u pitanju leksička kohezija, u pogledu upotrebe ličnih zamenica i nominalizacija, neanimatnih agensa i pasiva.

Interesantne su ideje i sugestije koje autor disertacije predlaže kao praktične aktivnosti u nastavi pisanja. Jedna od njih je poboljšanje svesti o leksičkoj koheziji, širenju vokabulara i vežbanja u redigovanju svojih pisanih tekstova kod studenata, a posebno na činjenicu da se odlomci pisanih sastava mogu koristiti kao dobar nastavni materijal kako bi se ukazalo studentima kako mogu jedan tip kohezivnih leksičkih veza zameniti nekim drugim sredstvima, leksičkim i/ili sintaksičkim, kojima se uspešnije ostvaruje ukupna koherencija teksta. Predlaže i tehniku kolaborativnog redigovanja tekstova, kao i eksplicitno prezentovanje primedbi od strane nastavnika.

Takođe je interesantan uvid, na osnovu iscrpne analize, da napredni studenti engleskog jezika ne mogu biti izjednačeni sa slabijim piscima sastava kojima je engleski maternji, što je dosta uvreženo popularno shvatnje. Naprotiv, bar u pogledu leksičke kohezije, nema velikih razlika između izvornih govornika i ne-izvornih govornika, već između boljih i lošijih autora pisanih sastava. To se može, u nekim slučajevima u toku nastave veštine pisanja na engleskom jeziku, znatno popraviti. Navodi i dalje mogućnosti za istraživanje, na primer, smatra da bi bilo dobro istraživati i različite tipove sastava i porediti ih, zatim porediti pisanje istih studenata u jednoj longitudinalnoj studiji, itd.

Džon Rodžers prvi put u potpunosti i dosledno primenio jednu relativno preciznu metodu ispitivanja leksičke kohezije u žanru pisanih sastava koji nisu do sada dovoljno ispitani, pogotovo ne na ovakvom korpusu slobodnih sastava argumentativnog tipa sa relativno opštom temom, kakvi se obično i rade sa studentima stranog jezika. Rezultati njegovog istraživanja ukazali su na prednosti takvog pristupa, kao i na probleme s kojima se može istraživač susresti u njegovom okviru. Istraživački rad i analiza predstavljena u ovoj disertaciji predstavlja važan doprinos disciplinama poput semantike, analize diskursa, lingvističkoj retorici, nastavi pisanja na univerzitetskom nivou, u primenjenoj i korpusnoj

MEDITERAN

lingvistici, kao i anglističkoj lingvistici.

U svom radu *Process Courting Content: Action Research Meets Learner Education*, daje argumente kojima potkrepljuje svoje ideje da je cilj zadataka koji doprinose razvoju sposobnosti učenja isti kao i kod onih zadataka koji se tiču konkretnih jezičkih aktivnosti koje doprinose razvoju jezičkih vještina. Kroz ovaj rad se pokazalo da nastavnici, kroz svoja vlastita istraživanja (posmatranje, upitnici itd.) mogu da izvuku mnogo informacija vezano za osobine dobrog učenika i nastavnika, karakteristike dobrog časa vezane za sticanje jezičkih vještina itd. Takođe, moguće je dobiti odgovore vezano za motivaciju učenika, kao neophodnog elementa u nastavi. Povratne informacije koje nastavnici dobijaju odnose se i na vrijednosne stavove vezane za proces nastave i aktivnosti u učionici.

Rad *Asking Questions* vezan je za oblast analize diskursa i njene primjene u učionici. Zasnovan je na istraživanju koje pokazuje da je postavljanje pitanja jedna od glavnih tehnika koju koriste nastavnici. U nekim učionicama, polovina vremena se provede na razmjenama tipa postavljanje pitanja-davanje odgovora, što je u skladu sa nalazima Maklolda Kultarda (Malcolm Coulthard) i Džona Sinklera (John Sinclair) o diskursu u učionici. Radi se o autorima koji se smatraju rođonačelnicima analize diskursa. Problem vezan za postavljanje pitanja javlja se zbog činjenice što nastavnici smatraju da postavljanje pitanja automatski pomaže procesu učenja, iako to može imati sasvim suprotan efekat. U radu se stoga govori o cilju postavljanja pitanja, a zatim se prelazi na taksonomiju pitanja. Takođe, u radu se ispituju tri faktora koja svaki nastavnik mora da uzme u obzir kako bi omogućio da aktivnosti koje uključuju postavljanje pitanja, spektar tipova pitanja, učešće studenata i drugi faktori daju što djelotvornije rezultate. Kad je pitanju taksonomija pitanja, navode se proceduralna, konvergentna i divergentna pitanja. Istraživanje pokazuje da se većina vremena provodi na proceduralnim i konvergentnim pitanjima, a premalo na divergentnim pitanjima, tj. onim kojima se traže određene konkretne činjenice. Ovo istraživanje pomaže nastavnicima da variraju tipove pitanja koja postavljanju, da omogućće svim učenicima da imaju iste mogućnosti da odgovore na pitanja i da daju učenicima vremena da razmisle o pitanju prije nego što dobiju odgovor.

2. Ocjena stručne i pedagoške djelatnosti

Dr Džon Rodžers je držao brojna predavanja i kurseve, seminare za profesore engleskog jezika, od kojih su gore navedena najznačajnija. Ova izlaganja su u usmerena ka obuci nastavnika i daljem razvijanju njihovih pedagoških sposobnosti. Često se radilo o intenzivnih dvonedjeljnim ili tronedjeljnim kursevima za iskusne nastavnike engleskog u srednjim školama. Teme su uključivale razvoj jezičkih vještina (razumijevanje govora, govor, čitanje, pisanje), kao i testiranje i ocjenjivanja, ali i sadržinu samih programa i načine prilagođavanja tim programima. Na ovim seminarima, dr Rodžers je bio jedan od predavača, kreatora programa i organizatora.

IV Mišljenje za izbor u zvanje

S obzirom na prethodno navedene podatke iz biografije i na osnovu procjene njegovog naučnog, stručnog i pedagoškog rada dr Džona Rodžersa, smatram da on ispunjava predviđene uslove Zakona o Visokom obrazovanju Crne Gore i Statuta i Mjerila za izbor u

UNIVERZITET

akademska i naučna zvanja Univerziteta „Mediteran“ Podgorica za izbor u naučno zvanje, pa sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta „Mediteran“ da **dr Džona Rodžersa** izabere u zvanje **docenta** za predmete Semantika engleskog jezika i Analiza diskursa.

U Podgorici, 21. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

doc. dr Smiljka Stojanović

docent za engleski jezik

Fakulteta za strane jezike

Univerziteta „Mediteran“

Podgorica

MEDITERAN

2. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE

KANDIDAT: dr Džon Rodžers

PREDMET: Analiza diskursa i Semantika

NAZIV PREDAVANJA: „Lexical Gaps and Linguistic Creativity”

TERMIN PREDAVANJA: 22. 08. 2013. godine u 14:00 časova, Fakultet za strane jezike,
Vaka Đurovića, bb.

Komisija za pristupno predavanje:

1. prof. dr Janko Radulović
2. doc. dr Smiljka Stojanović
3. doc. dr Elena Lilova

3. IZVJEŠTAJI RECENZENATA O IZBORU U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO I ARBITRAŽNO PRAVO – DR BILJANE VUKOSLAVČEVIĆ

3.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Dijana Marković-Bajalović

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“ PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ broj 939/3 – 13 od 30. 05. 2013. godine imenovana sam za člana komisije za izbor nastavnika u akademsko zvanje docenta za predmete: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo. Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 13. 04. 2013. godine, javila se jedna kandidatkinja, dr Biljana Vukoslavčević. Na osnovu priloženih biografskih i bibliografskih podataka kandidatkinje, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Ocena uslova

Bibliografija i stepen obrazovanja

Kandidatkinja Biljana Vukoslavčević rođena je 15. 03. 1981. godine u Podgorici. Diplomirala je na Pravnom fakultetu u Podgorici, nakon čega je upisala magistarske studije na Pravnom fakultetu u Beogradu, na smeru za Međunarodno privredno pravo. Magistarsku tezu na temu *Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država i Republike Srbije i Republike Crne Gore*, odbranila je 24. decembra 2010. godine, pred komisijom u sastavu: prof. dr Gašo Knežević, mentor, prof. dr Vladimir Pavić i prof. dr Maja Kostić-Mandić. U martu 2013. godine odbranila je doktorsku disertaciju na temu *Odstupanja od redovne primjene kolizionih normi*, na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, pred komisijom u sastavu: prof. dr Vladimir Čolović, mentor, prof. dr Dijana Marković-Bajalović, komentor i prof. dr Ranka Račić, član.

Kandidatkinja je uz prijavu na konkurs dostavila dokaze o sledećim napisanim i objavljenim radovima:

Doktorska disertacija

Odstupanja od redovne primene kolizionih normi

Doktorska disertacija kandidatkinje sadrži 245 strana teksta, štampanog proredom dva, font ćirilicni Calibri 12, kao i 14 strana spiska literature (213 bibliografskih jedinica, od čega je 59 udžbenika i monografija, 108 članaka i 42 zakona, međunarodnih konvencija i ostalih propisa).

MEDITERAN

Predmet disertacije su instituti međunarodnog privatnog prava na osnovu kojih prilikom rešavanja spora sa elementom inostranosti sud može da odstupa od primjene stranog merodavnog prava i primeni domaće pravo (*lex fori*), odnosno neko drugo strano pravo ili da odbije da prizna stranu sudsku ili arbitražnu odluku. Instituti odstupanja od redovne primene kolizionih normi omogućuju korigovanje neželjenih rezultata do kojih bi dovela primena stranog merodavnog prava na koje je uputila domaća kolizionna norma, odnosno priznanje strane sudske ili arbitražne odluke. Primenom ovih instituta uspostavlja se balans između potrebe da organi domaćeg suvereniteta primenjuju strano pravo i priznaju strane sudske i arbitražne odluke, u cilju uvažavanja stranih pravnih poredaka, s jedne strane i potrebe da se zaštite osnovne vrednosti na kojima počiva domaći pravni poredak, odnosno spreče eventualne stranačke zloupotrebe kolizionih normi u pravnom odnosu sa elementom inostranosti. Kandidatkinja se opredelila da u disertaciji obradi sve institute odstupanja od redovne primene kolizionih normi i to: izigravanje zakona (*fraus legis*), uzvratanje i upućivanje (*renvoi*) i javni poredak, a pozabavila se i uticajem promenjenih okolnosti na primenu koliziona norme.

U prvom delu rada kandidatkinja objašnjava pojam, strukturu i vrste koliziona norme i ukazuje na *ratio* postojanja kolizionih normi. U pravnom odnosu u kome je prisutan strani element, sud ili drugi nadležni organ domaćeg suvereniteta primenjuje kolizionu normu kako bi pomoću nje odredio materijalno pravo, domaće ili neko strano pravo, koje će primeniti da bi se razrešio sporni odnos. U drugom delu rada kandidatkinja ukazuje da u našem pravnom sistemu i sistemima većine kontinentalnoevropskih država, sud ima obavezu da primeni kolizionu normu i materijalno pravo na koje ga je uputila kolizionna norma. Koliziona norme omogućuju pravično postupanje suda u izboru prava na osnovu koga će rešiti spor sa elementom inostranosti, jer se izbor merodavnog prava vrši na osnovu objektivnih, apstraktno određenih odlučujućih činjenica propisanih u kolizionih normi. Međutim, primena merodavnog prava na koje je uputila kolizionna norma često vodi nesagledivim posledicama, zbog toga što strano materijalno pravo može sadržati rešenja koja su neprihvatljiva za domaći pravni poredak sa stanovišta osnovnih vrednosti na kojima počiva, ili stranke u spornom odnosu vještačkom promenom odlučujućih činjenica izbegavaju primenu domaćeg materijalnog prava. Treća mogućnost je da koliziona norme stranog prava na koje je uputila domaća kolizionna norma na osnovu drugačijih odlučujućih činjenica ili njihovim drugačijim tumačenjem uzvrataju na primenu domaćeg materijalnog prava ili prepućuju na neko treće strano pravo, pa se postavlja pitanje treba li prilikom određivanja merodavnog prava konsultovati i primeniti i strane koliziona norme?

Kada stranke u pravnom odnosu sa elementom inostranosti vještački menjaju odlučujuću činjenicu da bi namerno izbegle primenu domaćeg materijalnog prava, sud je ovlašćen da primeni institut izigravanja zakona i odbije da primeni strano materijalno pravo, odnosno odbije da prizna stranu sudsku odluku. Kandidatkinja se institutom izigravanja zakona bavi u trećem delu rada. Pretpostavke primene instituta izigravanja zakona su vještačko menjanje odlučujućih činjenica, namera izigravanja zakona i izbegavanje primene domaćih imperativnih normi. Kandidatkinja ukazuje da su državljanstvo i domicili dve tačke vezivanja koje se najčešće vještački menjaju da bi se isposlovala primena željenog stranog materijalnog prava. Kandidatkinja, takođe, analizira sličnosti i razlike instituta izigravanja zakona i drugih instituta međunarodnog privatnog prava, među kojima se posebno bavi mobilnim sukobom zakona.

UNIVERZITET

Institut uzvrćanja i upućivanja kandidatkinja obrađuje u četvrtom delu rada. Ovaj institut omogućuje domaćem sudiji da, pored domaćih kolizionih normi, konsultuje i kolizione norme stranog prava i primeni materijalno pravo, domaće ili strano, na koje upućuju strane kolizione norme. Kandidatkinja analizira uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se institut *renvoi* mogao primeniti, njegovo regulisanje u domaćem i uporednom zakonodavstvu i teorijske argumente, za i protiv njegovog prihvatanja. Ona, zatim, objašnjava način i polje primene instituta i ukazuje na odnos ustanove kvalifikacije i *renvoi* u međunarodnom privatnom pravu. Posebna pažnja posvećena je analizi zakonskog regulisanja instituta *renvoi* u crnogorskom pravu.

U petom delu rada kandidatkinja se bavi institutom javnog poretka. Ona najpre objašnjava pojam javnog poretka i pravi distinkciju između tog instituta, instituta normi neoposredne primene i imperativnih domaćih propisa. Institutom javnog poretka štite se osnovne vrednosti domaćeg pravnog poretka i fundamentalna načela koja predstavljaju otelotvorenje univerzalne pravde. Institut javnog poretka primenjuje se u materiji sukoba zakona i priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka. U materiji sukoba zakona, ako na osnovu domaće kolizione norme treba primeniti strano pravo, a rezultat primene je suprotan domaćem javnom poretku, pri čemu je konkretan pravni odnos na određeni način povezan sa domaćim pravnim poretkom, sud može odbiti primenu stranog materijalnog prava i umesto toga, primeniti domaće materijalno pravo. U oblasti priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka institut javnog poretka omogućuje da se odbije priznanje i izvršenje strane sudske ili arbitražne odluke, koja je doneta primenom stranog materijalnog prava ili procesnih pravila kojima se vređa domaći javni poredak. Ovaj institut omogućuje sudu pred kojim se vodi postupak priznanja strane odluke da ulazi u meritum odluke, kako bi onemogućio dejstvo odluke čija se sadržina kosi sa osnovnim načelima domaćeg pravnog poretka, kao i odluke koja je doneta uz povredu osnovnih procesnih načela.

U poslednjem, šestom delu rada, kandidatkinja se bavi uticajem promenjenih okolnosti na primenu kolizionih normi. On se ostvaruje u dva vida: zbog promene kolizionih normi tokom vremena (vremenski sukob zakona) i zbog promene odlučujućih činjenica u vremenu. Osnovni problem koji se u vezi sa promjenjenim okolnostima javlja jeste na koji način izvršiti vremensku lokalizaciju spornog pravnog odnosa, sa aspekta kolizionih normi koje na njega treba primeniti i sa aspekta odlučujućih činjenica koje su prisutne (i menjaju se tokom vremena) u tom odnosu.

Kandidatkinja se uspješno izborila sa vrlo kompleksnom temom doktorske disertacije. Instituti odstupanja od redovne primene kolizionih normi predstavljaju najsloženija i za naučnu raspravu još uvek otvorena pitanja međunarodnog privatnog prava. Doktorska disertacija kandidatkinje se odlikuje odličnom sistematikom i jasnim i lepim stilom izlaganja, koji je lako razumljiv, čak i čitaocu bez posebnih znanja iz ove oblasti. Za pohvalu je visok stepen analitičnosti koji kandidatkinja pokazuje u objašnjavanju pojedinih pravnih instituta, kao i obilato korišćenje komparativnog metoda, bez koga nema ozbiljnog naučnog rada u oblasti međunarodnog privatnog prava. Ona se uspješno koristi naučnom aparaturom, pravilno i dosledno navodeći naučne i stručne izvore kojima se koristila, o čemu svedoči podatak o 757 fusnota u tekstu disertacije.

U pogledu naučne obrade izabrane teme, pred kandidatkinju su se postavila dva složena pitanja: 1. U kojim situacijama je dopušteno odstupanje od redovne primene kolizionih

MEDITERAN

normi i 2. Koji razlozi opravdavaju odstupanje, odnosno šta je pravno-politički cilj regulisanja i primene instituta odstupanja od redovne primene kolizionih normi? Kandidatkinja je vrlo uspešno odgovorila na prvo pitanje, što smo napred već objasnili. Međutim, kandidatkinja je propustila da da odgovor na drugo pitanje, odnosno da posmatra navedene institute u njihovoj sveukupnosti, kako bi eventualno pronašla njihov zajednički imenitelj, i u potpunosti objasnila njihovu funkciju u međunarodnom privatnom pravu. Ovaj nedostatak se može uz mali dodatan napor otkloniti prilikom pripreme disertacije za objavljivanje.

Monografije

„Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država i Republike Srbije i Republike Crne Gore“, Podgorica, 2012.

Monografija predstavlja adaptiranu i za štampu prilagođenu magistarsku tezu kandidatkinje. Monografija ima 145 strana teksta i pet strana bibliografskih jedinica. Tekst monografije podeljen je u šesnaest poglavlja i to: Uvod; Priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka (opšti pristup); Definisavanje pretpostavki za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka shodno međunarodnim konvencijama; Pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka; Pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka; Pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka; Koje su strane odluke podobne za priznanje i izvršenje?; Sistemi priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka; Postupak priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka; Priznanje stranih odluka u posebnom postupku; Rešavanje o priznavanju stranih odluka kao o prethodnom pitanju; Postupak priznanja i izvršenja stranih odluka shodno međunarodnim konvencijama i internim propisima država; Posredno priznanje; Nepriznavanje stranih odluka – procesnopravni aspekti; Primeri iz prakse sudova u Crnoj Gori i Srbiji; Zaključna razmatranja.

U monografiji se obrađuje vrlo kompleksno pitanje priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka i to kako sa materijalnopravnog, tako i sa procesnopravnog aspekta. Priznanjem strane sudske ili arbitraže odluke se odluka koju je donio organ stranog suvereniteta ili međunarodna arbitraža izjednačava po svom dejstvu sa odlukama domaćih sudova, odnosno arbitraža. Ovde se postavlja više pitanja: Da li uopšte treba na teritoriji domaće države priznati dejstvo aktima stranog suvereniteta? Pod kojim uslovima treba priznati dejstvo stranih i arbitražnih odluka na domaćoj teritoriji? Kako uobličiti postupak priznanja i izvršenja, odnosno do koje mere i u kojoj meri se može dopustiti organima domaćeg suvereniteta da preispituju strane odluke?

Kandidatkinja je relativno uspešno odgovorila na navedena pitanja, pokazujući odličnu sposobnost sistematičnog izlaganja složene materije i korišćenja naučne aparature. U monografiji su sublimirani teorijski stavovi pretežno pravnih mislilaca iz Srbije, Crne Gore, BiH i Hrvatske, kao i anglosaksonskih pravnika. Autorka je analizirala brojne pravne izvore – međunarodne konvencije, strane i domaće zakone i sudsku praksu. Nesporno je da monografija predstavlja originalan rad kandidatkinje. Na to upućuju, pre svega, autorkin osoben, vrlo ujednačen i jasan stil pisanja, precizno navođenje bibliografskih izvora, eksplicitni stavovi i opservacije autora. Kandidatkinja je na početku svoje naučnoistraživačke

karijere pokazala da ima sposobnost da se bavi najsloženijim pitanjima međunarodnog privatnog prava. Prilikom obrade pojedinih pitanja autorka, međutim, ne ide dovoljno u dubinu. Na pojedinim mestima ona se zadovoljava da konstatuje određeni pravni problem i pobroji rešenja na koja se ukazuje u literaturi i praksi, bez njihove analize i pokušaja zauzimanja samostalnog naučnog stava. To se može opravdati mladošću i neiskustvom autora, ali i neadekvatnim izborom teme magistarskog rada, koja zahteva opsežniju i temeljniju obradu.

Radovi u naučnim i stručnim časopisima

1. Uporedni prikaz postupka priznanja stranih odluka u pravu Crne Gore, Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država, „Strani pravni život“, 1/2011, str. 271 – 289, UDK: 341. 64, ISSN 0039 2138.

Autorka u radu analizira sličnosti i razlike u postupku priznanja stranih odluka u pravu Republike Srbije i Republike Crne Gore, s jedne strane i SAD, s druge strane, kako bi ustanovila da li između ovih sistema postoji uzajamnost, kao jedna od materijalnopравnih pretpostavki za priznanje stranih sudskih odluka. Postupak za priznanje stranih sudskih odluka se u SAD pokreće tužbom. Tužilac, koji traži priznanje strane sudske odluke podnosi tužbu kojom traži od suda da donese odluku sa istovetnom sadržinom kao ona čije se priznanje u tom postupku zahteva. U Srbiji i Crnoj Gori postupak se pokreće predlogom za priznanje. Uprkos navedenim razlikama uslovi priznanja su u osnovi istovetni. Sud ne ulazi u proveru ispravnosti strane odluke, već se ograničava na to da ispita ispunjenost propisanih pretpostavki. S obzirom na to da su pretpostavke priznanja u posmatranim sistemima gotovo istovetne, autorka zaključuje da postoji uzajamnost, te da bi odluke sudova SAD trebalo priznavati u Republici Srbiji i Republici Crnoj Gori.

2. Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu, „Strani pravni život“, 1/2013, str. 184 – 197, UDK: 341. 922, ISSN 0039 2138.

Prethodno pitanje je jedan od pravnih instituta koji se usložnjava u oblasti međunarodnog privatnog prava. Prethodno pitanje je pravni problem koji se mora rešiti da bi se sud mogao doneti odluku o predmetu spora. U sporovima iz oblasti porodičnopравnih odnosa prethodna pitanja su vrlo česta. Npr. pravo supruge na izdržavanje zavisi od toga da li je brak punovažan; pravo deteta na nasleđivanje roditelja zavisi od toga da li su oni njegovi biloški roditelji. U porodičnopравnim sporovima sa elementom inostranosti javlja se problem po kom merodavnom pravu će se rešiti prethodno pitanje: da li prema pravu na koje upućuje koliziona norma zemlje suda za taj institut (*lex fori*) ili prema pravu na koje merodavnom za glavni predmet spora (*lex causae*). Autorka smatra da nije moguće zauzeti jedan principijelan stav, već da ovo pitanje treba rešavati od slučaja do slučaja. Samo na taj način, smatra autorka, mogu se postići prihvatljivi materijalnopравni rezultati. Ona, ipak, zanemaruje da se time poništava pravna sigurnost, jer se sudu daje pravo da arbitrira prilikom izbora rezultata koje smatra poželjnim.

MEDITERAN

3. Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013, str. 105 – 114, UDK: 347. 78:339. 52, ISSN 0350 – 6630.

Autorka analizira uslove i pretpostavke zaštite prava stranaca na intelektualnih svojini u skladu sa međunarodnim konvencijama i zakonima na snazi u Republici Crnoj Gori. Ona zaključuje da je pravo stranca na intelektualnu svojini u Crnoj Gori postavljeno kao relativno rezervisano pravo. To pravo je dostupno strancima pod uslovom reciprociteta. Po načinu nastanka, dovoljan je faktički reciprocitet. Kada je reč o moralnim autorskim pravima stranaca, njihovo uživanje se strancima obezbeđuje bez uslova reciprociteta. U pogledu načina i obima zaštite prava intelektualne svojine stranci u Crnoj Gori uživaju nacionalni tretman, t.j. njima su ova prava dostupna na isti način i u istom obimu kao i domaćim državljanima.

4. Strane sudske i arbitražne odluke koje su podobne za priznanje i izvršenje u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1/2011, str. 125 – 143, UDK: 347. 951. 3, ISSN 0350 – 6630.

Problem određivanja stranih sudskih i arbitražnih odluka koje se mogu priznati i izvršiti u domaćem pravnom poretku nastaje zbog toga što pozitivni propisi ne daju dovoljno precizne kriterijume za to. Podobnost odluke za priznanje može zavisiti od vrste postupka u kome je odluka doneta (npr. parnični, vanparnični), vrste organa koji je odluku doneo (sud, arbitraža ili neki drugi organ), karaktera akta (presuda, rešenje, izvršni nalog, poravnanje), da li se odlukom rešava o materijalnopравnim ili procesnopравnim pitanjima, o predmetu spora u cjelini, ili samo o pojedinim pitanjima (međupresuda), itd. Autorka nabroja situacije kada se javljaju dileme oko toga da li je odluka podobna da bude predmet postupka priznanja i izvršenja i iznosi različita riješenja koja se u vezi s tim nude u uporednom zakonodavstvu, teoriji i sudskoj praksi.

5. Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka, „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno Sarajevo, 2012, str. 200 – 211, UDK: 34 – 142, ISBN 978 – 99938 – 57 – 24 – 2

Institut javnog poretka omogućuje državama koje prihvataju sistem ograničene kontrole stranih sudskih i arbitražnih odluka, da u izvesnoj meri preispituju sadržinu strane sudske odluke i postupak u kome je doneta, kako bi se sprečili njeni efekti koji bi bili u suprotnosti sa osnovnim načelima i vrednostima pravnog poretka. U pogledu opravdanosti primene ovog instituta neme dileme u uporednoj pravnoj teoriji, ali problemi nastaju kod pokušaja definisanja sadržine javnog poretka. Autorka se zalaže za ograničeno tumačenje sadržine javnog poretka, koji svakako ne obuhvata sve domaće imperativne norme, već samo osnovne vrednosti pravnog sistema. Takođe, ona pravi razliku između domaćeg i međunarodnog javnog poretka. Ona iznosi stav da odbijanje priznanja ne mora neminovno uslediti kao posledica povrede domaćeg javnog poretka, u slučaju da se njegova sadržina ne poklapa (šira je) od sadržine međunarodnog javnog poretka.

6. Prikaz monografije „Pravni položaj Komisije za hartije od vrijednosti“, autora mr Milene Jokić, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2012, str. 439 – 442, ISSN 0350 – 6630.

Radno iskustvo

Kandidatkinja Biljana Vukoslavčević je profesionalnu karijeru započela u Centru za stručno obrazovanje 2005. godine, gdje je radila na radnom mestu sekretara Savjeta za stručno obrazovanje i Savjeta za obrazovanje odraslih. U septembru 2007. godine zasniva radni odnos na Univerzitetu „Mediteran“, gdje obavlja poslove Sekretara Fakulteta za poslovne studije „Montenegro Business School“. Od februara 2010. godine angažovana je u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, na radnom mestu saradnika u nastavi, a potom i asistenta na predmetu Međunarodno privatno pravo.

Stručno usavršavanje

Kandidatkinja je dobitnik sertifikata Assistant Trial Monitoring Training, u projektu nadgledanja sudskih postupaka, kao i sertifikata Training course for civil court monitoring skills za uspješno okončan trening nadgledanja građanskih sudskih postupaka u organizaciji OSCE-a.

Predstavnik je Univerziteta „Mediteran“ u timu koji radi na osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori.

Član je:

- sektorske komisije za pravo i ekonomiju Savjeta za kvalifikacije Crne Gore,
- Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran“,
- radne grupe za realizaciju projekta „Strategija ljudskih resursa za istraživače na Univerzitetu „Mediteran“,
- Upravnog odbora Univerziteta „Mediteran“.

II KVANTITATIVNO OCENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

Kandidatkinja dr Biljana Vukoslavčević je objavila jednu monografiju, pet članaka u domaćim i stranim časopisima i publikacijama i jedan prikaz knjige.

U narednoj tabeli dat je spisak objavljenih radova i njihova evaluacija, kao i evaluacija ostalih aktivnosti za izbor u zvanje docenta

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.	<i>Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država, Republike Srbije i Crne Gore, Univerzitet „Mediteran“ Podgorica, 2012, ISBN 978-9940-514-20-4.</i>	7 bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	

MEDITERAN

1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku	
2.	<i>Uporedni prikaz postupka priznanja stranih odluka u pravu Crne Gore, Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država</i> , „Strani pravni život“, 1/2011, str. 271 – 289, UDK: 341. 64, ISSN 0039 2138	4 boda
3.	<i>Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu</i> , „Strani pravni život“, 1/2013, str. 184 – 197, UDK: 341. 922, ISSN 0039 2138.	4 boda
4.	<i>Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori</i> , „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013, str. 105 – 114, UDK: 347. 78:339. 52, ISSN 0350 – 6630.	4 boda
1.2.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 bodova
5.	<i>Strane sudske i arbitražne odluke koje su podobne za priznanje i izvršenje u Crnoj Gori</i> , „Pravni zbornik“, 1/2011, str. 125 – 143, UDK: 347. 951. 3, ISSN 0350 – 6630.	1,5 boda
1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
6.	<i>Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka</i> , „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno Sarajevo, 2012, str. 200 – 211, UDK: 340 – 142, ISBN 978 – 99938 – 57 – 24 – 2	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	22,5 boda

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog veća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
7.	Angažovana u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ od februara 2010. godine do danas.	5 bodova
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	5 bodova

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.4.	Objavljeni prikazi, izveštaji i ekspertize	do 0,5 bodova
8.	<i>Prikaz monografije „Pravni položaj Komisije za hartije od vrijednosti“</i> , autora mr Milene Jokić, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2012, str. 439 – 442, ISSN 0350 – 6630.	0,5 bodova

UNIVERZITET

4.6.	Ostala dokumentovana stručna delatnost prema proceni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patentni; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova
9.	Član Sektorske komisije za ekonomiju i pravo Savjeta za kvalifikacije Crne Gore, Odluka Savjeta za kvalifikacije Vlade Crne Gore, br. 01 – 6067/2, od 10. novembra 2011. godine	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	2,5 bodova

III VERIFIKACIJA BODOVA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	6	22,5
2. Pedagoška	1	5
3. Stručna djelatnost	2	2,5
UKUPNO	9	30

IV Mišljenje

Na osnovu prethodno izloženih činjenica, mišljenja sam da kandidatkinja dr Biljana Vukoslavčević poseduje potrebne stručne, naučno-istraživačke i pedagoške kvalifikacije i time ispunjava sve tražene uslove za izbor u zvanje docenta.

Kandidatkinja je uspešno odbranila magistarsku i doktorsku disertaciju iz oblasti međunarodnog privatnog prava. Osim toga, u njenim ostalim objavljenim radovima takođe se obrađuju pojedine teme iz ove oblasti. Sve navedeno je kvalifikuje da bude birana na predmet Međunarodno privatno pravo. U svojim radovima, ona se bavi i graničnim pitanjima međunarodnog privatnog prava i građanskog procesnog prava, kao što je, pre svega, insitut priznanja stranih sudskih i arbitražnih odluka. Taj institut je bio tema njenog magistarskog rada, a obrađivala ga je i u dva članka koja su objavljena u međunarodnim i domaćim časopisima. Zbog toga smatram da kandidatkinja ispunjava uslove da bude birana i na predmet Arbitražno pravo.

Kvalitetom i brojem svojih radova kandidatkinja je pokazala da poseduje sklonost i sposobnost za naučno-istraživački rad. Ovo posebno imajući u vidu da je reč o izuzetno mladoj osobi, koja je u kratkom roku uspešno okončala magistarske studije i napisala i odbranila doktorsku disertaciju. Izborom tema svojih radova, kandidatkinja je pokazala odvažnost da istražuje pravna pitanja oko kojih još uvek nisu okončane naučne rasprave, što svedoči o njenoj spremnosti da originalnim i svežim stavovima i idejama doprinese razvoju domaće pravne nauke.

Pored toga, radeći kao saradnik u nastavi i asistent na Pravnom fakultetu Univerziteta

MEDITERAN

„Mediteran“, kandidatkinja je stekla neophodno pedagoško iskustvo.

Zbog svega navedenog, čast mi je i zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta „Mediteran“ da kandidatkinju dr Biljanu Vukoslavčević izabere u akademsko zvanje docenta za predmete: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo.

U Beogradu, 16. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

Prof. dr Dijana Marković-Bajalović

redovni profesor

Pravnog fakulteta

Univerziteta u Istočnom Sarajevu

3.2. Izvještaji recenzenta prof. dr Ranke Račić

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“ PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ broj 939/3 – 13 od 30. 05. 2013. godine imenovana je Komisija za izbor nastavnika, u akademsko zvanje docenta za predmete: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo, u sastavu: dr Vladimir Čolović, redovni profesor, dr Ranka Račić, redovni profesor, dr Dijana Marković-Bajalović, redovni profesor. Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 13. 04. 2013. godine, javila se jedna kandidatkinja, dr Biljana Vukoslavčević. Na osnovu priloženih biografskih i bibliografskih podataka kandidatkinje, kao član komisije, podnosim sljedeći:

IZVJEŠTAJ:

I Biografski podaci

1. Lični podaci

Dr Biljana Vukoslavčević rođena je 15. 03. 1981. godine u Podgorici. Živi i stalno boravi u Podgorici.

2. Podaci o dosadašnjem obrazovanju

Dr Biljana Vukoslavčević završila je osnovnu školu i gimnaziju u Podgorici. Pravni fakultet u Podgorici upisala je školske 1999. godine i diplomirala je 2003. godine.

Poslije završenih studija prava upisala je magistarske studije na Pravnom fakultetu u Beogradu, na smjeru za Međunarodno privredno pravo. Magistarsku tezu pod naslovom: *Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država i Republike Srbije i Republike Crne Gore*, odbranila je 24. decembra 2010. godine, pred komisijom u sastavu: prof. dr Gašo Knežević, mentor, prof. dr Vladimir Pavić i prof. dr Maja Kostić-Mandić i time stekla stepen magistra pravnih nauka.

Doktorsku disertaciju *Odstupanja od redovne primjene kolizionih normi*, odbranila je u martu 2013. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, pred komisijom u sastavu: prof. dr Vladimir Čolović, mentor, prof. dr Dijana Marković-Bajalović, ko-mentor i prof. dr Ranka Račić, član.

II. Pregled dosadašnjeg naučnog i stručnog rada

U toku svoje dosadašnje profesionalne karijere, dr Biljana Vukoslavčević napisala je i objavila više naučnih i stručnih radova. Kandidatkinja je uz prijavu na konkurs dostavila dokaze o sledećim napisanim i objavljenim radovima:

1. Doktorska disertacija *Odstupanja od redovne primjene kolizionih normi*.

Doktorska disertacija kandidatkinje sadrži 245 strana teksta, štampanog proredom dva,

MEDITERAN

font ćirilčni Calibri 12, kao i 14 strana spiska literature (213 bibliografskih jedinica, od čega je 59 udžbenika i monografija, 108 članaka i 42 zakona, međunarodnih konvencija i ostalih propisa).

Predmet doktorske disertacije su instituti međunarodnog privatnog prava na osnovu kojih prilikom rješavanja spora sa elementom inostranosti sud može da odstupa od primjene stranog mjerodavnog prava i primijeni domaće pravo (*lex fori*), odnosno neko drugo strano pravo ili da odbije da prizna stranu sudsku ili arbitražnu odluku. Instituti odstupanja od redovne primjene kolizionih normi omogućuju korigovanje neželjenih rezultata do kojih bi dovela primjena stranog mjerodavnog prava na koje je uputila domaća koliziona norma, odnosno priznanje strane sudske ili arbitražne odluke. Primjenom ovih instituta uspostavlja se balans između potrebe da organi domaćeg suvereniteta primjenjuju strano pravo i priznaju strane sudske i arbitražne odluke, u cilju uvažavanja stranih pravnih poredaka, s jedne strane, i potrebe da se zaštite osnovne vrijednosti na kojima počiva domaći pravni poredak, odnosno spriječe eventualne stranačke zloupotrebe kolizionih normi u pravnom odnosu sa elementom inostranosti. Kandidatkinja je u doktorskoj disertaciji obradila sve institute odstupanja od redovne primjene kolizionih normi, i to: izigravanje zakona (*fraus legis*), uzvraćanje i upućivanje (*renvoi*) i javni poredak, a posebno se bavila i uticajem promijenjenih okolnosti na primjenu kolizione norme.

Rad se sastoji od šest dijelova. U prvom dijelu rada kandidatkinja objašnjava pojam, strukturu i vrste kolizione norme i ukazuje na ratio postojanja kolizionih normi. U pravnom odnosu u kome je prisutan strani element, sud ili drugi nadležni organ domaćeg suvereniteta primjenjuje kolizionu normu kako bi pomoću nje odredio materijalno pravo, domaće ili neko strano pravo, koje će primijeniti da bi se razriješio sporni odnos.

U drugom dijelu rada kandidatkinja posebno obrađuje i ukazuje da u našem pravnom sistemu i sistemima većine kontinentalnoevropskih država, sud ima obavezu i dužnost da primijeni kolizionu normu i materijalno pravo na koje ga je uputila koliziona norma. Kolizione norme omogućuju pravično postupanje suda u izboru prava na osnovu koga će riješiti spor sa elementom inostranosti, jer se izbor mjerodavnog prava vrši na osnovu objektivnih, apstraktno određenih odlučujućih činjenica propisanih u kolizionoj normi. Međutim, primjena mjerodavnog prava na koje je uputila koliziona norma često vodi nesagledivim posljedicama, zbog toga što strano materijalno pravo može sadržati rješenja koja su neprihvatljiva za domaći pravni poredak sa stanovišta osnovnih vrijednosti na kojima počiva, ili stranke u spornom odnosu vještačkom promjenom odlučujućih činjenica izbjegavaju primjenu domaćeg materijalnog prava. Treća mogućnost je da kolizione norme stranog prava na koje je uputila domaća koliziona norma na osnovu drugačijih odlučujućih činjenica ili njihovim drugačijim tumačenjem uzvraćaju na primjenu domaćeg materijalnog prava ili prepućuju na neko treće strano pravo, pa se postavlja pitanje treba li prilikom određivanja mjerodavnog prava konsultovati i primijeniti i strane kolizione norme?

Kada stranke u pravnom odnosu sa elementom inostranosti vještački mjenjaju odlučujuću činjenicu da bi namjerno izbjegle primjenu domaćeg materijalnog prava, sud je ovlašten da primijeni institut izigravanja zakona i odbije da primijeni strano materijalno pravo, odnosno odbije da prizna stranu sudsku odluku.

U trećem dijelu rada kandidatkinja dr Biljana Vukoslavčević je posebno analizirala institut izigravanja zakona. Pretpostavke primjene instituta izigravanja zakona su vještačko mjenjanje odlučujućih činjenica, namjera izigravanja zakona i izbjegavanje primjene domaćih

UNIVERZITET

imperativnih normi. Dr Vukoslavčević, ukazuje, u ovom dijelu rada, da su državljanstvo i domicil tačke vezivanja koje se najčešće vještački mjenjaju da bi se postigla primjena željenog stranog materijalnog prava. U fokusu pažnje kandidatkinje, takođe su sličnostii razlike instituta izigravanja zakona i drugih instituta međunarodnog privatnog prava, među kojima se posebno bavi mobilnim sukobom zakona.

U četvrtom dijelu, kandidatkinja se posebno bavi institutom uzvrćanja i upućivanja. Ovaj institut omogućuje domaćem sudiji da, pored domaćih kolizionih normi, konsultuje i kolizione norme stranog prava i primjeni materijalno pravo, domaće ili strano, na koje upućuju strane kolizione norme. Kandidatkinja analizira uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se institut *renvoi* mogao primijeniti, njegovo regulisanje u domaćem i uporednom zakonodavstvu i teorijske argumente za i protiv njegovog prihvatanja. Potom se u radu objašnjava način i polje primjene ovog instituta i ukazuje na odnos ustanove kvalifikacije i *renvoi* u međunarodnom privatnom pravu. U radu se posebno analizira normativno regulisanje instituta *renvoi* u crnogorskom pravu.

Peti dio rada posvećen je institutu javnog poretka. U radu je objašnjen pojam javnog poretka. U ovom dijelu rada kandidatkinja jasno ukazuje na razlike između ovog instituta, instituta normi neposredne primjene i imperativnih domaćih propisa. Institutom javnog poretka štite se osnovne vrijednosti domaćeg pravnog poretka i fundamentalna načela. Institut javnog poretka primjenjuje se u materiji sukoba zakona i priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka. U materiji sukoba zakona, ako na osnovu domaće kolizione norme treba primijeniti strano pravo, a rezultat primjene je suprotan domaćem javnom poretku, pri čemu je konkretan pravni odnos na određeni način povezan sa domaćim pravnim poretkom, sud može odbiti primjenu stranog materijalnog prava i umjesto toga, primijeniti domaće materijalno pravo. U oblasti priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka institut javnog poretka omogućuje da se odbije priznanje i izvršenje strane sudske ili arbitražne odluke, koja je donijeta primjenom stranog materijalnog prava ili procesnih pravila kojima se vrijeđa domaći javni poredak. Ovaj institut omogućuje sudu pred kojim se vodi postupak priznanja strane odluke da ulazi u meritum odluke, kako bi onemogućio dejstvo odluke čije se sadržina kosi sa osnovnim načelima domaćeg pravnog poretka, kao i odluke koja je donijeta uz povredu osnovnih procesnih načela.

Šesti dio rada posvećen je uticaju promijenjenih okolnosti na primjenu kolizionih normi. Osnovni problem koji se u vezi sa promjenjenim okolnostima javlja jeste na koji način izvršiti vremensku lokalizaciju spornog pravnog odnosa, sa aspekta kolizionih normi koje na njega treba primijeniti i sa aspekta odlučujućih činjenica koje su prisutne u tom odnosu.

Dr Vukoslavčević je uspješno odgovorila na niz spornih i teških pitanja koja su se pred njom našla. Instituti odstupanja od redovne primjene kolizionih normi predstavljaju najsloženija i za naučnu raspravu još uvijek aktuelna i otvorena pitanja međunarodnog privatnog prava. Doktorska disertacija kandidatkinje se odlikuje jasnim stilom, jasnom i preciznom rečenicom, odličnom sistematikom i potpunom analizom koja dolazi do izražaja prilikom objašnjavanja pojedinih instituta. Kandidatkinja se tokom izrade svoje teze koristila vrlo detaljno komparativnim metodom, što se pokazalo kao vrlo korisno prilikom konačnog ocjenjivanja pojedinih instituta. U radu su korišćeno mnogobrojni domaći i inostrani izvori. O tome svjedoči i 757 napomena u tekstu disertacije.

U pogledu naučne obrade izabrane teme, pred kandidatkinju su se postavila dva složena

MEDITERAN

pitanja: 1. U kojim situacijama je dopušteno odstupanje od redovne primene kolizionih normi i 2. Koji razlozi opravdavaju odstupanje, odnosno šta je pravopolitički cilj regulisanja i primjene instituta odstupanja od redovne primjene kolizionih normi? Kandidatkinja je dale solidne odgovore na oba postavljena pitanja.

2. Monografija „Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država i Republike Srbije i Crne Gore“, Podgorica, 2012.

Monografija predstavlja prerađenu i dopunjenu magistarsku tezu dr Biljane Vukoslavčević. Monografija ima 145 strana teksta i pet strana bibliografskih jedinica. Tekst monografije podjeljen je u 16 poglavlja i to: Uvod; Priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka (opšti pristup); Definisane pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka shodno međunarodnim konvencijama; Pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih sudskih i arbitražnih odluka; Pretpostavke za priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka; Koje su strane odluke podobne za priznanje i izvršenje?; Sistemi priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka; Postupak priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka; Priznanje stranih odluka u posebnom postupku; Rešavanje o priznavanju stranih odluka kao o prethodnom pitanju; Postupak priznanja i izvršenja stranih odluka shodno međunarodnim konvencijama i internim propisima država; Posredno priznanje; Nepriznavanje stranih odluka – procesnopravni aspekti; Primjeri iz prakse sudova u Crnoj Gori i Srbiji; Zaključna razmatranja.

U monografiji autorka analizira priznanja i izvršenja stranih sudskih i arbitražnih odluka i to kako sa materijalnopravnog, tako i sa procesnopravnog aspekta. Priznanjem strane sudske ili arbitraže odluke inostrana odluka se izjednačava po svom dejstvu sa odlukama domaćih sudova, odnosno arbitražnih sudova.

Kandidatkinja je u ovom radu odgovorila na niz pitanja koji se javljaju u vezi sa priznanjem i izvršenjem sudskih i arbitražnih odluka. Dr Vukoslavčević je uspješno analizirala brojne pravne izvore – međunarodne konvencije, strane i domaće zakone i sudsku praksu. U ovoj monografiji, kandidatkinja je pokazala da ima izuzetan dar da uoči i ukaže na pojedine probleme, koji se postavljaju pred domaći organ prilikom priznanja strane sudske i arbitražne odluke. Jasno promišljanje, uočavanje najsuptilnijih problema, odlični su preduslovi za temeljito bavljenje najslabijim pitanjima iz oblasti međunarodnog privatnog prava.

Radovi u naučnim i stručnim časopisima

1. Upporedni prikaz postupka priznanja stranih odluka u pravu Crne Gore, Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država, „Strani pravni život“, 1/2011, str. 271 – 289, UDK: 341. 64, ISSN 0039 2138.

U radu se analiziraju sličnosti i razlike u postupku priznanja stranih odluka u pravu Republike Srbije i Republike Crne Gore, s jedne strane i SAD, s druge strane, kako bi se ustanovila da li između ovih sistema postoji uzajamnost, kao jedna od materijalnopravnih pretpostavki za priznanje stranih sudskih odluka. Postupak za priznanje stranih sudskih odluka u SAD pokreće se tužbom. Tužilac, koji traži priznanje strane sudske odluke podnosi tužbu kojom traži od suda da donese odluku sa istovjetnom sadržinom kao ona čije se priznanje u tom postupku zahtjeva. U Srbiji i Crnoj Gori, postupak se pokreće predlogom za priznanje. Uprkos navedenim razlikama uslovi priznanja su u osnovi istovjetni. Sud ne

ulazi u provjeru ispravnosti strane odluke, već se ograničava na to da ispita ispunjenost propisanih pretpostavki. S obzirom na to da su pretpostavke priznanja u posmatranim sistemima gotovo istovjetne, autorka zaključuje da postoji uzajamnost, te da bi odluke sudova SAD trebalo priznavati u Republici Srbiji i Republici Crnoj Gori.

2. Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu, „Strani pravni život“, 1/2013, str. 184 – 197, UDK: 341. 922, ISSN 0039 2138.

Prethodno pitanje je jedan od pravnih instituta koji je posebno složen u oblasti međunarodnog privatnog prava. Prethodno pitanje je pravni problem koji se mora riješiti da bi sud mogao odlučiti i donijeti odluku. U sporovima iz oblasti porodičnopravnih odnosa prethodna pitanja su vrlo česta. Npr. pravo supruge na izdržavanje zavisi od toga da li je brak punovažan; pravo djeteta na nasljeđivanje roditelja zavisi od toga da li su oni njegovi biloški roditelji. U porodičnopravnim sporovima sa elementom inostranosti javlja se problem po kom mjerodavnom pravu će se riješiti prethodno pitanje: da li prema pravu na koje upućuje koliziona norma zemlje suda za taj institut (*lex fori*) ili prema pravu na koje mjerodavnom za glavni predmet spora (*lex causae*). Dr Vukoslavčević smatra da nije moguće zauzeti jedan principijelan stav, već da ovo pitanje treba rješavati od slučaja do slučaja. Samo na taj način, smatra autorka, mogu se postići prihvatljivi materijalnopravni rezultati.

3. Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013, str. 105 – 114, UDK: 347. 78:339. 52, ISSN 0350 – 6630.

Autorka analizira uslove i pretpostavke prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u skladu sa međunarodnim konvencijama i zakonima na snazi u Crnoj Gori. Ona zaključuje da je pravo stranca na intelektualnu svojinu u Crnoj Gori postavljeno kao relativno rezervisano pravo. To pravo je dostupno strancima pod uslovom reciprociteta. Po načinu nastanka, dovoljan je faktički reciprocitet. Kada je riječ o moralnim autorskim pravima stranaca, njihovo uživanje se strancima obezbjeđuje bez uslova reciprociteta. U pogledu načina i obima zaštite prava intelektualne svojine stranci u Crnoj Gori uživaju nacionalni tretman, tj. njima su ova prava dostupna na isti način i u istom obimu, kao i domaćim državljanima.

4. Strane sudske i arbitražne odluke koje su podobne za priznanje i izvršenje u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1/2011, str. 125 – 143, UDK: 347. 951. 3, ISSN 0350 – 6630.

Problem određivanja stranih sudskih i arbitražnih odluka koje se mogu priznati i izvršiti u domaćem pravnom poretku nastaje zbog toga što pozitivni propisi ne daju dovoljno precizne kriterijume za to. Podobnost odluke za priznanje može zavisi od vrste postupka u kome je odluka donijeta (npr. parnični, vanparnični), vrste organa koji je odluku donio (sud, arbitražni sud ili neki drugi organ), karaktera akta (presuda, rješenje, izvršni nalog, poravnanje), da li se odlukom rješava o materijalnopravnim ili procesnopravnim pitanjima, o predmetu spora u cjelini ili samo o pojedinim pitanjima (međupresuda), itd. Autorka nabroja situacije kada se javljaju dileme oko toga da li je odluka podobna da bude predmet postupka priznanja i izvršenja i iznosi različita rešenja koja se u vezi s tim nude u uporednom zakonodavstvu, teoriji i sudskoj praksi.

MEDITERAN

5. Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka, „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno Sarajevo, 2012, str. 200 – 211, UDK: 340 – 142, ISBN 978 – 99938 – 57 – 24 – 2

Institut javnog poretka omogućuje državama koje prihvataju sistem ograničene kontrole stranih sudskih i arbitražnih odluka, da u izvjesnoj mjeri preispituju sadržinu strane sudske odluke i postupak u kome je donijeta, kako bi se spriječili njeni efekti koji bi bili u suprotnosti sa osnovnim načelima i vrijednostima pravnog poretka. U pogledu opravdanosti primjene ovog instituta neme dileme u uporednoj pravnoj teoriji, ali problemi nastaju kod pokušaja definisanja sadržine javnog poretka. Autorka se zalaže za ograničeno tumačenje sadržine javnog poretka, koji svakako ne obuhvata sve domaće imperativne norme, već samo osnovne vrijednosti pravnog sistema. Takođe, autorka pravi razliku između domaćeg i međunarodnog javnog poretka.

6. Prikaz monografije „Pravni položaj Komisije za hartije od vrijednosti“, autora mr Milene Jokić, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2012, str. 439 – 442, ISSN 0350 – 6630.

Radno iskustvo

Kandidatkinja Biljana Vukoslavčević je profesionaolnu karijeru započela u Centru za stručno obrazovanje 2005. godine, gdje je radila na radnom mjestu sekretara Savjeta za stručno obrazovanje i Savjeta za obrazovanje odraslih. U septembru 2007. godine zasniva radni odnos na Univerzitetu „Mediteran“, gdje obavlja poslove Sekretara Fakulteta za poslovne studije “Montenegro Business School”. Od februara 2010. godine angažovana je u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, na radnom mjestu saradnika u nastavi, a potom i asistenta na predmetu Međunarodno privatno pravo.

Stručno usavršavanje

Kandidatkinja je dobitnik sertifikata Assistant Trial Monitoring Training, u projektu nadgledanja sudskih postupaka, kao i sertifikata Training course for civil court monitoring skills za uspješno okončan trening nadgledanja građanskih sudskih postupaka u organizaciji OSCE-a.

Predstavnik je Univerziteta „Mediteran“ u timu koji radi na osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori.

Član je:

- sektorske komisije za pravo i ekonomiju Savjeta za kvalifikacije Crne Gore,
- Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran“,
- radne grupe za realizaciju projekta „Strategija ljudskih resursa za istraživače na Univerzitetu „Mediteran“,
- Upravnog odbora Univerziteta „Mediteran“.

UNIVERZITET

III Kvantitativno ocjenjivanje bibliografije

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.	<i>Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država, Republike Srbije i Crne Gore, Univerzitet „Mediteran“ Podgorica, 2012, ISBN 978–9940–514–20–4.</i>	7 bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku	
2.	<i>Uporedni prikaz postupka priznanja stranih odluka u pravu Crne Gore, Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država, „Strani pravni život“, 1/2011, str. 271 – 289, UDK: 341. 64, ISSN 0039 2138</i>	4 boda
3.	<i>Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu, „Strani pravni život“, 1/2013, str. 184 – 197, UDK: 341. 922, ISSN 0039 2138.</i>	4 boda
4.	<i>Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013, str. 105 – 114, UDK: 347. 78:339. 52, ISSN 0350 – 6630.</i>	4 boda
1.2.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 bodova
5.	<i>Strane sudske i arbitražne odluke koje su podobne za priznanje i izvršenje u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1/2011, str. 125 – 143, UDK: 347. 951. 3, ISSN 0350 – 6630.</i>	1,5 boda
1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
6.	<i>Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka, „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno Sarajevo, 2012, str. 200 – 211, UDK: 340 – 142, ISBN 978 – 99938 – 57 – 24 – 2</i>	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	22,5 boda

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog veća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
7.	<i>Angažovana u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ od februara 2010. godine do danas.</i>	5 bodova
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	5 bodova

MEDITERAN

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.4.	Objavljeni prikazi, izveštaji i ekspertize	do 0,5 bodova
8.	<i>Prikaz monografije „Pravni položaj Komisije za hartije od vrijednosti“, autora mr Milene Jokić, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2012, str. 439 – 442, ISSN 0350 – 6630.</i>	0,5 bodova
4.6.	Ostala dokumentovana stručna delatnost prema proceni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patent; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova
9.	Član Sektorske komisije za ekonomiju i pravo Savjeta za kvalifikacije Crne Gore, Odluka Savjeta za kvalifikacije Vlade Crne Gore, br. 01 – 6067/2, od 10. novembra 2011. godine	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	2,5 bodova

IV VERIFIKACIJA BODOVA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	6	22,5
2. Pedagoška	1	5
3. Stručna djelatnost	2	2,5
UKUPNO	9	30

V Mišljenje

Dr Biljana Vukoslavčević, u svojoj magistarskoj i doktorskoj disertaciji, kao i u dosadašnjim publikovanim radovima obradila nedovoljno istražene pravne fenomene iz domena međunarodnog privatnog prava. Radovi kandidatkinje predstavljaju rezultat svestranog istraživanja pojedinih instituta i problema iz oblasti međunarodnog privatnog prava. U naučnim i stručnim radovima dr Biljana Vukoslavčević kritički analizira pozitivnopravna rješenja ili predložena nova zakonska rješenja, komparira ih i u iznošenju svojih stavova pokazuje svoje dobro poznavanje nauke i struke.

U svom dosadašnjem radu, dr Vukoslavčević kao saradnik u nastavi za predmet Međunarodno privatno pravo, ima značajno pedagoško iskustvo u nastavi. U anonimnoj studentskoj anketi za školsku 2011/12 godinu ocijenjena je vrlo visokom ocjenom. Kandidatkinja je u svom korektnom i predanom nastavno-pedagoškom radu ispoljila izrazitu sposobnost da svoje teorijsko znanje prenese na studente i pomogne im u savlađivanju nastavnog gradiva.

Pošto sam proučila prijavu i priloge kandidatkinje te analizirala naučni i stručni rad i naučno –pedagošku aktivnost dr Biljane Vukoslavčević, konstatujem:

- Dr Vukoslavčević ima naučni stepen doktora nauka iz oblasti za koju se bira,
- Da ima više naučnih i stručnih radova od značaja za razvoj nauke u oblasti Međunarodnog privatnog prava i Arbitražnog prava.
- Da ima objavljenu monografiju,
- Da je pokazala izuzetnu i izrazitu sposobnost za nastavni rad,
- Da je pokazala izuzetno intenzivnu i kreativnu pedagošku aktivnost radom u nastavi.

Na osnovu izloženog, zaključujem da dr Biljana Vukoslavčević ispunjava uslove za izbor u zvanje docenta.

Imam izuzetnu čast i zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta „Mediteran“ da kandidatkinju dr Biljanu Vukoslavčević izabere u akademsko zvanje docenta za predmete: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo.

U Podgorici, 19. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

Dr Ranka Račić
redovni profesor
Pravnog fakulteta

Univerziteta u Istočnom Sarajevu i
Univerziteta u Banjaluci

MEDITERAN

3.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Vladimira Čolovića

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ Podgorica broj 939/3 – 13 od 30. maja 2013. godine imenovan sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor nastavnika u akademsko zvanje za predmete: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo.

Na konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 13. aprila 2013. godine, javila se kandidatkinja dr Biljana Vukoslavčević.

Na osnovu priloženih bio-bibliografskih podataka, podnosim sledeći

IZVJEŠTAJ:

I Ocena uslova

Bibliografija i stepen obrazovanja

Biljana Vukoslavčević rođena je 15. marta 1981. godine u Podgorici, gde je završila osnovnu i srednju školu.

Završila je osnovne studije na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, nakon čega je upisala magistarske studije na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na smeru za Međunarodno privredno pravo.

U decembru 2010. godine, odbranila je magistarsku tezu iz *Međunarodnog privatnog prava, na temu Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih američkih država i Republike Srbije i Republike Crne Gore*, čime je stekla akademski stepen magistra pravnih nauka.

U martu 2013. godine odbranila je doktorsku disertaciju iz *Međunarodnog privatnog prava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, na temu Odstupanja od redovne primjene kolizionih normi*, čime je stekla akademski stepen doktora pravnih nauka.

Kandidatkinja tečno govori, čita i piše engleski jezik.

Radno iskustvo: Pripravnički staž odradila je u Centru za stručno obrazovanje 2005. godine, na radnom mestu sekretara Savjeta za stručno obrazovanje i Savjeta za obrazovanje odraslih, gde je nastavila radni odnos i nakon isteka pripravničkog staža.

U septembru 2007. godine, radni angažman nastavlja na Univerzitetu „Mediteran“ Podgorica, gde obavlja poslove Sekretara Fakulteta za poslovne studije “Montenegro Business School“.

Od februara 2010. godine angažovana je u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, na radnom mestu saradnika u nastavi na predmetu Međunarodno privatno pravo, a nakon odbrane magistarske teze birana je za asistenta na

istom predmetu.

Stručno usavršavanje: U organizaciji OSCE-a (*Organization for Security and Cooperation in Europe*) Biljana Vukoslavčević je bila učesnik treninga nadgledanja građanskih sudskih postupaka i dobitnik je sertifikata *Assistant Trial Monitoring Training*, kao i sertifikata *Training course for civil court monitoring skills*.

Od izbora u zvanje saradnika u nastavi do danas, dr Biljana Vukoslavčević je pokazala pedagošku zrelost i izraženu motivisanost u radu sa studentima o čemu svedoče rezultati studentske ankete, gde je ocenjena izuzetno visokim ocenama.

Kao profesor na predmetu Međunarodno privatno pravo, gde mi je kandidatkinja za izbor u zvanje bila asistent, nedvosmisleno mogu da potvrdim visok nivo marljivosti, odgovornosti i profesionalizma u obavljanju dužnosti.

II KVANTITATIVNO OCENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

1. Dr Biljana Vukoslavčević je objavila jedan broj radova u domaćim časopisima i publikacijama, a jedan u inostranim. Neki od njih biće predmet analize u ovom izveštaju.

U narednoj tabeli dat je spisak radova i njihova evaluacija, kao i evaluacija ostalih aktivnosti za izbor u akademsko zvanje docenta.

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.	<i>Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih Američkih Država, Republike Srbije i Crne Gore, Univerzitet „Mediteran“ Podgorica, 2012, ISBN 978–9940–514–20–4.</i>	7 bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku	
2.	<i>Uporedni prikaz postupka priznanja stranih odluka u pravu Crne Gore, Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država, „Strani pravni život“, 1/2011, str. 271 – 289, UDK: 341. 64, ISSN 0039 2138</i>	4 boda
3.	<i>Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu, „Strani pravni život“, 1/2013, str. 184 – 197, UDK: 341. 922, ISSN 0039 2138.</i>	4 boda
4.	<i>Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013, str. 105 – 114, UDK: 347. 78:339. 52, ISSN 0350 – 6630.</i>	4 boda
1.2.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 bodova
5.	<i>Strane sudske i arbitražne odluke koje su podobne za priznanje i izvršenje u Crnoj Gori, „Pravni zbornik“, 1/2011, str. 125 – 143, UDK: 347. 951. 3, ISSN 0350 – 6630.</i>	1,5 boda

MEDITERAN

1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
6.	<i>Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka, „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno Sarajevo, 2012, str. 200 – 211, UDK: 340 – 142, ISBN 978 – 99938 – 57 – 24 – 2</i>	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	22,5 boda

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog veća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
7.	Angažovana u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ od februara 2010. godine do danas.	5 bodova
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	5 bodova

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.4.	Objavljeni prikazi, izveštaji i ekspertize	do 0,5 bodova
8.	<i>Prikaz monografije „Pravni položaj Komisije za hartije od vrijednosti“, autora mr Milene Jokić, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2012, str. 439 – 442, ISSN 0350 – 6630.</i>	0,5 bodova
4.6.	Ostala dokumentovana stručna delatnost prema proceni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patent; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova
9.	Član Sektorske komisije za ekonomiju i pravo Savjeta za kvalifikacije Crne Gore, Odluka Savjeta za kvalifikacije Vlade Crne Gore, br. 01 – 6067/2, od 10. novembra 2011. godine	2 boda
	UKUPNO NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	2,5 bodova

2. Značajni radovi u skladu sa kriterijumima iz merila su u bibliografiji zapisani pod rednim brojevima: 1, 3, 4 i 6.

1. Mr Biljana Vukoslavčević, *Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih američkih država, Republike Srbije i Crne Gore*, Univerzitet „Mediteran“ Podgorica, 2012.
3. Mr Biljana Vukoslavčević, *Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu*, „Strani pravni život“, 1/2013.
4. Mr Biljana Vukoslavčević, *Prava stranaca na zaštitu intelektualne svojine u Crnoj Gori*, „Pravni zbornik“, 1 – 2/2013.
6. Mr Biljana Vukoslavčević, *Javni poredak u funkciji priznanja stranih odluka*, „Zbornik radova načela i vrijednosti pravnog sistema – norma i praksa“, Istočno

Sarajevo, 2012.

3. Članstvo u stručnim i naučnim udruženjima

- Dr Biljana Vukoslavčević je Odlukom Savjeta za kvalifikacije Crne Gore, br. 01 – 6067/2, od 10. novembra 2011. godine, imenovana za člana sektorske komisije za pravo i ekonomiju.
- Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ br. R – 1419/3 – 12, od 25. oktobra 2012. godine, imenovana je za člana Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran“.
- Predstavnik je Pravnog fakulteta Univerziteta „Mediteran“ u timu koji radi na osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju.

IV VERIFIKACIJA BODOVA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	6	22,5
2. Pedagoška	1	5
3. Stručna djelatnost	2	2,5
UKUPNO	9	30

Među priloženim radovima kandidatkinje dr Biljane Vukoslavčević svojim značajem i aktuelnošću izdvajaju se:

1. Mr Biljana Vukoslavčević, **Priznanje i izvršenje sudskih i arbitražnih odluka – Komparacija sistema Sjedinjenih američkih država, Republike Srbije i Crne Gore**, Univerzitet „Mediteran“ Podgorica, 2012.

U ovoj monografiji kandidatkinja je ukazala na značaj instituta priznanja stranih sudskih i arbitražnih odluka. Na vrlo jasan i prijemčiv način su obrazloženi uslovi za priznanje stranih odluka shodno međunarodnim konvencijama i nacionalnim zakonima, a posebna pažnja je posvećena načinu sprovođenja postupka egzekviture u Sjedinjenim Američkim Državama, Republici Srbiji i Crnoj Gori. Mnoštvom primjera, koje je kandidatkinja za izbor u zvanje utkala u tekst, teorijskoj osnovi pružena je vrlo dragocena praktična nadgradnja. Nedvosmisleno, monografija može poslužiti kao dodatni materijal studentima u izučavanju Međunarodnog privatnog prava i Arbitražnog prava, ali i kao vodič sudijama u postupku priznanja stranih sudskih i arbitražnih odluka, kroz pregled uporedne prakse.

Sa naučnog aspekta vrlo je značajan cilj koji se želeo postići poređenjem postupaka priznanja stranih odluka u Sjedinjenim Američkim Državama, Crnoj Gori i Republici Srbiji. Naime, ukazujući na sličnosti u postupcima egzekviture, uprkos tome što se u pomenutim državama primenjuju sistem *prima facie evidence*, odnosno sistem ograničene kontrole, kandidatkinja je ukazala na činjenicu da pravila postupka nisu bitno različita i da, u tom smislu, postoji materijalni reciprocitet između Sjedinjenih Američkih Država sa jedne i Republike Srbije, odnosno Crne Gore, sa druge strane. Bez obzira na različitosti postu-

MEDITERAN

paka priznanja, strane odluke poreklom iz Sjedinjenih Američkih Država mogu biti priznavane u Republici Srbiji i Crnoj Gori, jedan je od glavnih zaključaka.

2. Mr Biljana Vukoslavčević, ***Prethodno pitanje u međunarodnom porodičnom pravu***, „Strani pravni života“, 1/2013.

U ovom radu kandidatkinja je ukazala na vrlo značajan problem Međunarodnog privatnog prava otelotvoren u pojavljivanju incidentnog pitanja, gde se javlja dilema na koji način da pristupimo njegovom rešavanju: primenom kolizione norme *lex fori* ili pak primenom onog prava koje je merodavno i za glavno pitanje. Za oblast proučavanja kandidiatkinja je izabrala međunarodno porodično pravo, koje nesumnjivo predstavlja nepresušno tlo pojavljivanja prethodnih pitanja. U tom smislu u radu su obrađena pitanja punovažnosti braka kao prethodnog pitanja, prethodno pitanje u domenu usvojenja sa elementom inostranosti, pozakonjenja, asistiranje prokreacije sa elementom inostranosti.

Uvažavajući prednosti i jednog i drugog načina rešavanja prethodnog pitanja kandidiatkinja zaključuje da se ovaj problem ne treba rešavati opredjeljivanjem za neko od ponuđenih rešenja *a priori*, već da se u zavisnosti od okolnosti svakog konkretnog slučaja ima procjeniti da li će se povezivanje vršiti sa osloncem na kolizione norme foruma ili kolizione norme onog prava koje je merodavno i za glavno pitanje.

IV Mišljenje

Na osnovu prethodno izloženih činjenica, mišljenja sam da dr Biljana Vukoslavčević poseduje naučno-istraživačke, pedagoške i stručne karakteristike i na taj način ispunjava sve tražene uslove za izbor u akademsko zvanje docenta.

Zato imam zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta „Mediteran“ da dr Biljanu Vukoslavčević izabere u akademsko zvanje docenta za predmete Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo.

U Beogradu, 14. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Vladimir Čolović

4. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE

KANDIDAT: dr Biljana Vukoslavčević

PREDMET: Međunarodno privatno pravo i Arbitražno pravo.

NAZIV PREDAVANJA: "Uzvratanje i prepućivanje u crnogorskom i uporednom pravu"

TERMIN PREDAVANJA: pristupnog predavanja: 22. 08. 2013. godine u 12 h, u amfiteatru Pravnog fakulteta, ul. Jola Piletića bb, Podgorica.

Komisija za pristupno predavanje:

1. Prof. dr Ranka Račić
2. Prof. dr Mladen Vukčević
3. Doc. dr Srđa Božović

MEDITERAN

5. IZVJEŠTAJ RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE VANREDNOG PROFESORA ZA PREDMETE FINANSIJSKO PRAVO I CARINSKO PRAVO – DOC. DR SRĐE BOŽOVIĆ

5.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Damjana Šečkovića

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“ PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ br. R – 938/3 – 13 od 30. 05. 2013. godine, imenovan sam za člana recenzentske komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor nastavnika u akademsko zvanje vanrednog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo. Na raspisani konkurs prijavio se samo jedan kandidat, docent dr Srđa Božović, koji obavlja poslove nastavnika na fakultetu.

Nakon razmatranja ponuđenog konkursnog materijala kandidata, podnosim sledeći

IZVJEŠTAJ:

I Ocena uslova

Bibliografija i stepen obrazovanja

Doc. dr Srđa Božović rođen je 26. 03. 1955. godine u Titogradu (današnja Podgorica). Osmogodišnju školu i Gimnaziju završio je u Titogradu. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore završio je 1977. godine. Postdiplomske studije završio je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1983. godine i odbranio magistarsku tezu na temu Funkcije budžeta čime je stekao zvanje magistra društveno-ekonomskih nauka. Na Univerzitetu „Megatrend“ doktorirao je 23. 01. 2008. godine na temu Specifičnosti radnog odnosa državnih službenika i stekao zvanje doktora pravnih nauka.

Radno iskustvo i akademska karijera

Kandidat Božović ima veliko radno iskustvo, kako u javnim društvenim i političkim djelatnostima, tako i u akademskoj sredini.

Prvi radni odnos zasnovao je 1978. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Titogradu u zvanje asistent-pravnik. Poslije tri godine biran je za asistenta i tu ostaje do 1986. godine.

Potom slijede izbori za:

- sekretara za finansije opštine Titograd 1986 – 1990. g.;
- predsjednika opštine Titograd 1990 – 1992. g.;
- poslanika u Skupštini Crne Gore neprekidno u vremenu 1990 – 2009 g. (osam puta);
- potpredsjednika Skupštine Crne Gore;
- predsjednika Vijeća Republika Savezne Skupštine SRJ od 1992 – 2003. g. (tri mandata).

Kandidat Božović bio je predsjednik Stalne Konferencije gradova i opština SFRJ i pred-

UNIVERZITET

sjednik jugoslovenske grupe Interparlamentarne Unije. Bio je kopresjedavajući Ustavne Komisije Savezne skupštine, predsjednik Odbora za savezni budžet i finansije, predsjednik Odbora za međunarodne odnose Skupštine Republike Crne Gore, član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo Skupštine Crne Gore, predsjednik upravnih odbora preduzeća, banaka i ustanova (Holding kompanije Agrokombinat „13. jul“ Podgorica, Podgoričke banke, preduzeća „Eksportdrvo“ Kolašin, Novinsko-izdavačkog preduzeća „Pobjeda“, Kraljevskog pozorišta Zetski dom Cetinje), odbornik u Skupštini opštine Titograd.

U akademskoj sredini, poslije izbora u zvanje asistenta na Pravnom fakultetu, na Fakultetu za poslovni menadžment u Baru 2008. godine biran je u zvanje docenta za oblast pravnih i društveno-ekonomskih nauka. Na Univerzitetu u Novom Pazaru od 11. 02. 2009. g. predavao je Finansije i Privredno pravo, kada mu je i potvrđen izbor u akademsko zvanje – docent. Na Univerzitetu „Mediteran“ biran je za mjesto nastavnika na Pravnom fakultetu za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo, i zasnovao 01. 09. 2012. g. stalni radni odnos. I sada predaje Finansijsko pravo, Radno pravo i Poslovno pravo. Kandidat Božović je predavao na Fakultetu za državne i evropske studije u Podgorici Osnove javnih finansija i Javne finansije Evropske Unije, na Fakultetu za mediteranske poslovne studije u Tivtu predavao je Finansijski menadžment, a na Fakultetu za menadžment Herceg Novi i Carinsko poslovanje. Na Internacionalnom univerzitetu Novi Pazar – na Pravnom fakultetu (departman Pančevo), predavao je: Privredno pravo, Finansije i finansijsko pravo i Osnove ekonomije.

Sada je član Savjeta Centralne banke Crne Gore.

II Pregled radova i verifikacija bodova

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 20 bodova
1.2.	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 10 bodova
1.3.	Autorska naučna monografija izdata kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti	do 10 bodova
1.4.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.5.	Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas	do 50% predviđenih bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 7 bodova

MEDITERAN

1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku - do dva autora dobijaju puni broj bodova - preko dva autora mora se odrediti prvi i vodeći i oni dobijaju puni broj bodova, a ostali po ½, ukoliko ih je nemoguće odrediti svi dobijaju po ½.	do 4 bodova
1.	Srđa Božović: <i>Etičko okruženje kao temelj uspješne državne uprave</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2009), str. 251 – 260, YUISSN 0350 – 0500	3 boda
2.	Srđa Božović: <i>Carinska osnovica kao poseban oblik poreske osnovice</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2010), str. 699 – 714, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
3.	Srđa Božović: <i>Budžetska ovlašćenja parlamenta</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 12, Beograd (2011), str. 919 – 932, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
4.	Srđa Božović: <i>Poreska obaveza u Crnoj Gori</i> , „Pravni zbornik” – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1-2/2012, Podgorica (2012), str. 145 – 160, ISSN 0350 – 6630 (časopis stekao status međunarodnog)	4 boda
1.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 boda
5.	Srđa Božović: <i>Akt postavljenja u državnu službu kao upravni akt</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1, Podgorica (2009), str. 233-241, ISSN 0350-6630	1 bod
6.	Srđa Božović: <i>Represivni instrumenti za suzbijanje poreske evazije</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 3-4, Podgorica (2010), str. 123-139, ISSN 0350-6630	1,5 bod
1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
7.	Srđa Božović: <i>Neki aspekti fiskalnog menadžmenta u funkciji privrednog rasta i razvoja</i> , Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije „Menadžment 2012”, Univerzitet Union Beograd, Mladenovac, 20–21. april 2012., str.73–79, ISBN 978–86–84909–73–4	2 boda
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari	do 1 boda
1.4.	Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	
1.4.1.	Na sastancima sa međunarodnim učesnicima	do 2 boda
1.4.2.	Na sastancima sa domaćim učesnicima	do 1 boda
1.5.	Recenziranje	
1.5.1.	Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 2 boda
1.5.2.	Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju	do 1 boda
1.5.3.	Radova objavljenih u domaćim časopisima	do 0,5 bodova

UNIVERZITET

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi i u inostranstvu	do 10 bodova
3.1.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas	do 6 bodova
8.	Srđa Božović: „ <i>Finansijsko pravo sa osnovima javnih finansija</i> “, Pravni fakultet Univerziteta „Mediteran“, Podgorica (2011), str. XIV + 334, ISBN 978-9940-514-18-1	6 bodova
3.1.2.	Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas	do 5 bodova
3.1.3.	Novo, dopunjeno izdanje	do 2 boda
3.1.4.	Udžbenici za preduniverzitetski nivo obrazovanja	do 2 boda
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu	do 4 boda
3.2.1.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas	do 2 boda
3.2.2.	Studijski priručnici (skripta, hrestomatije...)	do 1 bod
3.3.1.	Gostujući profesor na inostranim univerzitetima	do 8 bodova
9.	Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru (Pravni fakultet i Fakultet za poslovne studije) – studijska 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011	8 bodova
3.3.2.	Gostujući profesor na domaćim univerzitetima	do 4 boda
	Univerzitet „Mediteran“ Podgorica (Pravni fakultet) – studijska 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012	4 boda
3.3.4.	Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova)	
3.4.1.	Na doktorskim studijama	do 4 boda
3.4.2.	Na postdiplomskom studiju (kod magisterija i specijalizacija)	do 2 boda
3.4.3.	Na dodiplomskom studiju	do 0,5 bodova
11.	Bio mentor diplomcima: Stojka Aleksić: Funkcije budžeta s osvrtom na grad Beograd, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
12.	Jelena Raković: Prestanak privrednog društva, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
13.	Srđan Borović, Carinski delikti, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
14.	Marko Blagojević, Posebni carinski postupci, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
15.	Jelena Jančić, Carinska vrijednost, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog vijeća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primjedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
16.	Kvalitetan pedagoški rad, odnosno kvalitet nastave	5 bodova

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.1.	Stručna knjiga	
4.1.1.	U inostranstvu	do 6 bodova

MEDITERAN

17.	Srđa Božović, Ivan Bulatović, „Oporezivanje”, Beogradska poslovna škola – Visoka škola strukovnih studija, Beograd, 2013, str. 272, ISBN 976 – 86 – 7160 – 409 – 4	5 bodova
4.1.2.	U zemlji	do 3 boda
4.2.	Urednik ili koeditor časopisa, knjige, urednik kontinuiranih umjetničkih programa (u trajanju dužem od devet mjeseci)	
4.2.1.	U inostranstvu	do 6 bodova
4.2.2.	U zemlji	do 4 boda
4.2.3.	Prevod naučnog i književnog djela	do 3 boda
4.3.	Stručni članak	do 1 bod
4.4.	Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize	do 0,5 bodova
4.5.	Popularno-stručni članci	do 0,1 bod
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patenti; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova
18.	• kao član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, teorijska znanja iz javnih finansija, poreskog i budžetskog prava prenosio sam u rješenja zakonske infrastrukture u ovoj oblasti i učestvovao po tom osnovu na seminarima organizovanim u saradnji sa međunarodnim stručnim subjektima (npr. Fondacija Konrad Adenauer, GTZ i dr.) ; • kao član Savjeta Centralne banke Crne Gore, neposredno i konkretno učestvujem u utvrđivanju monetarne politike CBCG i smjernica za njeno sprovođenje, kao i pravnih rješenja regulatornih propisa iz nadležnosti Banke; • kao član Odbora za reviziju CBCG, na osnovu profesionalnih znanja angažovan sam u nadgledanju i ocjenjivanju eksterne i interne revizije finansijskih izvještaja Centralne banke i sl.	7 bodova

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	7	19,5
2. Pedagoška	9	25,5
3. Stručna djelatnost	2	12
UKUPNO	18	57

III Naučno-istraživački rad

Radovi doc. dr Srđe Božovića predstavljaju uspješan napor unapređenju znanja iz oblasti finansijskog sistema i politike, ali i značajan doprinos finansijskoj nauci i izučavanju

UNIVERZITET

najbitnijih fenomena javnih finansija savremene države. U tom pravcu objavio je tri knjige i više naučnih i studijskih članaka i rasprava. Od tih radova izdvoio bih:

1. „**Finansijsko pravo sa osnovima javnih finansija**“. To je univerzitetski udžbenik namenjen studentima Pravnog fakulteta Univerziteta „Mediteran“. U četiri dijela: uvodna razmatranja, javni prihodi i poresko pravo, javni rashodi, budžet i budžetsko pravo, cjelovito je izložena finansijska problematika, koja sasvim uspješno zadovoljava programske sadržaje na studiju prava, a i drugim fakultetima na kojima se ova problematika proučava. Na 324 strana teksta, bez literature i drugih priloga, finansijsko pravo je izloženo kroz poresko i budžetsko pravo u međuzavisnosti sa institucijama i fenomenima javnih finansija. Solidna teorijska osnova i dobro poznavanje problema iz svakodnevnice prakse bili su uslov da se postigne cilj i svrha za koji je ova knjiga pisana. Knjigu karakteriše jasnoća izraza, jednostavnost stila, precizno definisanje i određivanje svakog pojma, podjele, odnosa, tako da čitaocu i najsloženiji problemi postaju jasni i uvjerljivi.

2. Knjiga „**Oporezivanje**“ je koautorski rad. Pisana je kao udžbenik za potrebe studenata Beogradske poslovne škole – Visoke škole strukovnih studija. I ova knjiga ima četiri dijela. Suština je uspješna prezentacija djelatnosti oporezivanja. Porezi predstavljaju najkvalitetniji i najznačajniji izvor sredstava za zadovoljavanje potreba države. Knjiga objašnjava osnovne poreske pojmove, poresku teoriju, poreski subjekat, objekat, osnovicu, poresku stopu i naravno principe oporezivanja, poreski sistem kao povezanu cjelinu djelova i poresku politiku kao implementaciju poreskog sistema i komponentu ekonomske politike.

Knjiga je pisana razumljivo i svako poglavlje se završava isticanjem pojmova i postavljanjem pitanja za raspravu i vježbanje.

3. **Budžetska ovlašćenja parlamenta**. Suština rada se izražava u naglašavanju da bez preciznog definisanja nadležnosti državnih organa u tačnom upravljanju prihoda i rashoda nije moguće postizanje reda i uspjeha u poslovanju. Ovlašćenja parlamenta su značajna i čine budžetsko pravo u užem smislu. A budžetsko pravo ima dva aspekta: budžetsko pravo u objektivnom smislu, što predstavlja skup svih pravnih propisa koji regulišu izradu, donošenje, izvršenje i kontrolu budžeta. Budžetsko pravo u subjektivnom smislu obuhvata skup pravnih propisa koji utvrđuju odnose zakonodavne i izvršne vlasti. Razrada ovih početnih postavki je sadržina teksta.

4. **Carinska osnovica kao oblik poreske osnovice**. Autor ističe da je carinska osnovica važan element carinske politike. Carina predstavlja vrstu poreza na potrošnju, ali carina se može definisati i kao objektivna, posredna i analitički porez. Carina je potrebna svakoj državi. Zato je važno utvrditi carinsku osnovicu, koja kao i svaka druga poreska osnovica, predstavlja kvalitativno i kvantitativno određen i konkretizovan poreski objekt. Tekst analitički govori o vrstama i metodama utvrđivanja carinske osnovice, s posebnim osvrtom na carinski sistem i carinsku politiku Crne Gore.

Kandidat Božović je poslije izbora za docenta objavio i sledeće radove u međunarodnim i domaćim časopisima iz predmetne oblasti: *Etičko okruženje kao temelj uspješne državne uprave; Poreska obaveza u Crnoj Gori; Akt postavljenja u državnoj upravi kao pravni akt; Represivni instrumenti za suzbijanje poreske evazije; Neki aspekti finansijskog menadžmenta*

MEDITERAN

u funkciji privrednog rasta i razvoja (prilog na simpozijumu – Međunarodna konferencija menedžment 2012 g. Mladenovac 20 – 21 april 2012. g.).

IV Pedagoška i stručna aktivnost

Doc. dr Srđa Božović ima i zapaženu pedagošku aktivnost. Prvi koraci u radu bili su u ulozi asistenta. Već tada se ispoljava njegova marljivost i privrženost pozivu. Oглеda se to kroz odnos prema pripremama, realizaciji vježbi i odnosu prema studentima.

Poslije jednog dužeg iskustva u političkoj, stručnoj i javnoj djelatnosti vraća se nastavničkom pozivu. Predaje na više fakulteta. Kao iskusan praktičar pokazuje istančan odnos o potrebi najadekvatnijeg korišćenja metoda edukacije i usmjeravanja studenata na sticanje znanja i angažovanje u naučno-istraživačkom radu.

Uporedo sa naučno-istraživačkim i pedagoškim radom kandidat Božović je bio angažovan i u stručnom radu. Mnoge poslove je obavljao i obavlja izvan pedagoškog angažovanja. Radio je u organima i tijelima u kojima su se raspravljali čisto stručni problemi. Sve je to koristilo kao vid akumulacije znanja i iskustva. Od koristi je bilo učešće na seminarima, okruglim stolovima, simpozijumima i stručnim konferencijama.

Na kraju, mogu da kažem da doc. dr Srđa Božović važi za preciznog, odgovornog i savjesnog akademskog poslenika. U ulozi univerzitetskog nastavnika posvećen je savremenosti u nastavi, odgovornom odnosu prema radu i prije svega korektnom odnosu prema studentima i kolegama.

V Mišljenje za izbor u zvanje

Na osnovu Upustva za primjenu Mjerila za izbor u akademsko zvanje Univerziteta „Mediteran“ i uvida u priloženu dokumentaciju (konkursni materijal), konstatujem da je biografija kandidata i bibliografija objavljenih radova klasifikovana u skladu sa važećim propisima.

Analitičkim sagledavanjem svih činjenica smatram da kandidat doc. dr Srđa Božović ispunjava sve zakonom predviđene uslove i uslove predviđene Mjerilima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor. Stoga, predlažem nastavno-naučnom vijeću Pravnog fakulteta i Senatu Univerziteta „Mediteran“ da doc. dr Srđu Božovića izabere u zvanje vanrednog profesora za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica.

U Podgorici, 26. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Damjan Šečković
redovni profesor
Pravni fakultet
Univerzitet „Mediteran“ Podgorica

5.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Gordane Paović-Jeknić

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“ PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ br. R – 938/3 – 13 od 30. 05. 2013. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor nastavnika u akademsko zvanje vanrednog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo. Na konkurs koji je objavljen 13. 04. 2013. godine u dnevnim listovima „Pobjeda“ i „Dan“ prijavio se kandidat doc. dr Srđa Božović, nastavnik toga Fakulteta.

Nakon uvida i analize dostavljene konkursne dokumentacije, saglasno Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta „Mediteran“, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Ocena uslova

Bibliografija i stepen obrazovanja

Doc. dr Srđa Božović rođen je 26. 03. 1955. godine u Titogradu (Podgorica). Osmogodišnju školu i Gimnaziju završio je u Titogradu. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore završio je 1977. godine. Postdiplomske studije je završio na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1983. godine na temu *Funkcije budžeta* i stekao zvanje magistra društveno–ekonomskih nauka. Doktorsku disertaciju na temu *Specifičnosti radnog odnosa državnih službenika* odbranio je 23. 01. 2008. godine na „Megatrend“ Univerzitetu u Beogradu i stekao zvanje doktora pravnih nauka.

Radno iskustvo i akademska karijera

Doc. dr Srđa Božović radni odnos prvi put je zasnovao 1978. godine na Pravnom fakultetu u Titogradu izborom u zvanje asistent – pripravnik za predmet Finansije i finansijsko pravo. Istekom trogodišnjeg perioda biran je u zvanje asistenta. Bio je prodekan Pravnog fakulteta u Titogradu 1985 – 1986. godine. Tada je izabran za opštinskog sekretara za finansije Opštine Titograd. Bio je predsjednik Opštine Podgorica od 1990. do 1992. godine. Od kraja 1992. do kraja 1996. godine obavljao je funkciju potpredsjednika Skupštine Republike Crne Gore, a nakon toga predsjednika Vijeća republika Savezne skupštine SRJ sve do 2003. godine.

Biran je za poslanika u Skupštini Republike Crne Gore u svim sazivima od 1990. do 2009. godine (osam puta), a za saveznog poslanika u Vijeće republika Savezne skupštine SRJ od 1992. do 2003. godine (tri puta).

MEDITERAN

Bio je predsjednik Stalne konferencije gradova i opština SFRJ, predsjednik jugoslovenske grupe Interparlamentarne unije, kopredsjedavajući Ustavne komisije Savezne skupštine, predsjednik Odbora za savezni budžet i finansije, predsjednik Odbora za međunarodne odnose Skupštine Republike Crne Gore, član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo Skupštine Crne Gore, predsjednik upravnih odbora preduzeća, banaka i ustanova (Holding kompanije Agrokombinat „13. Jul“ Podgorica, Podgoričke banke, preduzeća „Eksportrdrvo“ Kolašin, Novinsko-izdavačkog preduzeća „Pobjeda“, Kraljevskog pozorišta (Zetski dom Cetinje), odbornik u Skupštini opštine Tigrad itd.

Izabran je 30. septembra 2008. godine u nastavničko zvanje docenta za užu naučnu oblast pravnih i društveno-ekonomskih nauka na Fakultetu sa poslovni menadžent u Baru. Na Univerzitetu u Novom Pazaru 11. 02. 2009. godine potvrđen mu je izbor u akademsko zvanje docenta za studijske oblasti finansija i privrednog prava. Odlukom Rektora Univerziteta „Mediteran“ od 08. 06. 2012. godine izabran je na radno mjesto nastavnika na Pravnom fakultetu za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo u zvanju docenta, koje je već posjedovao i zasnovao radni odnos počev od 01. 09. 2012. godine.

U studijskoj 2012/13 godini, na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“, izvodi nastavu na osnovnim studijama na predmetima Finansijsko pravo, Radno pravo i Poslovno pravo (studijski program u Baru). Prije toga četiri studijske godine bio je angažovan kao nastavnik na ovom fakultetu za iste nastavne discipline, ali i na specijalističkim studijama za Carinsko pravo, a na magistarskim za Poresko pravo.

Sada je član Savjeta Centralne banke Crne Gore.

Na Fakultetu za državne i evropske studije predavao je Osnove javnih finansija (2010/11 i 2011/12 i 2012/13) i Javne finansije EU (2011/12), na Fakultetu za mediteranske poslovne studije u Tivtu – Finansijski menadžment (2011/12), a na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom – Carinsko poslovanje (2011/12).

Na Internacionalnom univerzitetu Novi Pazar – na Pravnom fakultetu (departman Pančevo) izvodio je nastavu na predmetima Privredno pravo, Finansije i finansijsko pravo i Osnovi ekonomije, a na Fakultetu za poslovne studije – Poslovno pravo (2008/09, 2009/2010 i 2010/11).

Učestvovao je na većem broju stručnih, naučnih i političkih skupova u zemlji i inostranstvu.

Autor je većeg broja naučnih radova, knjiga, članaka i saopštenja. Objavio je tri knjige (dvije poslije izbora u prethodno akademsko zvanje).

UNIVERZITET

II. PREGLED RADOVA I VERIFIKACIJA BODOVA

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 20 bodova
1.2.	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 10 bodova
1.3.	Autorska naučna monografija izdata kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti	do 10 bodova
1.4.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.5.	Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas	do 50% predviđenih bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 7 bodova
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku • do dva autora dobijaju puni broj bodova • preko dva autora mora se odrediti prvi i vodeći i oni dobijaju puni broj bodova, a ostali po ½, ukoliko ih je nemoguće odrediti svi dobijaju po ½.	do 4 bodova
1.	Srđa Božović: <i>Etičko okruženje kao temelj uspješne državne uprave</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2009), str. 251 – 260, YUISSN 0350 – 0500	3 boda
2.	Srđa Božović: <i>Carinska osnovica kao poseban oblik poreske osnovice</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2010), str. 699 – 714, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
3.	Srđa Božović: <i>Budžetska ovlašćenja parlamenta</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 12, Beograd (2011), str. 919 – 932, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
4.	Srđa Božović: <i>Poreska obaveza u Crnoj Gori</i> , „Pravni zbornik” – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1-2/2012, Podgorica (2012), str. 145 – 160, ISSN 0350 – 6630 (časopis stekao status međunarodnog)	4 boda
1.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 boda
5.	Srđa Božović: <i>Akt postavljenja u državnu službu kao upravni akt</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1, Podgorica (2009), str. 233-241, ISSN 0350-6630	1 bod

MEDITERAN

6.	Srđa Božović: <i>Represivni instrumenti za suzbijanje poreske evazije</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 3-4, Podgorica (2010), str. 123-139, ISSN 0350-6630	1,5 bod
1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
7.	Srđa Božović: <i>Neki aspekti fiskalnog menadžmenta u funkciji privrednog rasta i razvoja</i> , Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije „Menadžment 2012“, Univerzitet Union Beograd, Mladenovac, 20–21. april 2012., str.73–79, ISBN 978–86–84909–73–4	2 boda
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari	do 1 boda
1.4.	Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	
1.4.1.	Na sastancima sa međunarodnim učesnicima	do 2 boda
1.4.2.	Na sastancima sa domaćim učesnicima	do 1 boda
1.5.	Recenziranje	
1.5.1.	Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 2 boda
1.5.2.	Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju	do 1 boda
1.5.3.	Radova objavljenih u domaćim časopisima	do 0,5 bodova

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi i u inostranstvu	do 10 bodova
3.1.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas	do 6 bodova
8.	Srđa Božović: <i>„Finansijsko pravo sa osnovima javnih finansija“</i> , Pravni fakultet Univerziteta „Mediteran“, Podgorica (2011), str. XIV + 334, ISBN 978–9940–514–18–1	6 bodova
3.1.2.	Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas	do 5 bodova
3.1.3.	Novo, dopunjeno izdanje	do 2 boda
3.1.4.	Udžbenici za preduniverzitetski nivo obrazovanja	do 2 boda
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu	do 4 boda
3.2.1.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas	do 2 boda
3.2.2.	Studijski priručnici (skripta, hrestomatije....)	do 1 bod
3.3.1.	Gostujući profesor na inostranim univerzitetima	do 8 bodova
9.	Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru (Pravni fakultet i Fakultet za poslovne studije) – studijska 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011	8 bodova
3.3.2.	Gostujući profesor na domaćim univerzitetima	do 4 boda
	Univerzitet „Mediteran“ Podgorica (Pravni fakultet) – studijska 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012	4 boda
3.3.4.	Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova)	
3.4.1.	Na doktorskim studijama	do 4 boda
3.4.2.	Na postdiplomskom studiju (kod magisterija i specijalizacija)	do 2 boda

UNIVERZITET

3.4.3.	Na dodiplomskom studiju	do 0,5 bodova
11.	Bio mentor diplomcima: Stojka Aleksić: Funkcije budžeta s osvrtom na grad Beograd, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
12.	Jelena Raković: Prestanak privrednog društva, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
13.	Srđan Borović, Carinski delikti, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
14.	Marko Blagojević, Posebni carinski postupci, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
15.	Jelena Jančić, Carinska vrijednost, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog vijeća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primjedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
16.	Kvalitetan pedagoški rad, odnosno kvalitet nastave	5 bodova

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.1.	Stručna knjiga	
4.1.1.	U inostranstvu	do 6 bodova
17.	Srđa Božović, Ivan Bulatović, „Oporezivanje”, Beogradska poslovna škola – Visoka škola strukovnih studija, Beograd, 2013, str. 272, ISBN 976 – 86 – 7160 – 409 – 4	5 bodova
4.1.2.	U zemlji	do 3 boda
4.2.	Urednik ili koeditor časopisa, knjige, urednik kontinuiranih umjetničkih programa (u trajanju dužem od devet mjeseci)	
4.2.1.	U inostranstvu	do 6 bodova
4.2.2.	U zemlji	do 4 boda
4.2.3.	Prevod naučnog i književnog djela	do 3 boda
4.3.	Stručni članak	do 1 bod
4.4.	Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize	do 0,5 bodova
4.5.	Popularno-stručni članci	do 0,1 bod
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patent; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova

MEDITERAN

18.	• kao član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, teorijska znanja iz javnih finansija, poreskog i budžetskog prava prenosio sam u rješenja zakonske infrastrukture u ovoj oblasti i učestvovao po tom osnovu na seminarima organizovanim u saradnji sa međunarodnim stručnim subjektima (npr. Fondacija Konrad Adenauer, GTZ i dr.) ; • kao član Savjeta Centralne banke Crne Gore, neposredno i konkretno učestvujem u utvrđivanju monetarne politike CBCG i smjernica za njeno sprovođenje, kao i pravnih rješenja regulatornih propisa iz nadležnosti Banke; • kao član Odbora za reviziju CBCG, na osnovu profesionalnih znanja angažovan sam u nadgledanju i ocjenjivanju eksterne i interne revizije finansijskih izvještaja Centralne banke i sl.	7 bodova

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	7	19,5
2. Pedagoška	9	25,5
3. Stručna djelatnost	2	12
UKUPNO	18	57

III. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat doc. dr Srđa Božović, nakon izbora u zvanje docenta objavio je dvije knjige i više naučnih i stručnih radova iz oblasti finansijskog prava i javnih finansija. Ti radovi predstavljaju vrijedan doprinos finansijskoj nauci i struci. U njima je kandidat afirmisao sposobnost da autorski interpretira i proširuje naučna zvanja u oblasti fiskalne teorije i politike i originalno analizira probleme finansijskog prava, oporezivanja, budžeta, carinskog sistema i sl. Od radova objavljenih od renomiranih izdavača i u uglednim domaćim i međunarodnim časopisima u ovom Izvještaju daću kratku analizu sljedećih:

1. *Budžetska ovlašćenja parlamenta*

U članku autor je svojom analizom i zapažanjima uobličio autentičan pogled na jedan broj praktičnih i stručnih dilema u odnosu na uvijek aktuelno pitanje statusa parlamenta prema budžetu. O važnosti toga pitanja svjedoči stav da je bezmalo istorija parlamentarizma dobrim dijelom u neposrednoj vezi sa razvojem budžetskog prava.

U radu se analiziraju različiti modaliteti i pravni sadržaj parlamentarnog ovlašćenja za donošenje budžeta i njegove uloge u kreiranju budžetske potrošnje, kao i oblici i dometi kontrole budžeta. Vrijedan je stav da savremenim prilikama odgovara budžetsko ovlašćenje parlamenta koje se sastoji u tome da on kompleksnije i sadržajnije definiše takvu strukturu budžeta koja vladi omogućava ubiranje prihoda po tačno iskazanim vrstama, oblicima i podoblicima, njihovo angažovanje u utvrđenoj visini za osnovne i bliže namjene u odnosu na budžetske nosioce i korisnike. Interesantna je i elaboracija o obimu ovlašćenja parla-

UNIVERZITET

menta u donošenju budžeta, odnosno dokle seže njegova mogućnost da utiče na povećanje ili smanjenje ukupnog iznosa budžetskih prihoda i rashoda i pojedinih vrsta prihoda, ali i na brisanje pojedinih vrsta rashoda ili unošenje novih.

2. Carinska osnovica kao poseban oblik poreske osnovice

Naučni izazov autora ovdje je bio da pokaže, što je i uspio, kako je realno utvrđivanje carinske osnovice, kao elementa uspješne carinske politike, značajan faktor u afirmaciji slobodnog svjetskog tržišta i u funkciji ujednačavanja standarda i kriterijuma zajedničke trgovinske politike.

Autor detaljnom analizom proširuje znanja o modelima utvrđivanja carinske osnovice. Tako, bliže govori o tzv. briselskoj definiciji carinske osnovice, koju predstavlja normalna cijena, a to je cijena koja kao takva vlada na otvorenom međunarodnom tržištu, u uslovima pune konkurencije kupaca i prodavaca. Na drugoj strani, u novije vrijeme dominantno je prihvaćena transakcijska vrijednost, kao carinska osnovica koju čini cijena koju kupac stvarno plaća za uvezenu robu.

U radu je kritički sagledan i ocjenjen crnogorski pristup utvrđivanja carinske osnovice i orijentacija da u svojoj carinskoj legislativi uvaži rješenja relevantnih međunarodnih akata u pogledu metoda carinskog vrednovanja uvezene robe. Tim povodom, autor je izrazio važan napor i poziv za dogradnju i usavršavanje aktuelne carinske prakse.

3. Represivni instrumenti za suzbijanje poreske evazije

Kako represivnim instrumentima suzbiti otpor plaćanju poreza suštinska je dilema na koju odgovara ovaj rad. Antievazionarna politika svake države pretpostavka je uspješne realizacije ukupnog fiskalnog sistema i fiskalne politike. Ukazujući da preventivni mehanizmi nijesu do kraja djelotvoreni, akcenat je stavljen na nužnost uspostavljanja „kaznenog sistema“, kojim se bliže uređuju pitanja sankcionisanja protivpravnog ponašanja fiskalnih obveznika u slučaju izbjegavanja plaćanja poreza i drugih fiskaliteta.

Kažnjavanje za krivična djela nezakonite poreske evazije, kažnjavanje za poreske prekršaje i primjena drugih krivičnih i prekršajnih sankcija za izbjegavanje poreza ključni su represivni instrumenti antievazionarne politike u Crnoj Gori. U članku su oni analizirani i u kontekstu uporednopravnih rješenja većeg broja država. Vrijedan i sistematičan napor uložen je u naučnoj elaboraciji fiskalnog i krivičnopravnog sadržaja dva oblika protivzakonite poreske evazije, i to poreske utaje (poreske defraudacije) i krijumčarenja (kontrabanda) razne robe, proizvoda i usluga preko državne granice.

4. Finansijsko pravo sa osnovima javnih finansija

Ovo je udžbenik namijenjen studentima Pravnog fakulteta Univerziteta „Mediteran“. Polazeći od saznanja da je finansijska djelatnost jedna od ključnih funkcija kojima država raspolaže, ovdje je ona analitički rasčlanjena na tri finansijske operacije: prikupljanje javnih prihoda, raspoređivanje na javne potrebe i trošenje javnih prihoda. Težište u izlaganju je stavljeno na normativnopravni aspekt, odnosno pravno uređivanje finansijske djelatnosti države, kao i funkcionisanje finansijskog sistema zemlje.

MEDITERAN

U knjizi je dobro ukomponovana dimenzija poreza i poreskog prava sa budžetom i budžetskim pravom, čime se mogu postići najpoželjniji efekti u sticanju znanja iz domena javnih finansija. U tom smislu, autor je sistematski, sveobuhvatno, stručno i precizno rasvijetlio sva najznačajnija teorijska i praktična pitanja poreza i njihovog pravnog regulisanja, ali i približio inovirane mehanizme planiranja fiskalnih prihoda u budžetu, pridajući mu značaj ne samo pravnog akta za finansiranje državnih potreba već i djelotvorne kontrole izvršne vlasti.

IV PEDAGOŠKA I STRUČNA AKTIVNOST

Doc. dr Srđa Božović raspolaže visokom pedagoškom sposobnošću i zrelošću. Pedagošku karijeru je započeo odmah nakon završetka Pravnog fakulteta, kao asistent na tom fakultetu. Nakon dužeg odsustva zbog bavljena javnom djelatnošću, vraća se pedagoškom radu kao univerzitetski nastavnik. Predavao je na dva univerziteta i više fakulteta u Crnoj Gori i okruženju javne finansije i finansijsko pravo, kao i srodne predmete. U pedagoškom radu ispoljava afinitet i izražen talenat za prenošenje znanja na studente, objektivnost u vrednovanju njihovog znanja, kao i podsticanje da ovladaju i praktičnim vještinama koje su osnov primijenjenih nastavnih disciplina, kakva je nesumljivo i Finansijsko pravo i Carinsko pravo. Profesionalan, predan i savjesan rad sa studentima doc. dr Božovića potvrđuju visoke ocjene studentskih anketa i evaluacija.

Kandidat Božović ima veoma značajne rezultate i na polju stručne djelatnosti. Stručne reference i praktična iskustva u finansijskoj struci sticao je i afirmisao tokom cijelog radnog angažovanja, što po stručnoj funkciji, što učešćem na seminarima, simpozijumima, okruglim stolovima. Za ovu priliku ističem njegovu stručnu aktivnost ostvarenu nakon prethodnog izbora koja se odnosi na učešće u utvrđivanju monetarne politike Centralne banke Crne Gore i zakonske infrastrukture u oblasti poreskog i budžetskog prava.

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analitičkog razmatranja svih elemenata, činjenica i okolnosti iz konkursnog materijala konstatujem da kandidat doc. dr Srđa Božović ispunjava sve zakonom predviđene uslove i uslove predviđene Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta „Mediteran“ Podgorica za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor. Imajući ovo u vidu predlažem da se doc. dr Srđa Božović, izabere za vanrednog profesora za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica.

U Podgorici, 27. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Gordana Paović - Jeknić
redovni profesor
Pravni fakultet
Univerziteta Crne Gore

5.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Predraga Goranovića

PRAVNOM FAKULTETU UNIVERZITETA „MEDITERAN“ PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ br. R – 938/3 – 13 od 30. 05. 2013. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor nastavnika u akademsko zvanje vanrednog profesora na Pravnom fakultetu Univeziteta „Mediteran“ Podgorica za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo. Na konkurs se prijavio kandidat doc. dr Srđa Božović.

Poštujući Mjerila za izbor u akademska zvanja Univeziteta „Mediteran“ Podgorica, a na osnovu analize i ocjene dostavljene konkursne dokumentacije, podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I Ocena uslova

Bibliografija i stepen obrazovanja

Doc. dr Srđa Božović rođen je 26. 03. 1955. godine u Titogradu (Podgorica). Osmogodišnju školu i Gimnaziju završio je u Titogradu. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore završio je 1977. godine. Postdiplomske studije je završio na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1983. godine na temu Funkcije budžeta i stekao zvanje magistra društveno-ekonomskih nauka. Doktorsku disertaciju na temu Specifičnosti radnog odnosa državnih službenika odbranio je 23. 01. 2008. godine na „Megatrend“ Univerzitetu u Beogradu i stekao zvanje doktora pravnih nauka.

Radno iskustvo i akademska karijera

Doc. dr Srđa Božović radni odnos prvi put je zasnovao 1978. godine na Pravnom fakultetu u Titogradu izborom u zvanje asistent – pripravnik za predmet Finansije i finansijsko pravo. Istekom trogodišnjeg perioda biran je u zvanje asistenta. Bio je prodekan Pravnog fakulteta u Titogradu 1985 – 1986. godine. Tada je izabran za opštinskog sekretara za finansije Opštine Titograd. Bio je predsjednik Opštine Podgorica od 1990. do 1992. godine. Od kraja 1992. do kraja 1996. godine obavljao je funkciju potpredsjednika Skupštine Republike Crne Gore, a nakon toga predsjednika Vijeća republika Savezne skupštine SRJ sve do 2003. godine.

Biran je za poslanika u Skupštini Republike Crne Gore u svim sazivima od 1990. do 2009. godine (osam puta), a za saveznog poslanika u Vijeće republika Savezne skupštine SRJ od 1992. do 2003. godine (tri puta).

MEDITERAN

Bio je predsjednik Stalne konferencije gradova i opština SFRJ, predsjednik jugoslovenske grupe Interparlamentarne unije, kopredsjedavajući Ustavne komisije Savezne skupštine, predsjednik Odbora za savezni budžet i finansije, predsjednik Odbora za međunarodne odnose Skupštine Republike Crne Gore, član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo Skupštine Crne Gore, predsjednik upravnih odbora preduzeća, banaka i ustanova (Holding kompanije Agrokombinat „13. Jul“ Podgorica, Podgoričke banke, preduzeća „Eksporćdrvo“ Kolašin, Novinsko-izdavačkog preduzeća „Pobjeda“, Kraljevskog pozorišta Zetski dom Cetinje), odbornik u Skupštini opštine Titograd itd.

Izabran je 30. septembra 2008. godine u nastavničko zvanje docenta za užu naučnu oblast pravnih i društveno-ekonomskih nauka na Fakultetu sa poslovni menadžent u Baru. Na Univerzitetu u Novom Pazaru 11. 02. 2009. godine potvrđen mu je izbor u akademsko zvanje docenta za studijske oblasti finansija i privrednog prava. Odlukom Rektora Univerziteta „Mediteran“ od 08. 06. 2012. godine izabran je na radno mjesto nastavnika na Pravnom fakultetu za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo u zvanju docenta, koje je već posjedovao i zasnovao radni odnos počev od 01. 09. 2012. godine.

U studijskoj 2012/13 godini, na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“, izvodi nastavu na osnovnim studijama na predmetima Finansijsko pravo, Radno pravo i Poslovno pravo (studijski program u Baru). Prije toga četiri studijske godine bio je angažovan kao nastavnik na ovom fakultetu za iste nastavne discipline, ali i na specijalističkim studijama za Carinsko pravo, a na magistarskim za Poresko pravo.

Sada je član Savjeta Centralne banke Crne Gore.

Na Fakultetu za državne i evropske studije predavao je Osnove javnih finansija (2010/11 i 2011/12 i 2012/13) i Javne finansije EU (2011/12), na Fakultetu za mediteranske poslovne studije u Tivtu – Finansijski menadžment (2011/12), a na Fakultetu za menadžment u Hercegovini – Carinsko poslovanje (2011/12).

Na Internacionalnom univerzitetu Novi Pazar – na Pravnom fakultetu (departman Pančevo) izvodio je nastavu na predmetima Privredno pravo, Finansije i finansijsko pravo i Osnovi ekonomije, a na Fakultetu za poslovne studije – Poslovno pravo (2008/09, 2009/2010 i 2010/11).

Učestvovao je na većem broju stručnih, naučnih i političkih skupova u zemlji i inostranstvu.

Autor je većeg broja naučnih radova, knjiga, članaka i saopštenja. Objavio je tri knjige (dvije poslije izbora u prethodno akademsko zvanje).

UNIVERZITET

II. PREGLED RADOVA I VERIFIKACIJA BODOVA

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST	
1.	Monografije	
1.1.	Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 20 bodova
1.2.	Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača	do 10 bodova
1.3.	Autorska naučna monografija izdata kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti	do 10 bodova
1.4.	Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas	do 7 bodova
1.5.	Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka, državni i privatni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas	do 50% predviđenih bodova
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 7 bodova
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku • do dva autora dobijaju puni broj bodova • preko dva autora mora se odrediti prvi i vodeći i oni dobijaju puni broj bodova, a ostali po ½, ukoliko ih je nemoguće odrediti svi dobijaju po ½.	do 4 bodova
1.	Srđa Božović: <i>Etičko okruženje kao temelj uspješne državne uprave</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2009), str. 251 – 260, YUISSN 0350 – 0500	3 boda
2.	Srđa Božović: <i>Carinska osnovica kao poseban oblik poreske osnovice</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 11, Beograd (2010), str. 699 – 714, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
3.	Srđa Božović: <i>Budžetska ovlašćenja parlamenta</i> , „Pravni život” – časopis za pravnu teoriju i praksu, br. 12, Beograd (2011), str. 919 – 932, YUISSN 0350 – 0500	4 boda
4.	Srđa Božović: <i>Poreska obaveza u Crnoj Gori</i> , „Pravni zbornik” – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1-2/2012, Podgorica (2012), str. 145 – 160, ISSN 0350 – 6630 (časopis stekao status međunarodnog)	4 boda
1.3.	Radovi objavljeni u domaćim časopisima	do 1,5 boda
5.	Srđa Božović: <i>Akt postavljenja u državnu službu kao upravni akt</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 1, Podgorica (2009), str. 233-241, ISSN 0350-6630	1 bod

MEDITERAN

6.	Srđa Božović: <i>Represivni instrumenti za suzbijanje poreske evazije</i> , Pravni zbornik – časopis za pravnu teoriju i praksu Udruženja pravnika Crne Gore, br. 3-4, Podgorica (2010), str. 123-139, ISSN 0350-6630	1,5 bod
1.3.	Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari	do 2 boda
7.	Srđa Božović: <i>Neki aspekti fiskalnog menadžmenta u funkciji privrednog rasta i razvoja</i> , Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije „Menadžment 2012“, Univerzitet Union Beograd, Mladenovac, 20–21. april 2012., str.73–79, ISBN 978–86–84909–73–4	2 boda
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari	do 1 boda
1.4.	Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	
1.4.1.	Na sastancima sa međunarodnim učesnicima	do 2 boda
1.4.2.	Na sastancima sa domaćim učesnicima	do 1 boda
1.5.	Recenziranje	
1.5.1.	Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka	do 2 boda
1.5.2.	Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju	do 1 boda
1.5.3.	Radova objavljenih u domaćim časopisima	do 0,5 bodova

3.	PEDAGOŠKA DELATNOST	
3.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi i u inostranstvu	do 10 bodova
3.1.1.	Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas	do 6 bodova
8.	Srđa Božović: <i>„Finansijsko pravo sa osnovima javnih finansija“</i> , Pravni fakultet Univerziteta „Mediteran“, Podgorica (2011), str. XIV + 334, ISBN 978–9940–514–18–1	6 bodova
3.1.2.	Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas	do 5 bodova
3.1.3.	Novo, dopunjeno izdanje	do 2 boda
3.1.4.	Udžbenici za preduniverzitetski nivo obrazovanja	do 2 boda
3.2.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu	do 4 boda
3.2.1.	Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas	do 2 boda
3.2.2.	Studijski priručnici (skripta, hrestomatije....)	do 1 bod
3.3.1.	Gostujući profesor na inostranim univerzitetima	do 8 bodova
9.	Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru (Pravni fakultet i Fakultet za poslovne studije) – studijska 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011	8 bodova
3.3.2.	Gostujući profesor na domaćim univerzitetima	do 4 boda
	Univerzitet „Mediteran“ Podgorica (Pravni fakultet) – studijska 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012	4 boda
3.3.4.	Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova)	
3.4.1.	Na doktorskim studijama	do 4 boda
3.4.2.	Na postdiplomskom studiju (kod magisterija i specijalizacija)	do 2 boda

UNIVERZITET

3.4.3.	Na dodiplomskom studiju	do 0,5 bodova
11.	Bio mentor diplomcima: Stojka Aleksić: Funkcije budžeta s osvrtom na grad Beograd, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
12.	Jelena Raković: Prestanak privrednog društva, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Pazaru, 2009.	0,5 bodova
13.	Srđan Borović, Carinski delikti, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
14.	Marko Blagojević, Posebni carinski postupci, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
15.	Jelena Jančić, Carinska vrijednost, Fakultet za menadžement, Herceg Novi, 2012.	0,5 bodova
3.5.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog vijeća univerzitetske jedinice, ako nije bilo značajnijih primjedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata	do 5 bodova
16.	Kvalitetan pedagoški rad, odnosno kvalitet nastave	5 bodova

4.	STRUČNA DELATNOST	
4.1.	Stručna knjiga	
4.1.1.	U inostranstvu	do 6 bodova
17.	Srđa Božović, Ivan Bulatović, „Oporezivanje”, Beogradska poslovna škola – Visoka škola strukovnih studija, Beograd, 2013, str. 272, ISBN 976 – 86 – 7160 – 409 – 4	5 bodova
4.1.2.	U zemlji	do 3 boda
4.2.	Urednik ili koeditor časopisa, knjige, urednik kontinuiranih umjetničkih programa (u trajanju dužem od devet mjeseci)	
4.2.1.	U inostranstvu	do 6 bodova
4.2.2.	U zemlji	do 4 boda
4.2.3.	Prevod naučnog i književnog djela	do 3 boda
4.3.	Stručni članak	do 1 bod
4.4.	Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize	do 0,5 bodova
4.5.	Popularno-stručni članci	do 0,1 bod
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patent; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise; aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.	do 20 bodova

MEDITERAN

18.	• kao član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, teorijska znanja iz javnih finansija, poreskog i budžetskog prava prenosio sam u rješenja zakonske infrastrukture u ovoj oblasti i učestvovao po tom osnovu na seminarima organizovanim u saradnji sa međunarodnim stručnim subjektima (npr. Fondacija Konrad Adenauer, GTZ i dr.) ; • kao član Savjeta Centralne banke Crne Gore, neposredno i konkretno učestvujem u utvrđivanju monetarne politike CBCG i smjernica za njeno sprovođenje, kao i pravnih rješenja regulatornih propisa iz nadležnosti Banke; • kao član Odbora za reviziju CBCG, na osnovu profesionalnih znanja angažovan sam u nadgledanju i ocjenjivanju eksterne i interne revizije finansijskih izvještaja Centralne banke i sl.	7 bodova

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. Naučno-istraživačka	7	19,5
2. Pedagoška	9	25,5
3. Stručna djelatnost	2	12
UKUPNO	18	57

III. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat doc. dr Srđa Božović, u vremenu od izbora u prethodno zvanje, naučno-istraživačkoj djelatnosti posvetio je potrebnu pažnju, objavljivanjem više radova u važnim domaćim i međunarodnim časopisima. Riječ je o radovima iz materije finansijskog prava i javnih finansija. U njima je kandidat Božović pokazao nesumnjivu sposobnost za bavljenje naukom, dajući samostalni i vrijedan rezultat u oblasti kojom se bavi, a to su problemi oporezivanja, budžeta, carina itd. Ovdje ću učiniti osvrt i dati kraći prikaz sljedećih radova:

1. *Carinska osnovica kao poseban oblik poreske osnovice*

U radu se teorijski elaborira slojevitost uticaja vrednovanja carinske osnovice, koja se ogleda u rezultatima na obim i strukturu domaće proizvodnje, zatim na visinu fiskalnih prihoda države, kao i na uslove privređivanja uvoznika, što iziskuje visok stepen profesionalne odgovornosti svake fiskalne vlasti. Međunarodno ujednačavanje politike i usklađivanje odlučujućih pitanja međunarodne robne razmjene ima za posljedicu definisanje carinske osnovice na osnovu međunarodnih konvencija.

Autor analizira argumente zbog kojih je tzv. briselska definicija carinske osnovice, koju je predstavljala normalna cijena, uglavnom zamijenjena već 30 godina novom carinskom vrijednošću – transakcijskom vrijednošću. Transakcijska vrijednost je osnovica na koju se naplaćuje carina i u Crnoj Gori. Posebno je za afirmaciju struke značajno kritičko bavljenje

UNIVERZITET

specifičnošću carinskog sistema Crne Gore, koji se opredijelio za princip utvrđivanja carinske vrijednosti uvežene robe na nivou koju ona ima na ulasku u njeno carinsko područje – paritet CIF, odnosno „franko granica“.

2. Budžetska ovlašćenja parlamenta

Koji državni organi, u kakvom postupku, kojeg obima i sa kojim ovlašćenjima, imaju ustavnu i zakonsku funkciju da ostvare red u državnim finansijama su najvažnija pitanja autorski interpretirana u ovom radu. Osnovna postavka sastoji se, načelno, da izvršna vlast izrađuje i izvršava budžet, zakonodavna – donosi budžet, a obje kontrolišu njegovo izvršavanje.

Donošenje budžeta je ključno političko pravo parlamenta. Ovdje su prikazana komparativna rješenja i iskustva u proceduri donošenja budžeta. Interesantan je sud o karakteru budžetske debate u parlamentu, gdje autor tvrdi da se tom prilikom mogu pokrenuti i pitanja koja nijesu striktno u okviru budžetske politike vlade, smatrajući da nema pitanja u državi a da nije na određeni način povezano sa budžetom. Parlamentarna kontrola budžeta, koja se u svim savremenim državama obavlja prilikom rasprave o završnom računu budžeta, nužno se mora bazirati na principima objektivnosti i istinitosti i vršiti u svemu prema najboljim interesima državnih finansija, a ne uskim političkim potrebama.

3. Poreska obaveza u Crnoj Gori

Efikasna poreska politika posljedica je kvalitetno uređenog poreskog sistema, gdje pravne norme o nastanku, ispunjenju i prestanku poreske obaveze imaju upečatljivo mjesto. U srži ovog članka jeste autorska analiza dužnosti poreskog obveznika ili drugog poreskog dužnika da plati utvrđeni fiskalitet i ostala pripadajuća davanja. Teorijsku osnovu poreske obaveze čini njen materijalni i formalni sadržaj, a praktičnu – nastanak, ispunjenje i prestanak poreske obaveze.

U svim poreskim sistemima za nastanak poreske obaveze veže se početak odgovornosti poreskog dužnika za izvršenje poreske obaveze. Taj momenat je određen zakonom posebno za svaki poreski oblik. S druge strane, ispunjenje poreske obaveze jeste plaćanje duga o njegovoj dospelosti. Autor navodi nekoliko tipičnih situacija nastupanja dospelosti poreza, kao i dva oblika plaćanja poreza – akontaciono i konačno. Takođe, studiozno interpretira i različite načine gašenja poreskog duga. Sve ovo doprinijelo je izvođenju zaključka da je uspješnost naplate poreza uslovljeno efikasnošću i efektivnošću poreske administracije, ali i jačanjem edukacije i poreskog morala obveznika.

4. Oporezivanje

Predmet izlaganja koautora ovog udžbenika, koji je namijenjen studentima jedne visoke škole strukovnih studija ekonomskog profila, jeste kompleks poreza i drugih fiskaliteta, što je tretirano pristupom karakterističnim za monografiju. Kao takva ova knjiga afirmiše struku, omogućavanjem da studenti uspješno usvoje potrebna znanja, koja će im pomoći

MEDITERAN

da u praksi savladaju sve najvažnije prepreke u ostvarivanju svrhe oporezivanja, tj. prikupljanju javnih sredstava za finansiranje državnih potreba.

U teorijskom dijelu objašnjena su konkretna pitanja ekonomske sposobnosti poreskih obveznika, elementi oporezivanja, načela i ciljevi oporezivanja kao i mogući efekti poreza i dr. Poreski sistem je obrađen kroz analizu pojedinačnih oblika poreske strukture, koja je bazirana na naučnoj klasifikaciji poreza, odnosno podjeli svih poreza na poreze na dohodak, poreze na imovinu i poreze na potrošnju. Praktične posljedice poreza imaju naročiti značaj na širok krug ciljeva poreske politike. Kako se putem poreza koriguju nesavršenosti tržišta, kako se njima utiče na optimalan izbor između potrošnje i štednje, različitih oblika potrošnje i različitih tipova investicija i kako se politikom poreza stabilizuje ekonomija može se naći u prikladnoj formi u analiziranoj knjizi.

IV PEDAGOŠKA I STRUČNA AKTIVNOST

Doc.dr Srđa Božović ima zavidne pedagoške reference. Sticao ih je od kada je neposredno poslije završetka fakulteta više godina obavljao poslove asistenta Pravnog fakulteta do danas, kada nakon vraćanja pozivu univerzitetskog nastavnika profesionalno i odgovorno predaje na više fakulteta. Posjeduje osposobljenost za savremenu organizaciju obrazovnog procesa i umijeće za uspješnu realizaciju predavanja i ispita. O postignutim uspjesima i pedagoškom radu kandidata Božovića svjedoče i rezultati studentskih anketa, gdje je njegov rad ocijenjen visokim ocjenama.

Neupitni su i rezultati stručne djelatnosti i osposobljenosti kandidata doc. dr Srđe Božovića. Neposredni radni angažman u strukturama koje se funkcionalno bave praksom javnih finansija, budžetskim i poreskim pravom, a u novije vrijeme učešće u utvrđivanju monetarne politike, kao i u donošenju podzakonskih monetarnih propisa, potvrđuju stručni kredibilitet kandidata.

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Prethodno data analiza naučno-istraživačkog rada, pedagoške i stručne djelatnosti kandidata doc. dr Srđe Božovića jasno pokazuje da on ispunjava sve zakonom propisane uslove i uslove predviđene odgovarajućim Mjerilima za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor. Zato, predlažem da nadležni organi Pravnog fakulteta i Univerziteta „Mediteran“ Podgorica izvrše izbor doc. dr Srđe Božovića u zvanje vanrednog profesora za predmete Finansijsko pravo i Carinsko pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica.

U Podgorici, 28. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE

Prof. dr Predrag Goranović
vanredni profesor
Ekonomski fakultet
Univerziteta Crne Gore

6. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: STRUKTURE PODATAKA I ALGORITMI, XML TEHNOLOGIJE, INTELIGENTNI SISTEMI I VJEROVATNOĆA I STATISTIKA – DR IVANE OGNJANOVIĆ

6.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Jelene Jovanović

FAKULTETU ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

I Biografija

Ivana Ognjanović je rođena 20. 06. 1985. god. u Podgorici. Pohađala je Osnovnu školu „Oktoih” u Podgorici koju je završila kao dobitnik diplome „Luča”, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz matematike, a od rezultata izdvaja treće mjesto na regionalnom, kao i treće mjesto na republičkom takmičenju učenika osmih razreda osnovnih škola u Crnoj Gori. Upisala je Gimnaziju „Slobodan Škerović” u Podgorici – specijalističku matematičku gimnaziju koju je završila kao dobitnik diplome „Luča I”, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz fizike, a od postignutih rezultata izdvaja: u prvom razredu – drugo mjesto na republičkom natjecanju i treću nagradu na saveznom natjecanju; u drugom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju i treću nagradu na saveznom takmičenju; u trećem i četvrtom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju.

Prirodno-matematički fakultet u Podgorici, smjer: Primijenjena matematika i računarske nauke upisala je 2003. god. i diplomirala 2007. god. prva u generaciji s prosječnom ocjenom 9,97. Tokom studija je bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja: 2004. god. – dobitnik „Decembarske nagrade” Opštine Podgorica, 2005. god. – nagrada Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, 2006. god. – dobitnik nagrade Univerziteta Crne Gore, 2007. god. – dobitnik Plakete Univerziteta Crne Gore. U decembru 2007. god. je upisala magistarske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, a master tezu pod nazivom Matematički modeli u upravljanju finansijskim portfolio, pod vodstvom mentora doc. dr. Vladimira Jaćimovića je obranila u julu 2009. god.

Nakon završenih osnovnih studija, na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici je bila angažirana kao saradnik u nastavi u periodu od oktobra 2007. god. do juna 2008. god. Dalje angažovanje je nastavila na Fakultetu informacionih tehnologija Univerziteta „Mediteran” Podgorica, gdje je trenutno asistent na predmetima: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika.

Do sada je objavila na nacionalnim i međunarodnim konferencijama, odnosno u međunarodnim časopisima 14 radova. Ključne oblasti iz kojih su radovi objavljeni su inteligentni sistemi i softversko inženjerstvo. Zajedno sa prof. dr Draganom Gaševićem i

MEDITERAN

prof. dr Ebrahimom Bagheri sa Athabasca Univerziteta u Kanadi, predložila je novi algoritam za analizu raznih vrsta zahtjeva (pod nazivom Conditional Stratified Analytical Hierarchical Process, CS-AHP) kao proširenje AHP algoritma (iz 1960. god.), što je objavljeno u jednom od vodećih svjetskih časopisa iz ove oblasti.

Do sada je učestvovala u sljedećim međunarodnim projektima:

- TEMPUS projekat: 'Enhancing the quality of distance learning at the western Balkan higher education institutions' DL@WEB, period: 2010 – 2013
- TEMPUS projekat: 'Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro' SINC@HE, period: 2012 – 2015
- SEE-ERA.NET projekat: 'Online Presence for Learning' (OP4L), period: 2010 – 2012

Do sada je kao inostrani istraživač bila angažovana na sljedećim projektima finansiranim od strane relevantnih institucija iz Kanade:

- NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: 'Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments', period: 2008 – 2013
- Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award : 'Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures', period: 2009 – 2011 pa je u periodima: jul 2010, maj – jul 2011 i jul – septembar 2012 boravila u Kanadi na Simon Fraser Univerzitetu i University of British Columbia iz Vankuvera.

Takođe, do sada je učestvovala u nacionalnom projektu:

- Finansiranje: Ministarstvo nauke Crne Gore: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka”, period: 2012 – 2015

Ivana Ognjanović je od jula 2012. god. nacionalni Koordinator za ICT za program COOPERATION u EU.

II Klasifikaciona bibliografija

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U posl. izb. per.	Ukupno	U posl. izb. per.
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	2		9	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka				
	I. Ognjanović, D. Gašević, E. Bagheri – "A Stratified Framework for Handling Conditional Preferences: an Extension of the Analytic Hierarchy Process", Expert Systems with Applications, Vol 40, No. 4, March 2013, pp.1094 – 1115, DOI: 10.1016/j.eswa.2012.08.026	1		7	

UNIVERZITET

1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku				
	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanovic – “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ” OLS Journals – Software Engineering, Management & Application 1 – 2, August 2011, ISSN 2091- 0266, Pages: 124-130	1		2	
1.3.	Radovi objavljeni na kongresima, simpozijumima i seminarima	12		19	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari				
	I. Ognjanović , B. Mohabbati, D. Gašević, E. Bagheri, M. Bošković – “ <i>A Metaheuristic Approach for the Configuration of Business Process Families</i> ”, IEEE International Conference on service Computing (SCC2012), Hawaii, USA, 2012	1		2	
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Enhancement of Software Projects’ Function Point Analysis Based on Non-functional Judgments</i> ”, IEEE Mediterranean Conference on Embedded Computing (MECO 2012), Montenegro 2012	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Teachers’ requirements in dynamically adaptive e-learning systems</i> ”, 4th International Conference on Education and new Learning Technologies (EDULEARN12), Barcelona, Spain, 2012	1		2	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – “ <i>Making judgments and decisions about relevant learning resources</i> ”, Proc. of the 20th International Electrotechnical and Computer Science Conference, Portoroz, Slovenia (ERK 2011), B, pp. 409 – 412	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj - “ <i>A Genetic Algorithm for Optimized Configuration of Business Process Families</i> ”, International Conference on Advance in Soft Computing (ICASC 2012), Thailand, 2012	1		2	

MEDITERAN

	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanović - “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ”, Proc. of the 2nd International Conference on Software Engineering, Management & Applications (ISCEMA 2011), Zurich, Switzerland, August 2011	1		2	
	Ognjanović, I. , Gašević, D., Bagheri, E., Asadi, M., “ <i>Conditional preferences in software stakeholders’ judgments</i> ,” Proc. of the 26th Annual ACM Symposium on Applied Computing (SAC 2011), Tunghai University, TaiChung, Taiwan, 2011.	1		2	
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari				
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Developing open source application for functional point analysis of software projects</i> ”, IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	M. Bukilić, I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Optimal LS selection with online tools</i> ”, IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	Dž. Strujić, M. Bukilić, I. Ognjanović – „ <i>Agile software development and extreme programming</i> “, IT Conference, Žabljak 2011, Montenegro	1		1	
	R. Šendelj, I. Ognjanovic , M. Bukilić – ‘ <i>Conceptual framework for integration ICT in education system</i> ’, IT Conference, Žabljak 2010, Montenegro	1		1	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – ‘ <i>eLearning- support to classic learning</i> ’, INFOFEST 2009	1		1	

4.	STRUČNA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U posl. izb. per.	Ukupno	U posl. izb. per.
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost, projekti, prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija, saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima	6		5	

UNIVERZITET

1.	TEMPUS projekat “Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro” Projekat ima za cilj da poboljša kvalitet i relevantnost inkluzivnog obrazovanja na univerzitetima u Crnoj Gori, unaprijedi institucionalne kapacitete kroz nabavku specijalne opreme, razvoj obrazovnog programa sa prilagođenim izvođenjem, obezbjeđenje usluge podrške u specijalizovanim univerzitetskim centrima i obuku kadrova za inkluzivnu nastavu. http://sinche.uom.gr/	1		0,5	
2.	TEMPUS projekat “Enhancing the quality of distance learning at Western Balkan” Projekat DL@WEB dizajniran je da poboljša kvalitet i značaj učenja na daljinu (distance learning – DL) na institucijama visokog obrazovanja Zapadnog Balkana i da omogući jednostavniju inkluziju partnerskih institucija u evropski visoko obrazovni prostor. Glavni cilj projekta je poboljšanje, razvoj i implementacija standarda za akreditaciju, uputstava i procedura za osiguranje kvaliteta studijskih programa učenja na daljinu na nacionalnom nivou u zemljama Zapadnog Balkana. http://www.dlweb.kg.ac.rs	1		0,5	
3.	SEE-ERA.NET PLUS program: “Online Presence for learning OP4L” Projekat OP4L ima za cilj razvoj različitih vrsta servisa (usluga) u korist online učenika baziranih na njihovoj online prisutnosti. Servisi (uslug) bi trebalo da omoguće učenicima sa visokokvalitetnim preporukama, koje aktivnosti treba da preuzmu, koji nastavni sadržaj da koriste i/ili koga treba da kontaktiraju za saradnju i/ili pružanje pomoći. Sve preporuke treba da budu bazirane na učenikovom trenutnom kontekstu učenja i na statusu online prisustva članova njegove/njene društvene mreže. http://op4l.fon.bg.ac.rs/	1		1	

MEDITERAN

4.	Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award: ‘Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures’ Projekat za cilj ima obezbjeđivanje skupa metoda softverskog inženjerstva za razvoj porodice semantički podržanih SOA. U projektu se posebno istražuje upotreba dobro ustaljenog i primjenljivog koncepta linija softverskih proizvoda (engl. Software product lines – SPL) koji je prihvaćen od strane mnogih poznatih industrijskih kompanija (npr. Microsoft i Nokia).	1		1	
5.	NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: ‘Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments’ Projekat za cilj ima kreiranje modela za personalizovanu preporuku u okruženju za učenje, prevashodno preporuka kurseva koji u najvećoj mjeri odgovaraju preferencama pojedinog studenta, kao i potrebama okruženja u cjelini. Za evaluaciju i testiranje modela koriste se podaci sa kanadskih univerziteta University of British Columbia i Athabasca University.	1		1	
6.	Nacionalni projekat: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka“ Glavni zadatak projekta je razvoj metoda i tehnika softverskog inženjerstva koje će omogućiti semantički podržani razvoj SOA na osnovu raznih vrsta nefunkcionalnih zahtjeva uz dodatne zahtjeve dobijene na osnovu analize istorijskih podataka, sve uz obezbjeđenje efikasnog odgovora na kasnije dinamičke promjene okruženja. Ovaj projekat predstavlja inovativno rješenje za konstrukciju i optimalnu konfiguraciju SOA uz maksimizaciju ispunjenja korisničkih zahtjeva, čime se čini korak dalje u automatizaciji razvoja posljednje generacije SOA.	1		1	

ZBIRNO: RADOVI I BODOVI

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
1. Naučno-istraživačka	14		28	
2. Umjetnički rad				
3. Pedagoška				
4. Stručna	6		5	
UKUPNO	20		33	

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Kandidat dr Ivana Ognjanović, na osnovu prezentovanih rezultata naučno istraživačke i stručne delatnosti, a po osnovu utvrđenih Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Nastavno naučnog veća Fakulteta za informacione tehnologije Podgorica u potpunosti ispunjava utvrđene uslove za izbor u zvanje docenta.

U skladu sa prethodnom konstatacijom, smatram da su se u potpunosti stekli svi utvrđeni uslovi za izbor dr Ivane Ognjanović u naučno zvanje docent za predmete: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, i Inteligentni sistemi i Verovatnoća i statistika.

Detaljnim sagledavanjem prezentiranih naučnih radova dostavljenih na uvid po Odluci br. R – 903/3 -13 od 30. 05. 2013. godine od strane Fakulteta za informacione tehnologije, a u svrhu pisanja Izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika za predmete:

- Strukture podataka i algoritmi
- XML tehnologije
- Inteligentni sistemi
- Vjerovatnoća i statistika podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

Svi prezentovani radovi su sistematizovani u skladu sa Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja, a kandidatkinja je u skladu sa propisima pripremila predlog bodovanja priloženih radova.

Podaci o naučno-istraživačkom i stručnom angažovanju kandidatkinje nedvosmisleno ukazuju da je istraživačka kreativnost i delatnost kandidatkinje po kvalitetu, aktuelnosti i obimu prepoznatljiva u oblasti informacionih tehnologija, kako u sferi istraživanja i razvoja inovativnih rešenja, tako i usavršavanja postojećih rešenja i njihove primene u različitim domenima.

Od prezentovanih bibliografskih jedinica, posebno ističem doktorsku disertaciju s obzi-

MEDITERAN

rom na to da sam u ulozi mentora imala puni uvid u naučno-istraživački rad kandidatkinje čiji su brilijantni rezultati predstavljeni u pomenutoj tezi. Tema doktorske disertacije – Semantičke tehnologije za konfigurisanje servisno-orijentisanih arhitektura na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva – u potpunosti prati savremene trendove u razvoju Veba i distribuiranih softverskih sistema koji su doveli do velike promene u pristupu razvoju softvera: od samostalnog i izolovanog načina razvoja softvera do razvoja kombinacijom odgovarajućih servisa i komponenti. Servisno-orijentisana arhitektura (SOA) se pojavljuje kao paradigma koja je izuzetno pogodna za distribuirano projektovanje računarskih sistema, njihov razvoj i primene. Kandidatkinja je u svojoj disertaciji predložila inovativno rešenje za automatsku selekciju servisa na osnovu širog spektra zahteva koji obuhvataju kako funkcionalne zahteve, tako i zahteve definisane nad nefunkcionalnim obeležjima karakterističnim za dati sistem. Predloženo rešenje ima kako naučni tako i širi društveni značaj koji se ogleda u automatizaciji procesa optimalne konfiguracije sistema zasnovanih na SOA paradigmi. Dodatna prednost predloženog rešenja ogleda se u tome što ono nije ograničeno samo na softverske sisteme već se generalno može primeniti na komponente, ne nužno softverske, određene funkcionalnosti. Ovakav pristup razvoju i konfiguraciji SOA-e može naći značajne primene u različitim oblastima, uključujući online sisteme za učenje, kompoziciju softverskih sistema na bazi poslovnih procesa i sisteme za podršku odlučivanju.

Priložena bibliografija ukazuje da je kandidatkinja dala značajan doprinos kritičkoj analizi, adaptaciji i unapređenju postojećih metoda i tehnika iz različitih oblasti, uključujući kako matematičke discipline, tako i oblasti primenjene veštačke inteligencije i inteligentnih sistema.

Analizom priložene bibliografije, takođe se uočava da je kandidatkinja u publikovanim radovima prezentovala kako formalno zasnovana inovativna rešenja, tako i primenu tih rešenja u različitim oblastima. To ukazuje da je kandidatkinja uspela da na najbolji način primeni fundamentalna istraživanja u praksi čime je potvrdila sveobuhvatnost svog dosadašnjeg naučno-istraživačkog rada.

Kandidatkinja ima dva rada u međunarodnim časopisima (SCI expended lista i lista međunarodnih časopisa) i veći broj radova objavljenih na inostranim konferencijama.

Kandidatkinja je učestvovala u nekoliko međunarodnih i nacionalnih naučno-istraživačkih projekata. Posebno bih istakla učešće kandidatkinje na dva istraživačka projekta finansirana od strane kanadskih univerziteta i naučnih asocijacija (NSERC). Na ovim projektima kandidatkinja je bila angažovana kao samostalni istraživač i deo istraživanja realizovala na kanadskim univerzitetima University of British Columbia i Athabasca University. Pored ovih projekata, potrebno je istaći i značajan doprinos kandidatkinje međunarodnom projektu Online Presence for Learning realizovanom u okviru SEERA.net programa Evropske komisije. U okviru ovog projekta, kandidatkinja je vrlo uspešno primenila rezultate proizašle iz naučno-istraživačkog rada na svojoj doktorskoj tezi, u domenu personalizacije procesa učenja.

Bitno je napomenuti da je kandidatkinja tokom školovanja bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja kao najbolji student Univerziteta Crne Gore i osvajala mnoge nagrade na regionalnim, republičkim i saveznim takmičenjima iz matematike i fizike.

Kandidatkinja je u dosadašnjem radu na Fakultetu za informacione tehnologije, uspešno obavljala poslove saradnika u nastavi i asistenta na predmetima navedenim u konkursu.

UNIVERZITET

Ovo mogu sasvim odgovorno da tvrdim s obzirom na to da sam imala zadovoljstvo da na tri od četiri navedena predmeta neposredno saradujem sa kandidatkinjom u toku proteklih nekoliko godina.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	14		14	28		28
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNA DJELATNOST	6		6	5		5
UKUPNO	20		20	33		33

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pažljive i detaljne analize konkursne dokumentacije i u njoj predstavljene dosadašnje naučno-istraživačke i stručne aktivnost dr Ivane Ognjanović, kao i na osnovu ličnog iskustva zasnovanog na dosadašnjoj saradnji sa kandidatkinjom, odgovorno mogu zaključiti da kandidatkinja, dr Ivana Ognjanović u cjelosti ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta „Mediteran” za izbor u akademsko zvanje docenta.

Na osnovu svega prethodno navedenog, predlažem da se dr Ivana Ognjanović izabera u naučno zvanje docenta za predmete navedene u Konkursu.

U Beogradu, 25. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Jelena Jovanović
vanredni profesor
Univerzitet u Beogradu

MEDITERAN

6.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Predraga Obradovića

FAKULTETU ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

I Biografija

Ivana Ognjanović je rođena 20. 06. 1985. god. u Podgorici. Pohađala je Osnovnu školu „Oktoih” u Podgorici koju je završila kao dobitnik diplome „Luča”, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz matematike, a od rezultata izdvaja treće mjesto na regionalnom, kao i treće mjesto na republičkom takmičenju učenika osmih razreda osnovnih škola u Crnoj Gori. Upisala je Gimnaziju „Slobodan Škerović” u Podgorici – specijalističku matematičku gimnaziju koju je završila kao dobitnik diplome „Luča I”, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz fizike, a od postignutih rezultata izdvaja: u prvom razredu – drugo mjesto na republičkom natjecanju i treću nagradu na saveznom natjecanju; u drugom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju i treću nagradu na saveznom takmičenju; u trećem i četvrtom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju.

Prirodno-matematički fakultet u Podgorici, smjer: Primijenjena matematika i računarske nauke upisala je 2003. god. i diplomirala 2007. god. prva u generaciji s prosječnom ocjenom 9,97. Tokom studija je bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja: 2004. god. – dobitnik „Decembarske nagrade” Opštine Podgorica, 2005. god. – nagrada Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, 2006. god. – dobitnik nagrade Univerziteta Crne Gore, 2007. god. – dobitnik Plakete Univerziteta Crne Gore. U decembru 2007. god. je upisala magistarske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, a master tezu pod nazivom Matematički modeli u upravljanju finansijskim portfolio, pod vođstvom mentora doc. dr. Vladimira Jaćimovića je obranila u julu 2009. god.

Nakon završenih osnovnih studija, na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici je bila angažirana kao saradnik u nastavi u periodu od oktobra 2007. god. do juna 2008. god. Dalje angažovanje je nastavila na Fakultetu informacionih tehnologija Univerziteta „Mediteran” Podgorica, gdje je trenutno asistent na predmetima: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika.

Do sada je objavila na nacionalnim i međunarodnim konferencijama, odnosno u međunarodnim časopisima 14 radova. Ključne oblasti iz kojih su radovi objavljeni su inteligentni sistemi i softversko inženjerstvo. Zajedno sa prof. dr Draganom Gaševićem i prof. dr Ebrahimom Bagheri sa Athabasca Univerziteta u Kanadi, predložila je novi algoritam za analizu raznih vrsta zahtjeva (pod nazivom Conditional Stratified Analytical Hierarchical Process, CS-AHP) kao proširenje AHP algoritma (iz 1960. god.), što je objavljeno u jednom od vodećih svjetskih časopisa iz ove oblasti.

UNIVERZITET

Do sada je učestvovala u sljedećim međunarodnim projektima:

- TEMPUS projekat: 'Enhancing the quality of distance learning at the western Balkan higher education institutions' DL@WEB, period: 2010 – 2013
- TEMPUS projekat: 'Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro' SINC@HE, period: 2012 – 2015
- SEE-ERA.NET projekat: 'Online Presence for Learning' (OP4L), period: 2010 – 2012

Do sada je kao inostrani istraživač bila angažovana na sljedećim projektima finansiranim od strane relevantnih institucija iz Kanade:

- NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: 'Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments', period: 2008 – 2013
- Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award : 'Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures', period: 2009 – 2011 pa je u periodima: jul 2010, maj – jul 2011 i jul – septembar 2012 boravila u Kanadi na Simon Fraser Universitetu i University of British Columbia iz Vankuvera.

Takođe, do sada je učestvovala u nacionalnom projektu:

- Finansiranje: Ministarstvo nauke Crne Gore: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka”, period: 2012 – 2015

Ivana Ognjanović je od jula 2012. god. nacionalni Koordinator za ICT za program COOPERATION u EU.

II Klasifikaciona bibliografija

PREGLED RADOVA I BODOVA

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U posl. izb. per.	Ukupno	U posl. izb. per.
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	2		9	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka				
	I. Ognjanović, D. Gašević, E. Bagheri – “A Stratified Framework for Handling Conditional Preferences: an Extension of the Analytic Hierarchy Process”, Expert Systems with Applications, Vol 40, No. 4, March 2013, pp.1094 – 1115, DOI: 10.1016/j.eswa.2012.08.026	1		7	
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku				

MEDITERAN

	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanovic – “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ” OLS Journals – Software Engineering, Management & Application 1 – 2, August 2011, ISSN 2091- 0266, Pages: 124-130	1		2	
1.3.	Radovi objavljeni na kongresima, simpozijumima i seminarima	12		19	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari				
	I. Ognjanović , B. Mohabbati, D. Gašević, E. Bagheri, M. Bošković – “ <i>A Metaheuristic Approach for the Configuration of Business Process Families</i> ”, IEEE International Conference on service Computing (SCC2012), Hawaii, USA, 2012	1		2	
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Enhancement of Software Projects’ Function Point Analysis Based on Non-functional Judgments</i> ”, IEEE Mediterranean Conference on Embedded Computing (MECO 2012), Montenegro 2012	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Teachers’ requirements in dynamically adaptive e-learning systems</i> ”, 4th International Conference on Education and new Learning Technologies (EDULEARN12), Barcelona, Spain, 2012	1		2	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – “ <i>Making judgments and decisions about relevant learning resources</i> ”, Proc. of the 20th International Electrotechnical and Computer Science Conference, Portoroz, Slovenia (ERK 2011), B, pp. 409 – 412	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj - “ <i>A Genetic Algorithm for Optimized Configuration of Business Process Families</i> ”, International Conference on Advance in Soft Computing (ICASC 2012), Thailand, 2012	1		2	
	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanović - “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ”, Proc. of the 2nd International Conference on Software Engineering, Management & Applications (ISCEMA 2011), Zurich, Switzerland, August 2011	1		2	

UNIVERZITET

	Ognjanović, I. , Gašević, D., Bagheri, E., Asadi, M., "Conditional preferences in software stakeholders' judgments," Proc. of the 26th Annual ACM Symposium on Applied Computing (SAC 2011), Tunghai University, TaiChung, Taiwan, 2011.	1		2	
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari				
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – "Developing open source application for functional point analysis of software projects", IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	M. Bukilić, I. Ognjanović , R. Šendelj – "Optimal LS selection with online tools", IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	Dž. Strujić, M. Bukilić, I. Ognjanović – „Agile software development and extreme programming“, IT Conference, Žabljak 2011, Montenegro	1		1	
	R. Šendelj, I. Ognjanovic , M. Bukilić – 'Conceptual framework for integration ICT in education system', IT Conference, Žabljak 2010, Montenegro	1		1	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – 'eLearning- support to classic learning', INFOFEST 2009	1		1	

4.	STRUČNA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U posl. izb. per.	Ukupno	U posl. izb. per.
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost, projekti, prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija, saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima	6		5	

MEDITERAN

1.	TEMPUS projekat “Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro” Projekat ima za cilj da poboljša kvalitet i relevantnost inkluzivnog obrazovanja na univerzitetima u Crnoj Gori, unaprijedi institucionalne kapacitete kroz nabavku specijalne opreme, razvoj obrazovnog programa sa prilagođenim izvođenjem, obezbjeđenje usluge podrške u specijalizovanim univerzitetskim centrima i obuku kadrova za inkluzivnu nastavu. http://sinche.uom.gr/	1		0,5	
2.	TEMPUS projekat “Enhancing the quality of distance learning at Western Balkan” Projekat DL@WEB dizajniran je da poboljša kvalitet i značaj učenja na daljinu (distance learning – DL) na institucijama visokog obrazovanja Zapadnog Balkana i da omogući jednostavniju inkluziju partnerskih institucija u evropski visoko obrazovni prostor. Glavni cilj projekta je poboljšanje, razvoj i implementacija standarda za akreditaciju, uputstava i procedura za osiguranje kvaliteta studijskih programa učenja na daljinu na nacionalnom nivou u zemljama Zapadnog Balkana. http://www.dlweb.kg.ac.rs	1		0,5	
3.	SEE-ERA.NET PLUS program: “Online Presence for learning OP4L” Projekat OP4L ima za cilj razvoj različitih vrsta servisa (usluga) u korist online učenika baziranih na njihovoj online prisutnosti. Servisi (uslug) bi trebalo da omoguće učenicima sa visokokvalitetnim preporukama, koje aktivnosti treba da preuzmu, koji nastavni sadržaj da koriste i/ili koga treba da kontaktiraju za saradnju i/ili pružanje pomoći. Sve preporuke treba da budu bazirane na učenikovom trenutnom kontekstu učenja i na statusu online prisustva članova njegove/njene društvene mreže. http://op4l.fon.bg.ac.rs/	1		1	

4.	Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award: ‘Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures’ Projekat za cilj ima obezbjeđivanje skupa metoda softverskog inženjerstva za razvoj porodice semantički podržanih SOA. U projektu se posebno istražuje upotreba dobro ustaljenog i primjenljivog koncepta linija softverskih proizvoda (engl. Software product lines – SPL) koji je prihvaćen od strane mnogih poznatih industrijskih kompanija (npr. Microsoft i Nokia).	1		1	
5.	NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: ‘Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments’ Projekat za cilj ima kreiranje modela za personalizovanu preporuku u okruženju za učenje, prevashodno preporuka kurseva koji u najvećoj mjeri odgovaraju preferencama pojedinog studenta, kao i potrebama okruženja u cjelini. Za evaluaciju i testiranje modela koriste se podaci sa kanadskih univerziteta University of British Columbia i Athabasca University.	1		1	
6.	Nacionalni projekat: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka“ Glavni zadatak projekta je razvoj metoda i tehnika softverskog inženjerstva koje će omogućiti semantički podržani razvoj SOA na osnovu raznih vrsta nefunkcionalnih zahtjeva uz dodatne zahtjeve dobijene na osnovu analize istorijskih podataka, sve uz obezbjeđenje efikasnog odgovora na kasnije dinamičke promjene okruženja. Ovaj projekat predstavlja inovativno rješenje za konstrukciju i optimalnu konfiguraciju SOA uz maksimizaciju ispunjenja korisničkih zahtjeva, čime se čini korak dalje u automatizaciji razvoja posljednje generacije SOA.	1		1	

MEDITERAN

ZBIRNO: RADOVI I BODOVI

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
1. Naučno-istraživačka	14		28	
2. Umjetnički rad				
3. Pedagoška				
4. Stručna	6		5	
UKUPNO	20		33	

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Kandidatkinja dr Ivana Ognjanović, na osnovu prezentovane bibliografije, a po osnovu utvrđenih Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Nastavno naučnog vijeća Fakulteta za informacione tehnologije u Podgorici u cjelosti ispunjava utvrđene uslove.

Smatram da su se stekli svi utvrđeni uslovi za izbor u naučno zvanje za predmete: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika.

Analitičkim sagledavanjem prezentiranih naučnih radova dostavljenih na uvid po Odluci br. R – 903 – 3 – 13 od 30. 05. 2013. godine Fakulteta za informacione tehnologije, u smislu pisanja Izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika za predmete:

- a) Strukture podataka i algoritmi
- b) XML tehnologije
- c) Inteligentni sistemi
- d) Vjerovatnoća i statistika

podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

Svi prezentirani radovi su sistematizovani u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, pri čemu je kandidatkinja, u skladu sa propisima pripremila prijedlog bodovanja priloženih radova.

Naglašeno radno iskustvo i stručna osposobljenost doprinijeli su da je naučna kreativnost i istraživačka djelatnost kandidatkinje kako po kvalitetu, aktuelnosti i obimu prepoznatljiva u oblasti primjene matematičkih disciplina u oblasti informacionih tehnologija, u cilju njihovog istraživanja, adaptacije i primjene u aktuelnim oblastima informacionih tehnologija.

Od svih prezentovanih bibliografskih jedinica, posebno ističem doktorsku disertac-

UNIVERZITET

iju *Semantičke tehnologije za konfigurisanje servisno-orijentisanih arhitektura na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva*. Izabrana tema doktorske disertacije obuhvata istraživanja u oblastima optimalnog upravljanja i matematičke statistike, kao i njihovu integraciju sa savremenim trendovima u razvoju Semantičkog Veba i distribuiranih sistema.

Kandidatkinja je u svojoj doktorskoj sidertaciji predložila inovativno rješenje za automatski odabir servisa na osnovu šireg i većeg skupa zahtjeva, koji osim funkcionalnosti mogu obuhvatati i zahtjeve definisane nad nefunkcionalnim obilježjima prepoznatim za dati sistem. Predloženo rješenje je formalno zasnovano, a korektnost, kompletnost i složenost predloženog rješenja su dokazani kao optimalniji u odnosu na do sada poznate rezultate koji datiraju iz oblasti matematičke statistike, optimalnog upravljanja i drugih primjena u oblasti informacionih tehnologija.

Iz priložene bibliografije, uočava se da je kandidatkinja dala značajn doprinos u analizi, adaptaciji i nadogradnji postojećih metoda i tehnika razvijenih u raznim oblastima, kako u matematičkim disciplinama u užem smislu, tako i u oblastima njihovih primjena podržanih semantičkim tehnologijama i inteligentnih sistemima.

U jednom broju radova prezentovana su i formalno zasnovana inovativna rješenja, dok su u drugom dijelu rješenja dodatno analizirana sa stanovišta primjene u raznim oblastima. Na taj način, kandidatkinja je uspjela na najbolji način primijeniti fundamentalna istraživanja u konkretnim oblastima, čime je dobijena sveobuhvatnost u njenom dosadašnjem naučno-istraživačkom radu. Predložena rješenja imaju širinu i opštost primjene koja prevazilazi oblast informaciono-komunikacionih tehnologija, što je kandidatkinja prepoznala i otvorila istraživanja sa nekoliko radova na međunarodnim konferencijama.

Kandidatkinja ima dva rada u međunarodnim časopisima (SCI Expanded Lista i lista međunarodnih časopisa) i veći broj radova objavljenih na inostranim konferencijama.

Kandidatkinja je učestvovala na nekoliko naučno-istraživačkih projekata. Posebno se ističe učešće na dva projekta finansirana od strane kanadskih univerziteta i fondova, gdje je kandidatkinja bila angažovana kao inostrani istraživač i boravila više od šest mjeseci na kanadskim univerzitetima University of British Columbia i Athabasca University.

Kandidatkinja je tokom školovanja bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja kao najbolji student Univerziteta Crne Gore i osvajala mnoge nagrade na regionalnim, republičkim i saveznim takmičenjima iz matematike i fizike. Takođe, svojom magistarskom tezom, kandidatkinja je prethodno započela istraživanja u oblasti optimalnog upravljanja i primjene matematičke statistike.

Kandidatkinja je u dosadašnjem radu na Fakultetu za informacione tehnologije, uspješno obavljala poslove saradnika u nastavi i asistenta na navedenim predmetima iz konkursa.

MEDITERAN

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	14		14	28		28
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNA DJELATNOST	6		6	5		5
UKUPNO	20		20	33		33

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno rečenog konstatujem da kandidat ima odlične reference po svim kriterijumima za izbor u zvanje. Takođe, njegov naučno-istraživački rad je kvalitetan i međunarodno priznat. Imajući u vidu naprijed izloženo, a na osnovu ličnog uvida i saznanja koja imam iz neposrednog kontakta i dosadašnje saradnje sa kandidatom, predlažem Vijeću Fakulteta za informacione tehnologije i Senatu Univerziteta „Mediteran” da kandidata, **dr Ivana Ognjanović**, izaberu u zvanje docenta za predmete navedene u konkursu.

U Podgorici, 26. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Predrag Obradović
redovni profesor
Univerziteta Crne Gore

6.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Rama Šendelja

FAKULTETU ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

I Biografija

Ivana Ognjanović je rođena 20. 06. 1985. god. u Podgorici. Pohađala je Osnovnu školu „Oktoih“ u Podgorici koju je završila kao dobitnik diplome „Luča“, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz matematike, a od rezultata izdvaja treće mjesto na regionalnom, kao i treće mjesto na republičkom takmičenju učenika osmih razreda osnovnih škola u Crnoj Gori. Upisala je Gimnaziju „Slobodan Škerović“ u Podgorici – specijalističku matematičku gimnaziju koju je završila kao dobitnik diplome „Luča I“, a od strane Nastavničkog vijeća je proglašena za đaka generacije. Učestvovala je na mnogim takmičenjima iz fizike, a od postignutih rezultata izdvaja: u prvom razredu – drugo mjesto na republičkom natjecanju i treću nagradu na saveznom natjecanju; u drugom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju i treću nagradu na saveznom takmičenju; u trećem i četvrtom razredu – prvo mjesto na republičkom takmičenju.

Prirodno-matematički fakultet u Podgorici, smjer: primijenjena matematika i računarske nauke je upisala 2003. god i diplomirala 2007. god prva u generaciji s prosječnom ocjenom 9,97. Tokom studija je bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja: 2004. god - dobitnik „Decembarske nagrade“ Opštine Podgorica, 2005. god – nagrada Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, 2006. god. – dobitnik nagrade Univerziteta Crne Gore, 2007. god. – dobitnik Plakete Univerziteta Crne Gore. U decembru 2007. god. je upisala magistarske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, a master tezu pod nazivom *Matematički modeli u upravljanju finansijskim portfoliom*, pod vođstvom mentora doc. dr Vladimira Jaćimovića je obranila u julu 2009. god.

Nakon završenih osnovnih studija, na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici je bila angažirana kao saradnik u nastavi u periodu od oktobra 2007. god. do juna 2008. god. Dalje angažovanje je nastavila na Fakultetu informacionih tehnologija Univerziteta „Mediteran“ u Podgorici gdje je trenutno asistent na predmetima: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika.

Do sada je objavila na nacionalnim i međunarodnim konferencijama, odnosno u međunarodnim časopisima 14 radova. Ključne oblasti iz kojih su radovi objavljeni su inteligentni sistemi i softversko inženjerstvo. Zajedno sa prof. dr Draganom Gaševićem i prod. dr Ebrahimom Bagheri sa Athabasca Univerziteta u Kanadi, predložila je novi algoritam za analizu raznih vrsta zahtjeva (pod nazivom Conditional Stratified Analytical Hierarchical Process, CS-AHP) kao proširenje AHP algoritma (iz 1960. god.), što je objavljeno u jednom od vodećih svjetskih časopisa iz ove oblasti.

MEDITERAN

Do sada je učestvovala u sljedećim međunarodnim projektima:

- TEMPUS projekat: 'Enhancing the quality of distance learning at the western Balkan higher education institutions' DL@WEB, period: 2010 – 2013
- TEMPUS projekat: 'Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro' SINC@HE, period: 2012 – 2015
- SEE-ERA.NET projekat: 'Online Presence for Learning' (OP4L), period: 2010 – 2012

Do sada je kao inostrani istraživač bila angažovana na sljedećim projektima finansiranim od strane relevantnih institucija iz Kanade:

- NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: 'Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments', period: 2008 – 2013
- Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award : 'Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures', period: 2009 – 2011 pa je u periodima: jul 2010, maj – jul 2011 i jul – septembar 2012 boravila u Kanadi na Simon Fraser Universitetu i University of British Columbia iz Vankuvera.

Takođe, do sada je učestvovala u nacionalnom projektu:

- Finansiranje: Ministarstvo nauke Crne Gore: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka”, period: 2012 – 2015

Ivana Ognjanović je od jula 2012. god. nacionalni Koordinator za ICT za program COOPERATION u EU.

II Klasifikaciona bibliografija

PREGLED RADOVA I BODOVA

1.	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U poslj. izb. per.	Ukupno	U poslj. izb. per.
1.2.	Radovi objavljeni u časopisima	2		9	
1.2.1.	Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka				
	I. Ognjanović, D. Gašević, E. Bagheri – “A Stratified Framework for Handling Conditional Preferences: an Extension of the Analytic Hierarchy Process”, Expert Systems with Applications, Vol 40, No. 4, March 2013, pp.1094 – 1115, DOI: 10.1016/j.eswa.2012.08.026	1		7	
1.2.2.	Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku				

UNIVERZITET

	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanovic – “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ” OLS Journals – Software Engineering, Management & Application 1 – 2, August 2011, ISSN 2091- 0266, Pages: 124-130	1		2	
1.3.	Radovi objavljeni na kongresima, simpozijumima i seminarima	12		19	
1.3.1.	Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari				
	I. Ognjanović , B. Mohabbati, D. Gašević, E. Bagheri, M. Bošković – “ <i>A Metaheuristic Approach for the Configuration of Business Process Families</i> ”, IEEE International Conference on service Computing (SCC2012), Hawaii, USA, 2012	1		2	
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Enhancement of Software Projects’ Function Point Analysis Based on Non-functional Judgments</i> ”, IEEE Mediterranean Conference on Embedded Computing (MECO 2012), Montenegro 2012	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj – “ <i>Teachers’ requirements in dynamically adaptive e-learning systems</i> ”, 4th International Conference on Education and new Learning Technologies (EDULEARN12), Barcelona, Spain, 2012	1		2	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – “ <i>Making judgments and decisions about relevant learning resources</i> ”, Proc. of the 20th International Electrotechnical and Computer Science Conference, Portoroz, Slovenia (ERK 2011), B, pp. 409 – 412	1		2	
	I. Ognjanović , R. Šendelj - “ <i>A Genetic Algorithm for Optimized Configuration of Business Process Families</i> ”, International Conference on Advance in Soft Computing (ICASC 2012), Thailand, 2012	1		2	
	R. Šendelj, A. Balota, I. Ognjanović - “ <i>Analyzes of the Information System of Primary Health Care of Montenegro</i> ”, Proc. of the 2nd International Conference on Software Engineering, Management & Applications (ISCEMA 2011), Zurich, Switzerland, August 2011	1		2	

MEDITERAN

	Ognjanović, I. , Gašević, D., Bagheri, E., Asadi, M., "Conditional preferences in software stakeholders' judgments," Proc. of the 26th Annual ACM Symposium on Applied Computing (SAC 2011), Tunghai University, TaiChung, Taiwan, 2011.	1		2	
1.3.2.	Domaći kongresi, simpozijumi i seminari				
	T. Matijević, I. Ognjanović , R. Šendelj – "Developing open source application for functional point analysis of software projects", IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	M. Bukilić, I. Ognjanović , R. Šendelj – "Optimal LS selection with online tools", IT Conference, Žabljak 2012, Montenegro	1		1	
	Dž. Strujić, M. Bukilić, I. Ognjanović – „Agile software development and extreme programming“, IT Conference, Žabljak 2011, Montenegro	1		1	
	R. Šendelj, I. Ognjanovic , M. Bukilić – 'Conceptual framework for integration ICT in education system', IT Conference, Žabljak 2010, Montenegro	1		1	
	I. Ognjanovic , R. Šendelj – 'eLearning- support to classic learning', INFOFEST 2009	1		1	

4.	STRUČNA DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
		Ukupno	U posl. izb. per.	Ukupno	U posl. izb. per.
4.6.	Ostala dokumentovana stručna djelatnost, projekti, prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija, saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima	6		5	

UNIVERZITET

1.	TEMPUS projekat “Support and Inclusion of students with disabilities at higher education institutions in Montenegro” Projekat ima za cilj da poboljša kvalitet i relevantnost inkluzivnog obrazovanja na univerzitetima u Crnoj Gori, unaprijedi institucionalne kapacitete kroz nabavku specijalne opreme, razvoj obrazovnog programa sa prilagođenim izvođenjem, obezbjeđenje usluge podrške u specijalizovanim univerzitetskim centrima i obuku kadrova za inkluzivnu nastavu. http://sinche.uom.gr/	1		0,5	
2.	TEMPUS projekat “Enhancing the quality of distance learning at Western Balkan” Projekat DL@WEB dizajniran je da poboljša kvalitet i značaj učenja na daljinu (distance learning – DL) na institucijama visokog obrazovanja Zapadnog Balkana i da omogući jednostavniju inkluziju partnerskih institucija u evropski visoko obrazovni prostor. Glavni cilj projekta je poboljšanje, razvoj i implementacija standarda za akreditaciju, uputstava i procedura za osiguranje kvaliteta studijskih programa učenja na daljinu na nacionalnom nivou u zemljama Zapadnog Balkana. http://www.dlweb.kg.ac.rs	1		0,5	
3.	SEE-ERA.NET PLUS program: “Online Presence for learning OP4L” Projekat OP4L ima za cilj razvoj različitih vrsta servisa (usluga) u korist online učenika baziranih na njihovoj online prisutnosti. Servisi (uslug) bi trebalo da omoguće učenicima sa visokokvalitetnim preporukama, koje aktivnosti treba da preuzmu, koji nastavni sadržaj da koriste i/ili koga treba da kontaktiraju za saradnju i/ili pružanje pomoći. Sve preporuke treba da budu bazirane na učenikovom trenutnom kontekstu učenja i na statusu online prisustva članova njegove/njene društvene mreže. http://op4l.fon.bg.ac.rs/	1		1	

MEDITERAN

4.	Alberta Ingenuity, program: New Faculty Award: ‘Model-Driven Development of Families of Semantically-enabled Service-oriented Architectures’ Projekat za cilj ima obezbjeđivanje skupa metoda softverskog inženjerstva za razvoj porodice semantički podržanih SOA. U projektu se posebno istražuje upotreba dobro ustaljenog i primjenljivog koncepta linija softverskih proizvoda (engl. Software product lines – SPL) koji je prihvaćen od strane mnogih poznatih industrijskih kompanija (npr. Microsoft i Nokia).	1		1	
5.	NSERC, program: Toward Model-Driven Semantic Web Engineering: ‘Adapting regression models with user preferences for recommendations in learning environments’ Projekat za cilj ima kreiranje modela za personalizovanu preporuku u okruženju za učenje, prevashodno preporuka kurseva koji u najvećoj mjeri odgovaraju preferencama pojedinog studenta, kao i potrebama okruženja u cjelini. Za evaluaciju i testiranje modela koriste se podaci sa kanadskih univerziteta University of British Columbia i Athabasca University.	1		1	
6.	Nacionalni projekat: „Razvoj dinamički adaptivnih SOA na osnovu nefunkcionalnih zahtjeva i istorijskih podataka“ Glavni zadatak projekta je razvoj metoda i tehnika softverskog inženjerstva koje će omogućiti semantički podržani razvoj SOA na osnovu raznih vrsta nefunkcionalnih zahtjeva uz dodatne zahtjeve dobijene na osnovu analize istorijskih podataka, sve uz obezbjeđenje efikasnog odgovora na kasnije dinamičke promjene okruženja. Ovaj projekat predstavlja inovativno rješenje za konstrukciju i optimalnu konfiguraciju SOA uz maksimizaciju ispunjenja korisničkih zahtjeva, čime se čini korak dalje u automatizaciji razvoja posljednje generacije SOA.	1		1	

ZBIRNO: RADOVI I BODOVI

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
1. Naučno-istraživačka	14		28	
2. Umjetnički rad				
3. Pedagoška				
4. Stručna	6		5	
UKUPNO	20		33	

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Kandidatkinja dr Ivana Ognjanović, na osnovu prezentovane bibliografije, a po osnovu utvrđenih Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Nastavno naučnog vijeća Fakulteta za informacione tehnologije u Podgorici u cjelosti ispunjava utvrđene uslove.

Smatram da su se stekli svi utvrđeni uslovi za izbor u naučno zvanje za predmete: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika.

Analitičkim sagledavanjem prezentiranih naučnih radova dostavljenih na uvid po Odluci br. R – 903 – 3 – 13 od 30. 05. 2013. godine Fakulteta za informacione tehnologije, u smislu pisanja Izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika za predmete:

- a) Strukture podataka i algoritmi
- b) XML tehnologije
- c) Inteligentni sistemi
- d) Vjerovatnoća i statistika

podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

Svi prezentirani radovi su sistematizovani u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, pri čemu je kandidatkinja, u skladu sa propisima pripremila prijedlog bodovanja priloženih radova.

Naglašeno radno iskustvo i stručna osposobljenost doprinijeli su da je naučna kreativnost i istraživačka djelatnost kandidatkinje kako po kvalitetu, aktuelnosti i obimu prepoznatljiva u oblasti primjene informacionih tehnologija, u cilju njihovog istraživanja, razvoja inovativnih rješenja, usavršavanja i kao i same primjene u aktuelnim oblastima.

Od svih prezentovanih bibliografskih jedinica, posebno ističem doktorsku disertaciju *Semantičke tehnologije za konfigurisanje servisno-orijentisanih arhitektura na osnovu ne-*

MEDITERAN

funkcionalnih zahtjeva. Izabrana tema doktorske disertacije u potpunosti prati savremene trendove u razvoju Semantičkog Veba i distribuiranih sistema koji su doveli do velike promjene u samom pristupu razvoju softvera: od samostalnog i izolovanog načina razvoja softvera do razvoja integracijom i spajanjem odgovarajućih servisa i komponenti. Servisno-orijentisana arhitektura (SOA) se pojavljuje kao paradigma koja je izuzetno pogodna za distribuirano projektovanje računarskih aplikacija, njihov razvoj i primene. Kandidatkinja je u svojoj doktorskoj disertaciji predložila inovativno rješenje za automatski odabir servisa na osnovu šireg i većeg skupa zahtjeva koji osim funkcionalnosti mogu obuhvatati i zahtjeve definisane nad nefunkcionalnim obilježjima prepoznatim za dati sistem. Predloženo rješenje ima i jasan društveni značaj koji se ogleda u automatizaciji procesa optimalne konfiguracije sistema zasnovanih na SOA paradigmi. Dodatna prednost predloženog rešenja ogleda se u tome što ono nije ograničeno samo na softverske komponente, već se generalno može primeniti na komponente (ne nužno softverske) određene funkcionalnosti. Ovakav pristup u razvoju i konfiguraciji SOA-e ima potencijalno veliku primenu u različitim oblastima kao što su sistemi za učenje, kompozicija softverskih sistema na bazi poslovnih procesa i sistemi za odlučivanje koji mogu uključivati i istorijske podatke i iskustva.

Iz priložene bibliografije, uočava se da je kandidatkinja dala značajn doprinos u analizi, adaptaciji i nadogradnji postojećih metoda i tehnika razvijenih u raznim oblastima, kako u matematičkim disciplinama, tako u oblastima semantičkih tehnologija i inteligentnih sistema.

U jednom broju radova prezentovana su i formalno zasnovana inovativna rješenja, dok su u drugom dijelu rješenja dodatno analizirana sa stanovišta primjene u raznim oblastima. Na taj način, kandidatkinja je uspjela na najbolji način primijeniti fundamentalna istraživanja u konkretnim oblastima čime je dobijena sveobuhvatnost u njenom dosadašnjem naučno-istraživačkom radu.

Kandidatkinja ima dva rada u međunarodnim časopisima (SCI Expanded Lista i lista međunarodnih časopisa) i veći broj radova objavljenih na inostranim konferencijama.

Kandidatkinja je učestvovala na nekoliko naučno-istraživačkih projekata. Posebno se ističe učesće na dva projekta finansirana od strane kanadskih univerziteta i fondova, gdje je kandidatkinja bila angažovana kao inostrani istraživač i boravila više od šest mjeseci na kanadskim univerzitetima University of British Columbia i Athabasca University.

Kandidatkinja je tokom školovanja bila dobitnik većine prestižnih nagrada i priznanja kao najbolji student Univerziteta Crne Gore i osvajala mnoge nagrade na regionalnim, republičkim i saveznim takmičenjima iz matematike i fizike.

Kandidatkinja je u dosadašnjem radu na Fakultetu za informacione tehnologije uspješno obavljala poslove saradnika u nastavi i asistenta na navedenim predmetima iz konkursa.

UNIVERZITET

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	14		14	28		28
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNA DJELATNOST	6		6	5		5
UKUPNO	20		20	33		33

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno rečenog konstatujem da kandidat ima odlične reference po svim kriterijumima za izbor u zvanje. Takođe, njegov naučno istraživački rad je kvalitetan i međunarodno priznat. Imajući u vidu naprijed izloženo, a na osnovu ličnog uvida i saznanja koja imam iz neposrednog kontakta i dosadašnje saradnje sa kandidatom, predlažem Vijeću Fakulteta za informacione tehnologije i Senatu Univerziteta „Mediteran“ da kandidata **dr Ivana Ognjanović**, izaberu u zvanje docenta, za predmete navedene u konkursu.

U Podgorici, 26. juna 2013.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Ramo Šendelj
vanredni profesor
Univerziteta „Mediteran“ Podgorica

MEDITERAN

7. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE

KANDIDAT: dr Ivana Ognjanović

PREDMET: Strukture podataka i algoritmi, XML tehnologije, Inteligentni sistemi i Vjerovatnoća i statistika

NAZIV PREDAVANJA: „Matematički modeli u softverskom inženjerstvu”

TERMIN PREDAVANJA: 21. 08. 2013. godine u 11:00 časova, Fakultet za informacione tehnologije, Vaka Đurovića, bb, Podgorica

Komisija za pristupno predavanje:

1. prof. dr Ramo Šendelj
2. prof. dr Predrag Obradović
3. prof. dr Ranko Vojinović

UNIVERZITET

SADRŽAJ

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA O IZBORU U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: ANALIZA DISKURSA I SEMANTIKA – DR DŽONA RODŽERSA.....	1
1.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Igora Lakića.....	1
1.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Vesne Polovine	8
1.3. Izvještaj recenzenta doc. dr Smiljke Stojanović.....	14
2. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA DR DŽONA RODŽERSA.....	20
3. IZVJEŠTAJI RECENZENATA O IZBORU U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO I ARBITRAŽNO PRAVO – DR BILJANE VUKOSLAVČEVIĆ	21
3.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Dijana Marković-Bajalović.....	21
3.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Ranke Račić.....	31
3.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Vladimira Čolovića.....	40
4. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA DR BILJANE VUKOSLAVČEVIĆ	45
5. IZVJEŠTAJI RECENZENATA O IZBORU U AKADEMSKO ZVANJE VANREDNOG PROFESORA ZA PREDMETE: FINANSIJSKO PRAVO I CARINSKO PRAVO – DOC. DR SRĐE BOŽOVIĆA.....	46
5.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Damjana Šečkovića.....	46
5.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Gordane Paović-Jeknić	53
5.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Predraga Goranovića	61
6. IZVJEŠTAJI RECENZENATA O IZBORU U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA PREDMETE: STRUKTURE PODATAKA I ALGORITMI, XML TEHNOLOGIJE, INTELIGENTNI SISTEMI I VJEROVATNOĆA I STATISTIKA – DR IVANE OGNJANOVIĆ.....	69
5.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Jelene Jovanović „„„.....	69
5.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Predraga Obradovića	78
5.3. Izvještaj recenzenta prof. dr Rama Šendelja	87
4. NAJAVA PRISTUPNOG PREDAVANJA KANDIDATA DR IVANE OGNJANOVIĆ.....	96

MEDITERAN

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Централна народна библиотека Црне Горе, Цетинье

378 (497.16) (05)

BILTEN : Univerzitet "Mediteran" Podgorica. -
Br. 1 (2007) - . - Podgorica (Vaka Đurovića bb)
: Univerzitet "Mediteran", 2007 (Podgorica : DPC
Podgorica) . - 30 cm

ISSN 1800 - 7368 = Bilten (Podgorica)
COBISS . CG-ID 13101096

www.unimediteran.net